

1. Nadzór nad zdrowiem roślin	3
1.1. Kontrola roślin, produktów roślinnych i przedmiotów w kraju.....	3
1.1.1. Kontrola występowania agrofagów kwarantannowych i regulowanych agrofagów niekwarantannowych.....	3
1.1.2. Zwalczanie agrofagów kwarantannowych i regulowanych agrofagów niekwarantannowych	9
1.2. Kontrola występowania agrofagów niekwarantannowych.....	11
1.2.1. Ocena stanu fitosanitarnego roślin uprawnych na terenie województwa mazowieckiego w roku 2020	11
1.3. Działania podejmowane w ramach współpracy z placówkami naukowymi i badawczymi w 2020 roku.	12
1.4. Urzędowy rejestr podmiotów profesjonalnych oraz paszportowanie roślin, produktów roślinnych lub innych przedmiotów.....	12
1.5. Zakwestionowania przesyłek towarów roślinnych w obrocie wewnątrz Unii Europejskiej.....	16
1.6. Nadzór nad stacjami kwarantanny prowadzącymi prace naukowo – badawcze.....	17
1.7. Działania podejmowane w ramach programu SURVEY	19
1.8. Obrót roślinami, produktami roślinnymi i przedmiotami z krajami trzecimi.....	20
1.8.1. Kontrola towarów eksportowanych na terenie województwa mazowieckiego	20
1.8.2. Zakwestionowania towarów roślinnych eksportowanych z terenu województwa mazowieckiego	26
1.8.3. Graniczna kontrola fitosanitarna roślin, produktów roślinnych i przedmiotów, importowanych z krajów trzecich.....	27
2. Nadzór nad ochroną roślin i techniką.....	29
2.1. Obrót i stosowanie środków ochrony roślin	29
2.1.1. Wpis do rejestru przedsiębiorców wykonujących działalność w zakresie wprowadzania środków ochrony roślin do obrotu lub konfekcjonowania tych środków	29
2.1.2. Kontrola wprowadzania środków ochrony roślin do obrotu i konfekcjonowania tych środków oraz stosowania środków ochrony roślin	31
2.1.3. Wycofywanie środków ochrony roślin z obrotu	42
2.1.4. Szkolenia dla osób zajmujących się obrotem, konfekcjonowaniem oraz stosowaniem środków ochrony	49
2.1.5. Kontrola jakości i pozostałości środków ochrony roślin	52
2.2. Badania sprawności technicznej opryskiwaczy	58
2.2.1. Jednostki upoważnione do przeprowadzania badań opryskiwaczy.....	58
2.2.2. Ogólna liczba opryskiwaczy	61
2.2.3. Badania opryskiwaczy	62
2.2.4. Nowy sprzęt przeznaczony do stosowania środków ochrony roślin	63
2.3. Nadzór nad podmiotami upoważnionymi przez Głównego Inspektora Ochrony Roślin i Nasiennictwa do prowadzenia badań skuteczności działania środków ochrony roślin	65
2.4. Nadzór nad jednostkami certyfikującymi integrowaną produkcję roślin.....	66
2.5. Monitoring zużycia środków ochrony roślin na terenie woj. mazowieckiego.	68
2.6. Nadzór nad stosowaniem środków ochrony roślin przy użyciu sprzętu agrolotniczego.	69
2.7. Sankcje karne nałożone w wyniku działań kontrolnych	70
3. Ocena polowa i laboratoryjna materiału siewnego oraz kontrola obrotu tym materiałem	76

3.1.	Ocena polowa materiału siewnego.....	76
3.1.1.	Rośliny rolnicze i warzywne	76
3.1.2.	Dyskwalifikacje w ocenie polowej roślin rolniczych.....	80
3.1.3.	Ocena polowa materiału szkółkarskiego roślin sadowniczych	88
3.2.	Nadzór nad materiałem siewnym.....	99
3.2.1.	Wpis podmiotów do ewidencji przedsiębiorców, rolników i dostawców	99
3.2.2.	Kontrola materiału siewnego.....	102
3.3.	Kontrola stosowania materiału siewnego kukurydzy i kontrola upraw kukurydzy i rzepaku w kierunku obecności modyfikacji genetycznej.	107
3.4.	Rolnictwo ekologiczne	111
4.	Diagnostyka laboratoryjna.....	115
4.1.	Badania laboratoryjne.....	115
4.1.1.	Działalność diagnostyczna Laboratorium Wojewódzkiego WIORiN.....	115
4.2.	Rozwój bazy diagnostycznej Inspekcji	122
4.2.1.	Działania w kierunku poprawy warunków technicznych, w tym zapewnienia bezpieczeństwa fitosanitarnego	122
4.2.2.	Działania ukierunkowane na akredytację metod badawczych w Laboratorium Wojewódzkim.....	122
4.3.	Nadzór merytoryczny nad działalnością diagnostyczną Inspekcji.....	125
4.3.1.	Badania biegłości/porównania międzylaboratoryjne.....	125
4.3.2.	Sterowanie jakością badań	126
4.3.3.	Podnoszenie kwalifikacji zawodowych pracowników Laboratorium Wojewódzkiego.	128
5.	Ocena laboratoryjna materiału siewnego.	129
5.1.	Ocena laboratoryjna.	129
5.1.1.	Ogólne podsumowanie.....	130
5.1.2.	Testy sprawdzające „Proficiency Test” organizowane przez Międzynarodowy Związek Oceny Nasion (ISTA) oraz krajowe testy porównawcze.....	131
5.1.3.	Nadzór i kontrola nad podmiotami akredytowanymi.	132
5.1.4.	Nadzór nad upoważnieniami do wypełniania etykiet urzędowych materiału siewnego.....	133
5.1.5.	Drukowanie etykiet i paszportów.....	133

1. Nadzór nad zdrowiem roślin

1.1. Kontrola roślin, produktów roślinnych i przedmiotów w kraju

1.1.1. Kontrola występowania agrofagów kwarantannowych i regulowanych agrofagów niekwarantannowych

Struktura użytkowania gruntów w województwie mazowieckim przedstawia się następująco. Grunty rolne stanowią 68,7%, lasy 23,8%, pozostałe grunty stanowią 7,5% powierzchni województwa. Teren województwa mazowieckiego jest różnorodny pod względem produkcji roślinnej. W strukturze zasiewów zboża zajmują 73,5% powierzchni, rośliny przemysłowe 10,6%, ziemniaki 2,7% powierzchni zasiewów.

Mazowsze jest zagłębiem ogrodniczym i sadowniczym. Około 30% powierzchni polskich sadów znajduje się na Mazowszu, co stanowi ponad 40% krajowej produkcji owoców. Największy areal uprawy ponad 72 tys. ha stanowi jabłoni – zbiory ok. 1,400 mln. ton rocznie. Ponad połowa polskich jabłek i jedna czwarta truskawek pochodzi z naszego województwa. Mazowsze jest również wiodącym producentem warzyw w tym pod osłonami. Na terenie województwa prowadzona jest intensywna produkcja materiału szkółkarskiego roślin sadowniczych i ozdobnych oraz materiału rozmnożeniowego i nasadzeniowego roślin ozdobnych i warzywnych. W rejonie Zakroczymia prowadzona jest produkcja cebuli dymki.

Ze względu na różnorodną specyfikę produkcji, do urzędowego rejestru podmiotów profesjonalnych, wpisanych zostało według stanu na koniec **2020 roku 7743 podmioty**, które zgodnie z ustawą o ochronie roślin przed agrofagami podlegają kontroli PIORiN. Największą grupę stanowią producenci i dystrybutorzy ziemniaka. Pozostali to producenci materiału szkółkarskiego, eksporterzy, importerzy, producenci materiału ozdobnego i dystrybutorzy. Mając powyższe na uwadze inspektorzy Wojewódzkiego Inspektoratu Ochrony Roślin i Nasiennictwa w Warszawie prowadzili w ubiegłym roku kontrole monitoringowe w zakresie agrofagów kwarantannowych, agrofagów regulowanych i regulowanych agrofagów niekwarantannowych (w tym realizowali założenia programu SURVEY), przeprowadzano kontrole towarów przeznaczonych na eksport, kontrole importowanych roślin produktów roślinnych i innych przedmiotów, dokonywane były zlecone przez zarejestrowane podmioty profesjonalne, inspekcje roślin w wymagających zaopatrzenia w paszport roślin.

Rejestracja występowania agrofagów kwarantannowych i regulowanych agrofagów niekwarantannowych była prowadzona przez Wojewódzki Inspektorat Ochrony Roślin i Nasiennictwa w Warszawie na podobnych zasadach jak w latach ubiegłych. W 2020 roku w skali całego województwa inspektorzy Wojewódzkiego Inspektoratu Ochrony Roślin i Nasiennictwa w Warszawie wykonali łącznie **19 820 kontroli**, w trakcie których wykonywano m. in. kontrole zdrowotności.

Kontrolami w zakresie ochrony roślin przed agrofagami objęto m.in. uprawy roślin, produkty roślinne i przedmioty w przechowalniach i magazynach, miejscach przeładunku, na giełdach i targowiskach. Ogółem kontroli poddano **3613 ha (spadek o 78% w stosunku do 2019 r.) upraw roślin oraz poddano 77131 t, 2 644 759 szt. oraz 279361 m³ roślin, produktów roślinnych i przedmiotów**. W poszczególnych oddziałach liczba przeprowadzonych kontroli była zróżnicowana i uzależniona od rodzaju upraw, produktów roślinnych lub innych przedmiotów, znajdujących się na danym terenie.

Najwięcej kontroli przeprowadzono w oddziałach: Grójec 5276 kontroli, Płońsk 2876, Grodzisk Mazowiecki 1058 oraz Łosice 1379 kontroli.

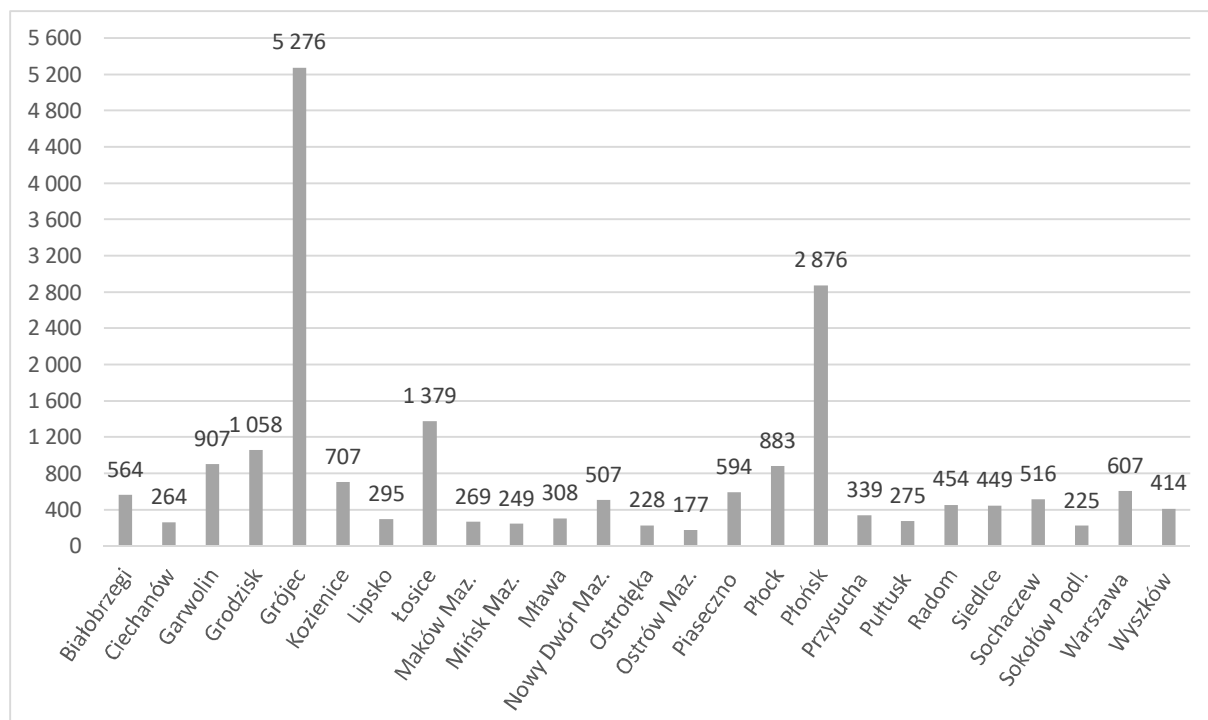
Najmniej kontroli wykonano w oddziałach: Ostrów Mazowiecka – 177 kontroli, Ostrołęka 228, Mińsk Mazowiecki 249 kontroli, Ciechanów 264 kontrole, Maków Mazowiecki 269 kontroli.

Szczegółowe dane liczbowe dotyczące ilości przeprowadzonych kontroli w zakresie zdrowia roślin w 2020 r. w skali całego województwa zostały przedstawione w tabeli 1.1 oraz na wykresie 1.1.

Tabela 1.1 Zestawienie kontroli w zakresie zdrowia roślin (agrofagi kwarantannowe) roślin produktów roślinnych i przedmiotów wykonanych w 2020 roku przez WIORiN w Warszawie.

L.p.	Oddział	Ogólna liczba kontroli (wizyty kontrolne)
1	Białobrzegi	564
2	Ciechanów	264
3	Garwolin	907
4	Grodzisk	1058
5	Grójec	5276
6	Kozienice	707
7	Lipsko	295
8	Łosice	1379
9	Maków Mazowiecki	269
10	Mińsk Mazowiecki	249
11	Mława	308
12	Nowy Dwór Mazowiecki	507
13	Ostrołęka	228
14	Ostrów Mazowiecka	177
15	Piaseczno	594
16	Płock	883
17	Płońsk	2876
18	Przysucha	339
19	Pułtusk	275
20	Radom	454
21	Siedlce	449
22	Sochaczew	516
23	Sokołów Podlaski	225
24	Warszawa	607
25	Wyszków	414
WIORiN RAZEM		19820

Wykres 1.1. Liczba kontroli przeprowadzonych w odniesieniu do upraw i partii roślin, produktów roślinnych i przedmiotów w poszczególnych oddziałach w 2020 roku.

Najwięcej kontroli prowadzono w kierunku występowania bakterii, *Clavibacter sepedonicus* sprawcy bakteriozy pierścieniowej ziemniaka, *Ralstonia solanacearum* sprawcy śluzaka oraz pod kątem występowania chrząszcza *Popillia japonica*.

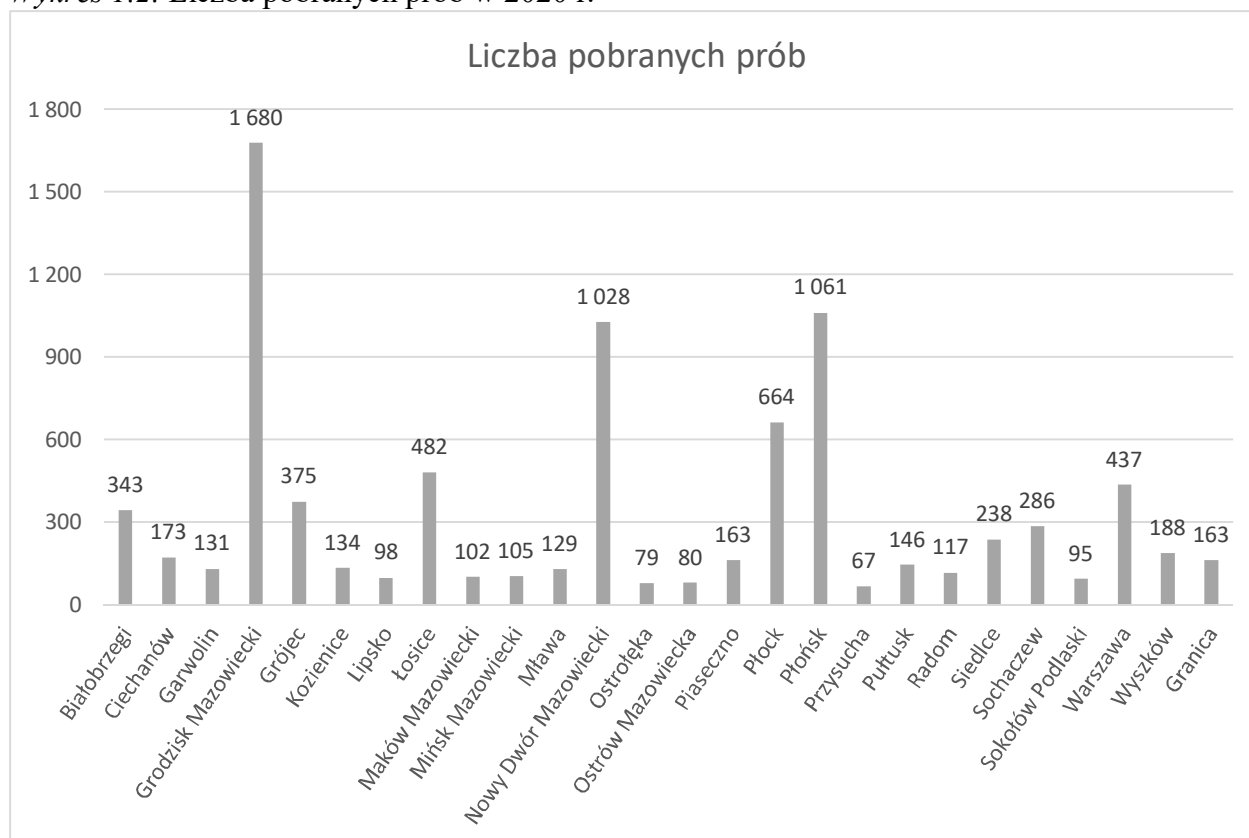
Ze względu na zagrożenie zawleczenia z Hiszpanii i Portugalii na terytorium Polski szkodnika ziemniaka *Epitrix tuberis* przeprowadzono kontrolę bulw ziemniaka pod kątem występowania tego szkodnika.

W związku z zagrożeniem występowania na terenie Unii Europejskiej nowego szkodnika drzew liściastych prowadzono kontrole w kierunku wykrycia *Anoplophora chinensis* jak również szkodnika roślin iglastych węgorka sosnowca *Bursaphelenchus xylophilus*. Kontrole prowadzone były na materiale szkółkarskim jak również w drzewostanach leśnych i parkach. Ponadto aby dopełnić warunków eksportu polskich jabłek do Chińskiej Republiki Ludowej, zgodnie z podpisanym protokołem dotyczącym warunków eksportu, prowadzono kontrole zarejestrowanych sadów w kierunku występowania zarazy ogniowej *Erwinia amylovora*.

W 2020 r. podczas przeprowadzanych kontroli zdrowotności pobrano 8564 prób do badań laboratoryjnych. Najwięcej prób pobrano w Oddziale w Grodzisku Mazowieckim – 1680, w Płońsku – 1061, w Nowym Dworze Mazowieckim - 1028. Najmniej prób pobrano w Oddziałach: Przysucha – 67, Ostrołęka – 79, Ostrów Mazowiecka – 80.

Na wykresie 1.2 przedstawiono szczegółowe dane dotyczące liczby pobranych prób.

Wykres 1.2. Liczba pobranych prób w 2020 r.

Od 14 grudnia 2019 roku zmianie uległo rozporządzenie dotyczące podziału agrofagów. Obowiązujące Rozporządzenie Wykonawcze Komisji 2019/2072 określiło nową kategorię agrofagów szkodliwych - regulowane agrofagi niekwarantannowe (RAN).

RAN dotyczą tylko roślin przeznaczonych do sadzenia, w tym nasion. Są to agrofagi, które przenoszone są głównie przez określone rośliny przeznaczone do sadzenia, a ich występowanie powoduje niedopuszczalne skutki gospodarcze w odniesieniu do planowanego wykorzystania tych roślin i jednocześnie dostępne są możliwe do zastosowania i skuteczne środki pozwalające na zapobieżenie ich występowaniu.

W 2020 roku w wyniku prowadzonych inspekcji i wykonanych analiz laboratoryjnych w miejscach produkcji na terenie województwa mazowieckiego stwierdzono ogółem występowanie 2 rodzaje agrofagów kwarantannowych. Wykryto agrofagi kwarantannowe w **144 miejscach produkcji: 139 - *Clavibacter sepedonicus*, 5 - *Globodera rostochiensis*.**

Najwięcej wykryć odnotowano na terenie Oddziału Maków Mazowiecki, Płock i Siedlce, najmniej porażonych miejsc produkcji przez ten organizm kwarantannowy stwierdzono na terenie Oddziału Mława, Ostrołęka, Piaseczno, Sochaczew (dane w tabeli 1.3).

W przypadku nicieni - mątwik ziemniaczany (*Globodera rostochiensis*) podobnie jak w roku ubiegłym w 2020 roku wykryto go w 5 miejscach produkcji.

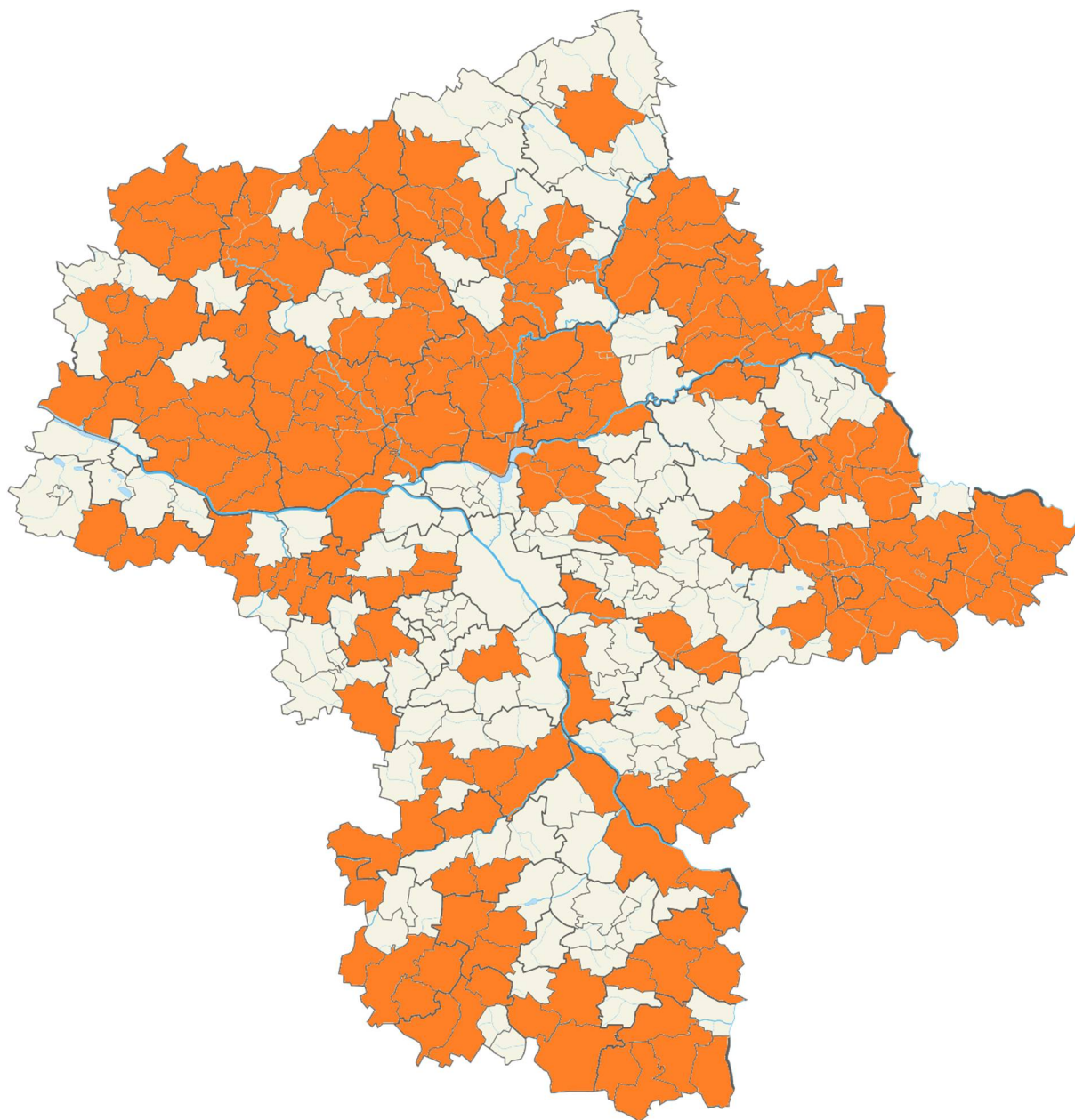
Na terenie województwa mazowieckiego wykryto 2 rodzaje regulowanych agrofagów niekwarantannowych (RAN) - *Puccinia horiana* P. Hennings, *Chrysanthemum stunt viroid*.

Szczegółowe dane o liczbie miejsc produkcji, gdzie wykryto w 2020 r. poszczególne organizmy kwarantannowe i regulowane przedstawia poniższa tabela 1.3.

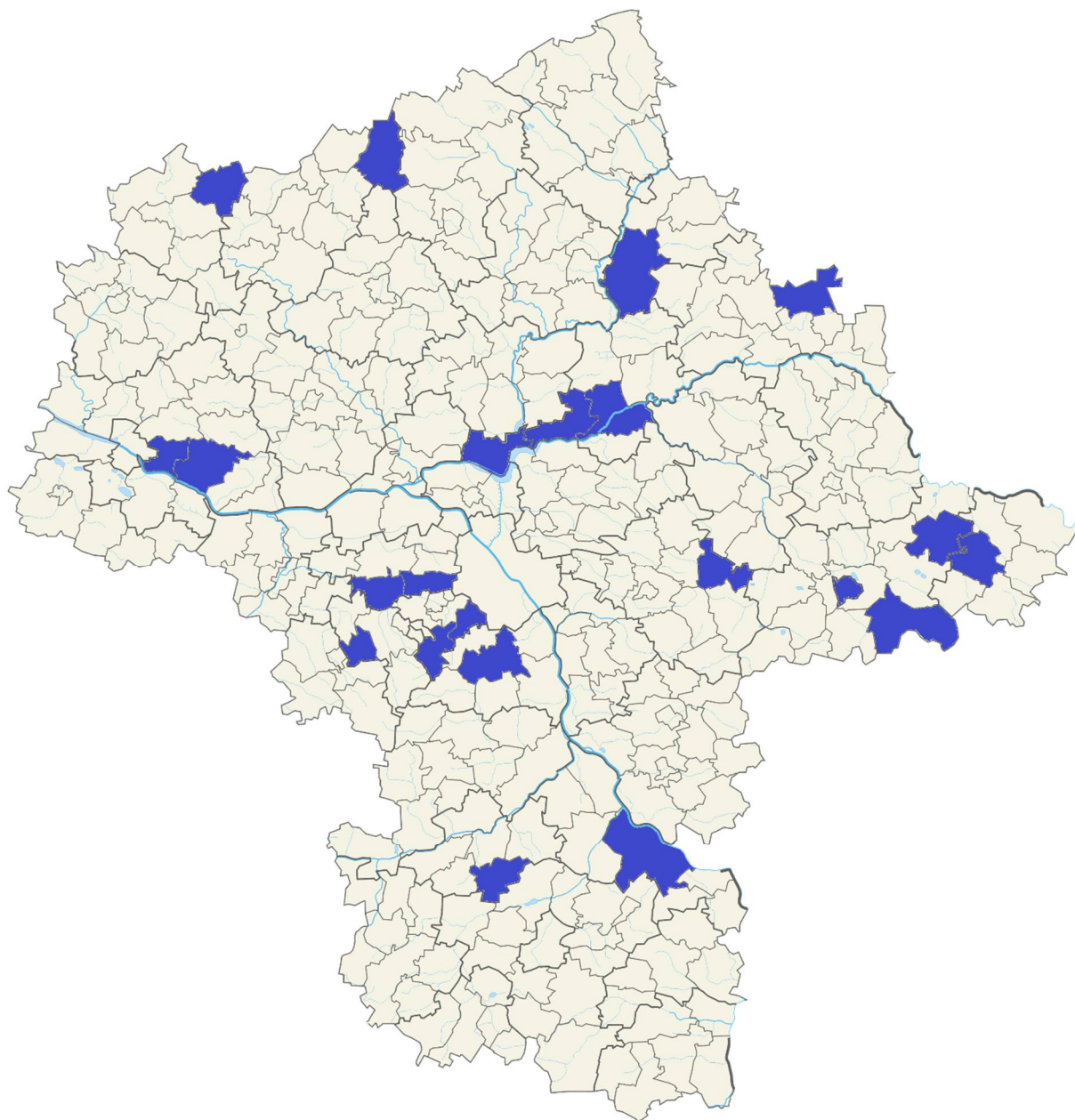
Tabela 1.3. Liczba miejsc produkcji, w których wykryto poszczególne agrofagi kwarantannowe i regulowane agrofagi niekwarantannowe w 2020 r.

Lp.	Organizm kwarantannowy	<i>Clavibacter sepedonicus</i>	<i>Globodera rostochiensis</i>	<i>Puccinia horiana</i> P. Hennings	<i>Chrysanthemum stunt viroid</i>	RAZEM
1	Białobrzegi	3				3
2	Ciechanów	6				6
3	Garwolin	9				9
4	Grodzisk Mazowiecki	3			1	4
5	Grójec	5				5
6	Kozienice	7				7
7	Lipsko	8				8
8	Łosice	8	1			9
9	Maków Mazowiecki	11				11
10	Mińsk Mazowiecki	4				4
11	Mława	1	1			2
12	Nowy Dwór Mazowiecki	7				7
13	Ostrołęka	1				1
14	Ostrów Mazowiecka	8				8
15	Piaseczno	1	1			2
16	Płock	10				10
17	Płońsk	6				6
18	Przysucha	8				8
19	Pułtusk	6	1			7
20	Radom	2				2
21	Siedlce	10				10
22	Sochaczew	1		1		2
23	Sokołów Podlaski	6				6
24	Warszawa	5				5
25	Wyszków	6	1			7

Mapa 1. Ogniska bakterii *Clavibacter sepedonicus* w poszczególnych gminach na terenie województwa mazowieckiego.

Mapa 2. Ogniska *Globodera rostochiensis* w poszczególnych gminach na terenie województwa mazowieckiego.

1.1.2. Zwalczenie agrofagów kwarantannowych i regulowanych agrofagów niekwarantannowych

W związku z wykryciem agrofagów kwarantannowych i regulowanych agrofagów niekwarantannowych w 2020 roku wydano **132 decyzji administracyjnych** w sprawie zwalczania tych organizmów. Najwięcej decyzji wydano ze względu na wykrycie bakteriozy pierścieniowej ziemniaka (Cs).

Ze względu na obowiązki określone w decyzjach administracyjnych dotyczących zwalczania agrofagów kwarantannowych i regulowanych agrofagów niekwarantannowych oraz zapobiegania rozprzestrzenianiu się tych agrofagów, pracownicy Inspekcji przeprowadzali kontrole w zakresie wykonania tych obowiązków przez producentów. W 2020 roku przeprowadzono **792 kontrole wykonania decyzji**.

Najwięcej takich kontroli przeprowadzono na terenie Oddziału w Płocku- 69 kontroli, w Kozienicach – 56 kontroli, w Łosicach – 54 kontroli. Najmniej kontroli

wykonania decyzji przeprowadzono na terenie Oddziału w Piasecznie – 2 kontroli, w Warszawie - 8 kontroli, oraz w Sochaczewie – 11 kontroli.

Łącznie w województwie mazowieckim w 2020 roku było 719 ognisk, objętych nadzorem Inspekcji w zakresie zwalczania organizmów kwarantannowych.

Tabela 1.4. Zestawienie liczby decyzji w sprawie zwalczania agrofagów kwarantannowych w 2020 roku.

Lp.	Oddziały	Liczba decyzji administracyjnych wydanych w 2020 r w sprawie zwalczania organizmów kwarantannowych.
1	Białobrzegi	2
2	Ciechanów	5
3	Garwolin	10
4	Grodzisk Mazowiecki	3
5	Grójec	6
6	Kozienice	7
7	Lipsko	5
8	Łosice	6
9	Maków Mazowiecki	12
10	Mińsk Mazowiecki	3
11	Mława	2
12	Nowy Dwór Mazowiecki	7
13	Ostrołęka	12
14	Ostrów Mazowiecka	4
15	Piaseczno	0
16	Płock	19
17	Płońsk	5
18	Przysucha	2
19	Pułtusk	7
20	Radom	2
21	Siedlce	6
22	Sochaczew	1
23	Sokołów Podlaski	0
24	Warszawa	0
25	Wyszków	6
	RAZEM	132

1.2. Kontrola występowania agrofagów niekwwarantannowych

1.2.1. Ocena stanu fitosanitarnego roślin uprawnych na terenie województwa mazowieckiego w roku 2020

W związku z wytycznymi Głównego Inspektoratu w roku 2020, na 10 plantacjach zbóż żywielijskich w każdym oddziale prowadzone były obserwacje, wynikające z realizacji porozumienia w zakresie zapewnienia bezpieczeństwa produkcji pierwotnej żywności pochodzenia roślinnego. Kontrole upraw na obecność patogenów wytwarzających mykotoksyny ukierunkowane były na monitoring plantacji zbóż w kierunku sporyszu zbóż i traw (*Claviceps purpurea*) oraz fuzariozy kłosów zbóż (*Fusarium spp.*). Monitoring przeprowadzony został na 250 plantacjach zbóż żywielijskich w oparciu o metodyki opracowane przez IOR-PIB.

Tabela 1.6. Średni procent porażenia roślin uprawnych przez choroby w 2020 roku dla poszczególnych oddziałów (rejestracja agrofagów ważnych w woj. mazowieckim).

Oddział	Gatunek	% porażenia	
		Sporysz zbóż i traw <i>Claviceps purpurea</i>	Fuzarioza kłosów zbóż <i>Fusarium spp.</i>
Białobrzegi	Żyto	0,3	0,2
Ciechanów	Pszenica	0	0
Garwolin	Pszenica	0	0,68
Grodzisk Mazowiecki	Pszenica	-	3
	Żyto	0,4	-
Grójec	Pszenica	-	0
	Pszenżyto	0	0
	Jęczmień	0	-
Kozienice	Pszenica	-	0,5
	Pszenżyto	0	-
Lipsko	Pszenica	0	0
Łosice	Pszenica	0,05	4,4
Maków Mazowiecki	Pszenżyto	-	0,8
	Żyto	1,8	-
Mińsk Mazowiecki	Pszenica	0	0,72
Mława	Pszenica	1	0,9
Nowy Dwór Mazowiecki	Żyto	0,3	0
Ostrołęka	Pszenica	0	0
Ostrów Mazowiecka	Pszenica	5,8	-
	Żyto	-	2,2
Piaseczno	Pszenica	-	0,0
	Żyto	0,0	0,0

	Pszenżyto	0,0	0,0
	Owies	0,0	-
Płock	Pszenica	10,2	0,0
	Żyto	8,2	0,0
Płońsk	Pszenica	7,0	0,0
Przysucha	Pszenżyto	1,4	-
	Żyto	-	0,6
Pułtusk	Pszenica	1,5	0,0
Radom	Pszenica	4,4	0,0
Siedlce	Pszenica	0,4	0,0
Sochaczew	Pszenica	2,0	0,0
Sokołów Podlaski	Pszenica	0,0	0,0
Warszawa	Pszenica	0,0	0,0
	Żyto	0,0	0,0
	Pszenżyto	0,0	0,0
Wyszaków	Pszenica	2,4	-
	Żyto	2,1	0,0

Legenda:

- procent porażenia tj. ilość roślin opanowanych, porażonych lub uszkodzonych przez agrofaga w stosunku do ogólnej ilości roślin obserwowanych

1.3. Działania podejmowane w ramach współpracy z placówkami naukowymi i badawczymi w 2020 roku.

W 2020 roku Wojewódzki Inspektorat Ochrony Roślin i Nasiennictwa kontynuował współpracę z placówką naukowo-badawczą tj. Instytutem Hodowli i Aklimatyzacji Roślin w Radzikowie, Zakładem Nasiennictwa i Ochrony Ziemiaka w Boninie. Zakres i rodzaj podejmowanych działań był przydzielany wybranym Oddziałom w sposób umożliwiający najefektywniejsze wykonanie prac w ramach współpracy, a jednocześnie niewpływający na wykonywanie zadań ustawowych Inspekcji.

W ramach współpracy z IHAR Wojewódzki Inspektorat Ochrony Roślin i Nasiennictwa w Warszawie Oddziały: Łosice, Maków Mazowiecki, Mława, Płońsk oraz Siedlce opracowywały ankiety dotyczące podstawowych agrofagów w uprawie ziemniaka, prognozowania pojawu łodygowej i liściowej formy zarazy ziemniaka oraz monitoringu form grzyba *Phytophthora infestans* odpornych na fenyloamidy. W ramach tej współpracy pobierano również i przesyłano próby porażonych roślin do Zakładu Nasiennictwa i Ochrony Ziemiaka w Boninie, jednostki IHAR-PIB.

1.4. Urzędowy rejestr podmiotów profesjonalnych oraz paszportowanie roślin, produktów roślinnych lub innych przedmiotów

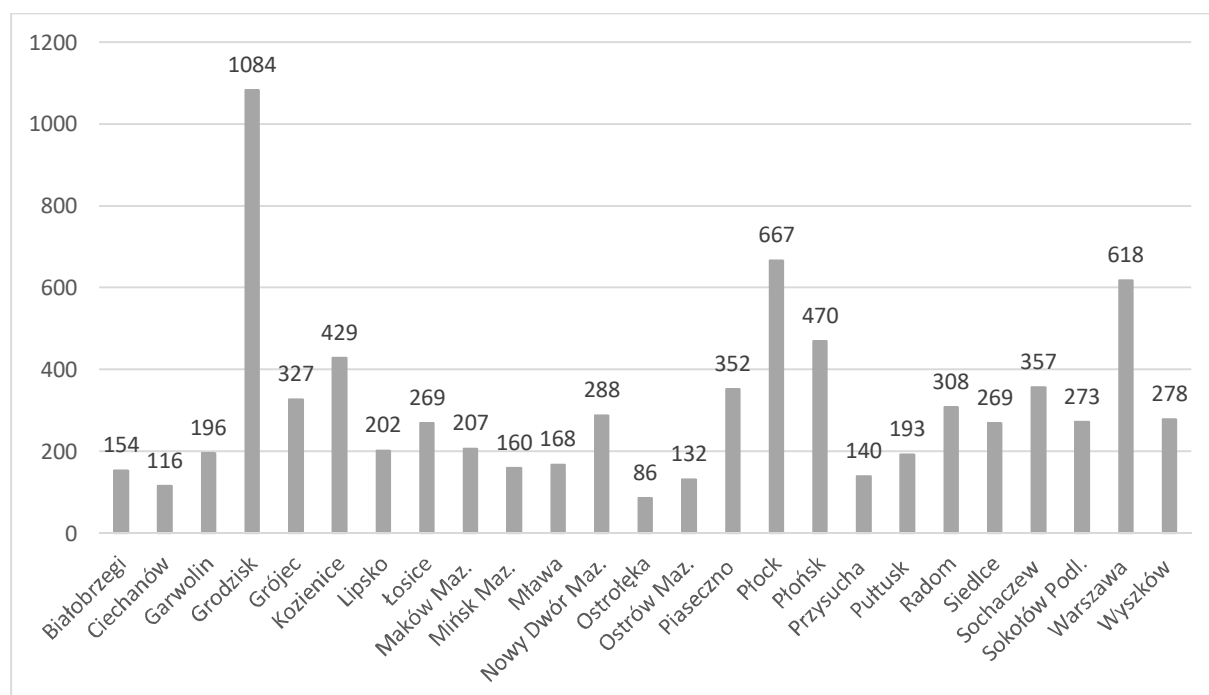
Od 14 grudnia 2019 r. zgodnie z art. 65 ust. 1 a) Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/2031 z dnia 26 października 2016 r. w sprawie środków

ochronnych przeciwko agrofagom roślin zmieniające rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 228/2013, (UE) nr 652/2014 i (UE) nr 1143/2014 oraz uchylające dyrektywy Rady 69/464/EWG, 74/647/EWG, 93/85/EWG, 98/57/WE, 2000/29/WE, 2006/91/WE i 2007/33/WE, podmioty profesjonalne przemieszczające w Unii Europejskiej rośliny, produkty roślinne lub inne przedmioty wymagające zaopatrzenia w paszport roślin mogą prowadzić działalność w ww. zakresie posiadając wpis do urzędowego rejestru podmiotów profesjonalnych.

Podmiotem profesjonalnym, zgodnie z art. 2 pkt 9 w. rozporządzenia każda osoba prawa publicznego lub prywatnego, zaangażowana profesjonalnie w jedną lub większą liczbę następujących czynności w odniesieniu do roślin, oraz ponoszącą za nie odpowiedzialność prawną: a) sadzenie; b) hodowla; c) produkcja, w tym uprawa, mnożenie i utrzymywanie; d) wprowadzanie, przemieszczanie na terytorium Unii oraz wyprowadzanie poza terytorium Unii; e) udostępnianie na rynku; f) przechowywanie, gromadzenie, wysyłanie i przetwarzanie. Wykaz roślin, produktów roślinnych lub innych przedmiotów, w odniesieniu do których wymagany jest paszport roślin do celów ich przemieszczania na terytorium Unii Europejskiej znajduje się w Załączniku XIII do Rozporządzenia Wykonawczego Komisji (UE) 2019/2072 z dnia 28 listopada 2019 r. ustanawiające jednolite warunki wykonania rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/2031 w sprawie środków ochronnych przeciwko agrofagom roślin i uchylające rozporządzenie Komisji (WE) nr 690/2008 oraz zmieniające rozporządzenie wykonawcze Komisji (UE) 2018/2019.

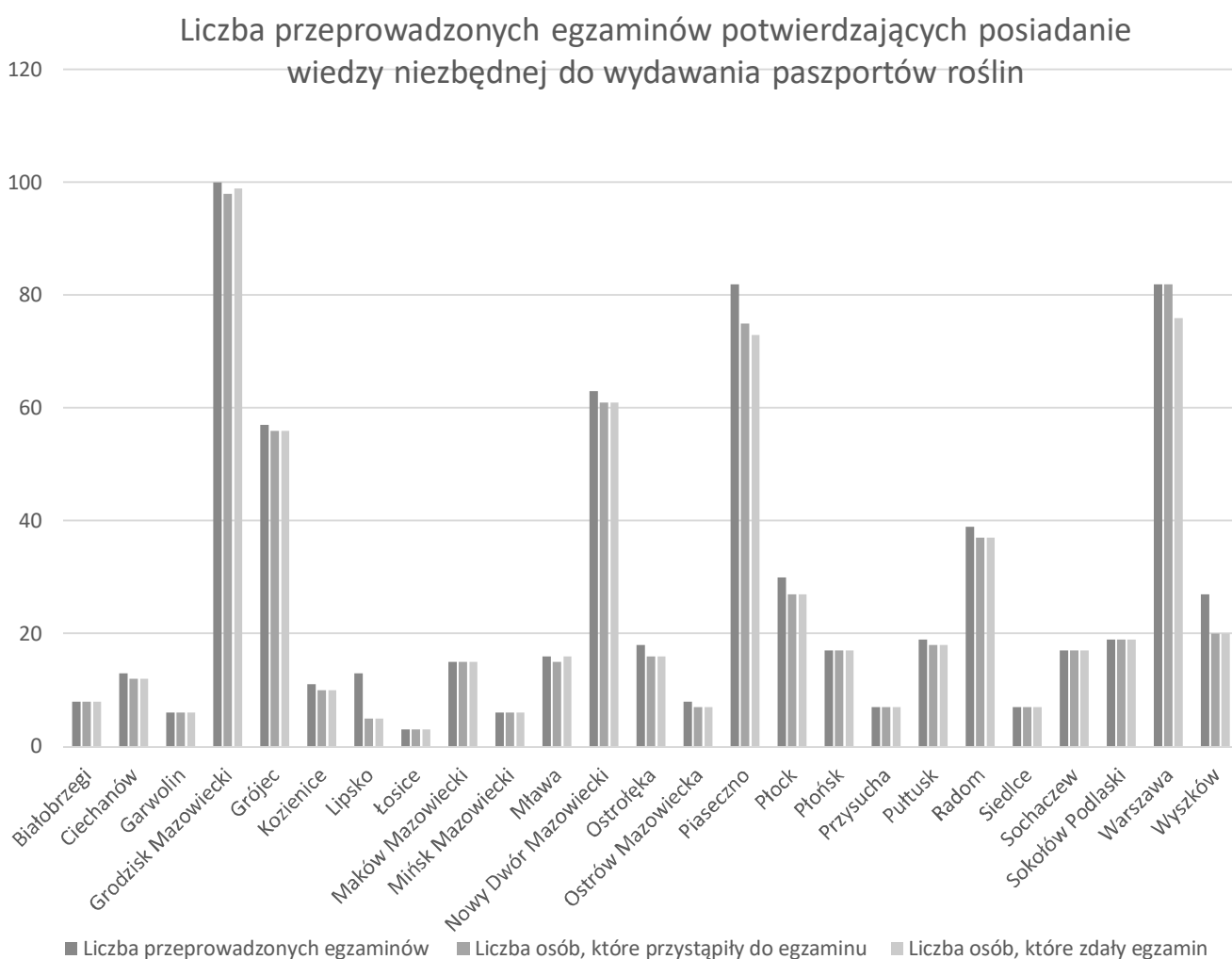
W rejestrze podmiotów profesjonalnych, prowadzonym przez Wojewódzkiego Inspektora Ochrony Roślin i Nasiennictwa w Warszawie ze względu na rolę fitosanitarną, (wg stanu na dzień 31.12.2020 r.), zarejestrowanych było 7743 przedsiębiorców. Największa liczba zarejestrowanych przedsiębiorców znajduje się na terenach podległym następującym Oddziałów WIORiN w Warszawie: Grodzisk Mazowiecki (1084), Płock (667), Warszawa (618) i Płońsk (470). Wykres 1.10 przedstawia liczbę podmiotów profesjonalnych wpisanych do urzędowego rejestru oprowadzonego przez Mazowieckiego Wojewódzkiego Inspektora Ochrony Roślin i Nasiennictwa w Warszawie.

Wykres 1.10. Liczba zarejestrowanych podmiotów profesjonalnych w poszczególnych oddziałach (stan na dzień 31 grudnia 2020 r.)

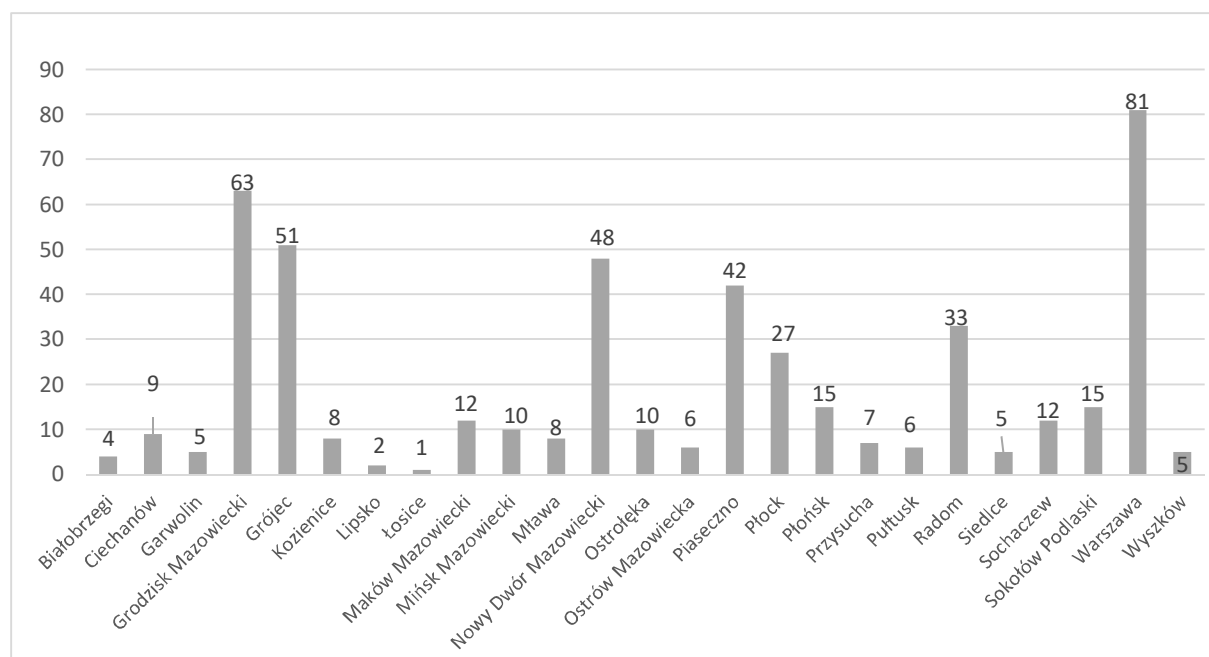
Ponieważ obowiązujące od 14 grudnia 2019 roku przepisy stanowią, że dokonywać oceny roślin, produktów roślinnych i innych przedmiotów, na podstawie których wystawiane są paszporty roślin mogą jedynie osoby, które zdały egzamin potwierdzający posiadanie wiedzy określonej w art. 89 ust.1 lit. a Rozporządzenia 2016/2031, w ubiegłym roku na terenie województwa mazowieckiego przeprowadzone zostały 683 egzaminy (z pięciu zakresów tematycznych) dla 644 osób. Egzamin z wynikiem pozytywnym ukończyło 638 egzaminowanych. Wykres 1.11 przedstawia dane w zakresie liczby przeprowadzonych egzaminów na terenie województwa mazowieckiego, z uwzględnieniem liczby osób, które przystąpiły do egzaminu i go zdały.

Wykres 1.11. Liczba przeprowadzonych egzaminów potwierdzających posiadanie wiedzy niezbędnej do wydawania paszportów roślin w poszczególnych oddziałach (dane za okres od 14 grudnia 2019 do 31 grudnia 2020 r.)

Przeprowadzone egzaminy, dały zarejestrowanym podmiotom profesjonalnym możliwość upoważniania się do wydawania paszportów roślin. W województwie mazowieckim na dzień 31 grudnia 2020 r. upoważnionych zostało 485 podmiotów. Zestawienie podmiotów upoważnionych do wydawania paszportów roślin przedstawia Wykres 1.12.

Wykres 1.12. Liczba zarejestrowanych podmiotów profesjonalnych, upoważnionych w 2020 r do wydawania paszportów roślin (według stanu na dzień 31 grudnia 2020 r.)

Zarejestrowane podmioty profesjonalne, zgodnie z artykułem 92 Rozporządzenia 2016/2031 podlegają kontroli wojewódzkiego inspektora co najmniej raz do roku. Kontrole mają na celu sprawdzenie czy podmioty przestrzegają przepisów prawa w zakresie:

- art.83 ust 1, 2, 4 lub 5 – tj. treść i format paszportu roślin– w zakresie jego formy, czytelności itp.,
- art. 87 – tj. przeprowadzanie ocen do celów wydawania paszportów roślin,
- art. 88 – tj. prawidłowości umieszczania paszportów roślin,
- art. 89 ust 1 – tj. przestrzegania przez podmiot upoważniony do wydawania paszportów roślin, warunków na jakich upoważnienie zostało wydane,
- art. 90 – tj. - obowiązki podmiotów,
- art. 93 ust. 1,2,3 lub 5 – zastępowanie paszportu roślin.

Łącznie w okresie 01.01. – 31.12.2020 r. przeprowadzonych zostało 297 kontroli podmiotów upoważnionych do wydawania paszportów roślin. Ogólnie na terenie województwa mazowieckiego przedmiotowe kontrole zostały przeprowadzone na poziomie 61% wszystkich upoważnionych podmiotów.

Zgodnie z zasadami systemu nadzoru nad zdrowotnością roślin, obowiązującego w państwach członkowskich UE, rośliny, produkty roślinne i przedmioty uznane za stwarzające ryzyko przeniesienia organizmów kwarantannowych, mogą znajdować się w obrocie na rynku wspólnotowym tylko po ich zaopatrzeniu w tzw. „paszport roślin”. Paszport roślin gwarantuje, że opatrzona nim partia towaru roślinnego spełnia ustalone przepisami specjalne wymagania fitosanitarne (tzn. jest wolna od organizmów kwarantannowych i tzw. regulowanych oraz regulowanych agrofagów niekwarantannowych), a ponadto, że została wyprodukowana przez urzędowo zarejestrowanego producenta, którego miejsce produkcji było regularnie kontrolowane przez służbę ochrony roślin i nasiennictwa. W roku sprawozdawczym Wojewódzki Inspektor Ochrony Roślin i Nasiennictwa w Warszawie wydał 90 951 szt. paszportów roślin, w tym w oddziałach WIPORiN w Warszawie wystawiono 47 042 szt. paszportów. Tabela nr 1.14 przedstawia liczbę wydanych paszportów w rozbiciu na oddziały.

Tabela 1.13. Liczba wydanych paszportów roślin (stan na 31.12.2020 r.) w rozbiciu na oddziały.

L.p.	Oddział	Liczba wydanych paszportów (malejąco)
1	WI Warszawa	43 909
2	Piaseczno	16 691
3	Nowy Dwór Mazowiecki	14 514
4	Wyszaków	3 756
5	Ostrołęka	2 305
6	Płock	1 619
7	Białobrzegi	1479
8	Przysucha	1 459
9	Warszawa	886
10	Grójec	643
11	Płońskie	509
12	Sochaczew	505
13	Maków Mazowiecki	474
14	Kozienice	449
15	Łosice	413
16	Garwolin	392
17	Ciechanów	216
18	Sokołów Podlaski	201
19	Radom	115
20	Lipsko	150
21	Pułusk	77
22	Ostrów Mazowiecka	76
23	Mława	49
24	Siedlce	20
25	Mińsk Mazowiecki	4
26	Grodzisk	0
27	Oddział Graniczny	0
	RAZEM	90 951

1.5. Zakwestionowania przesyłek towarów roślinnych w obrocie wewnątrz Unii Europejskiej

W 2020 roku nie było przesyłek zakwestionowanych przez służby fitosanitarne innych krajów członkowskich Unii Europejskiej. W wyniku działań kontrolnych przeprowadzonych przez inspektorów WIORiN w Warszawie stwierdzono dwa przypadki roślin pochodzących z Holandii, które zostały przemieszczone na terytorium Polski zaopatrzone w niewłaściwe paszporty roślin. Informacje o stwierdzonych niezgodnościach zostały przekazane do Głównego Inspektoratu Ochrony Roślin Nasiennictwa.

1.6. Nadzór nad stacjami kwarantanny prowadzącymi prace naukowo – badawcze.

Prowadzenie prac naukowo-badawczych z wykorzystaniem organizmów kwarantannowych oraz materiałów roślinnych porażonych lub niespełniających ustalonych wymagań zdrowotnościowych lub też takich materiałów roślinnych, których nie wolno wprowadzać i przemieszczać na obszarze Wspólnoty, wymaga uzyskania pozwolenia Głównego Inspektora Ochrony Roślin i Nasiennictwa [art. 43 ust 1 ustawy z dnia 13 marca 2020 o ochronie roślin przed agrofagami (Dz. U. z 2020 poz. 256 ze zm.)]. Podczas prowadzenia tego rodzaju prac wymagane jest spełnienie określonych warunków organizacyjno-technicznych mających na celu zapewnienie bezpieczeństwa fitosanitarnego.

Wojewódzki Inspektorat Ochrony Roślin i Nasiennictwa w 2020 roku prowadził nadzór nad dwoma podmiotami prowadzącymi prace naukowo – badawcze.

Tabela 1.14. Wykaz jednostek prowadzących prace naukowo badawcze na terenie województwa mazowieckiego.

Lp.	Nazwa Podmiotu	Przedmiot pozwolenia	Numer zezwolenia
1	Instytut Biochemii i Biofizyki Polskiej Akademii Nauk ul. Pawińskiego 5 a, 02-106 Warszawa	wykorzystanie mchu <i>Pohlia nutans</i>	BNFFiWM.411.5.2020.2. z 04.08.2020r
2	Instytut Biochemii i Biofizyki Polskiej Akademii Nauk ul. Pawińskiego 5 a, 02-106 Warszawa	wykorzystanie gleby arktycznej i osadów jeziornych pochodzących z Wyspy Króla Jerzego, Antarktyka	BNFFiWM.411.6.2020.2. z 04.08.2020r

W 2020 roku Dział Nadzoru Fitosanitarnego przeprowadził kontrolę u każdego z wymienionych powyższej podmiotów, celem sprawdzenia bezpieczeństwa fitosanitarnego prowadzonych prac. W czasie kontroli nie stwierdzono nieprawidłowości.

W wyniku przeprowadzonych czynności kontrolnych stwierdzono nieprawidłowości w zakresie ochrony roślin przed agofagami, które skutkowały nałożeniem 21 mandatów na łączną kwotę 8 200 zł i 1 karę pieniężną na łączną kwotę 1 000 zł. Zestawienie nałożonych mandatów i decyzji sankcyjnych zostało przedstawione w tabeli 1.15

Tabela 1.15. Zestawienie liczby wydanych decyzji sankcyjnych i mandatów.

Lp.	Oddziały	Liczba wydanych decyzji sankcyjnych	Liczba grzywien – mandaty
1	Białobrzegi		
2	Ciechanów		
3	Garwolin		
4	Grodzisk Mazowiecki	1	6
5	Grójec		8
6	Kozienice		
7	Lipsko		
8	Łosice		
9	Maków Mazowiecki		
10	Mińsk Mazowiecki		
11	Mława		
12	Nowy Dwór Mazowiecki		2
13	Ostrołęka		
14	Ostrów Mazowiecka		1
15	Piaseczno		
16	Płock		2
17	Płońsk		
18	Przysucha		
19	Pułtusk		
20	Radom		
21	Siedlce		
22	Sochaczew		
23	Sokołów Podlaski		
24	Warszawa		1
25	Wyszków		1
	RAZEM	1	84

1.7. Działania podejmowane w ramach programu SURVEY

W ubiegłym roku Wojewódzki Inspektorat Ochrony Roślin i Nasiennictwa w Warszawie realizował przedstawiony przez GIORiN i pozytywnie zaakceptowany przez KE program kontroli występowania wybranych organizmów szkodliwych finansowany ze środków unijnych (potocznie nazywany SURVEY). Kontrola występowania agrofagów w 2020 r. obejmowała wszystkie najważniejsze uprawy, rośliny i naturalne siedliska i była ukierunkowana na różne uprawy i siedliska, w szczególności w okresie wegetacji. W niektórych przypadkach kontrole prowadzone były na etapie przechowywania, np. bulw ziemniaków.

Cele i korzyści programu to:

- zebranie informacji o stanie, rozmieszczeniu i liczebności poszczególnych organizmów szkodliwych na przestrzeni lat przez porównanie z latami ubiegłymi;
- podniesienie poziomu wiedzy o stanie zdrowia drzew iglastych i liściastych oraz innych nieuwzględnianych wcześniej upraw;
- rozpoznanie faktycznego rozmieszczenia organizmów szkodliwych znanych z występowania w kraju;
- stworzenie sieci nadzoru zdolnej do wczesnego wykrywania ognisk organizmów szkodliwych;
- zaangażowanie producentów, interesariuszy i społeczeństwa w procedurę nadzoru i podniesienie świadomości ryzyka, jakie niosą ze sobą organizmy szkodliwe;
- podniesienie poziomu wiedzy o nowych organizmach szkodliwych oraz niesionym przez nie ryzyku na poziomie krajowym i europejskim;

Wskaźnikami osiągnięcia celów są: liczba przeprowadzonych kontroli wzrokowych; liczba próbek pobranych i poddanych badaniu laboratoryjnemu; odczyty z ulepek feromonowych, liczba pozytywnych wyników badania próbek; liczba ognisk. Tworzone są również sprawozdania zawierające analizy porównawcze działań lustracyjnych i ich wyników w różnych latach.

Oczekiwane wyniki są następujące:

- w zakresie organizmów szkodliwych nie znanych z występowania w Polsce objętych przepisami UE - lustracje dostarczą rzetelnych danych o braku/obecności tych organizmów. Stwierdzenie występowania organizmu będzie podstawą do zintensyfikowania lustracji w latach kolejnych. W niektórych przypadkach, tzn. jeżeli dany organizm znany jest z występowania w Polsce, lustracje pozwolą ustalić jego faktyczne rozmieszczenie;
- w zakresie *Bursaphelenchus xylophilus* - lustracje podczas kontroli importowych pozwolą na ocenę ryzyka związanego z danym typem obrotu w celu monitorowania przestrzegania wymogów ISPM 15;
- w zakresie organizmów szkodliwych nieobjętych przepisami UE i nieznanymi z występowania w Polsce (np. wymienionych na liście alertowej EPPO) - lustracje pozwolą ustalić, czy takie organizmy występują w Polsce i jak duże zagrożenie stanowią;
- w zakresie organizmów szkodliwych dla ziemniaków - lustracje umożliwią dalsze badanie faktycznego rozmieszczenia tych organizmów w kraju.

Przeprowadzone kontrole i badania pod kątem organizmów szkodliwych wskazanych w programie objęte zostały dofinansowaniem unijnym.

Wojewódzki Inspektorat Ochrony Roślin i Nasiennictwa w Warszawie, zrealizował program „SURVEY 2020” zgodnie z przyjętymi założeniami. Inspektorzy WIORiN prowadzili obserwacje w kierunku 39 organizmów szkodliwych, lustracje poszukiwawcze prowadzone były m.in. na drzewostanach iglastych i liściastych, drewnie, DMO oraz wybranych uprawach ogrodniczych i rolniczych. Na terenie województwa mazowieckiego wykonanych zostało 2075 kontroli (wykonanie planu w 100%) oraz pobrano 1671 prób do badań laboratoryjnych (wykonanie planu w 100%). W ramach programu, wykryte zostały 64 ognisk bakterii *Clavibacter michiganensis* ssp. *sepedonicus* oraz kolejne 49 ognisk ww. bakterii w ramach równoległych badań prowadzonych pod kątem *Ralstonia solanacearum*. Na 250 (1 próba - 400 ml gleby) prób pobranych w kierunku *Globodera* spp. wykrycie nicieni miało miejsce 5 przypadkach.

1.8. Obrót roślinami, produktami roślinnymi i przedmiotami z krajami trzecimi

1.8.1. Kontrola towarów eksportowanych na terenie województwa mazowieckiego

W roku 2020 w jednostkach organizacyjnych Wojewódzkiego Inspektoratu Ochrony Roślin i Nasiennictwa w Warszawie wydano łącznie 17 023 sztuk świadectw fitosanitarnych, w tym: 16 855 sztuk dla eksportu i 162 sztuk dla reeksportu. W porównaniu z rokiem ubiegłym odnotowano 36% spadek ilości wydanych świadectw. Zestawienie kierunków eksportu w 2020 roku prezentuje tabela 1.7.

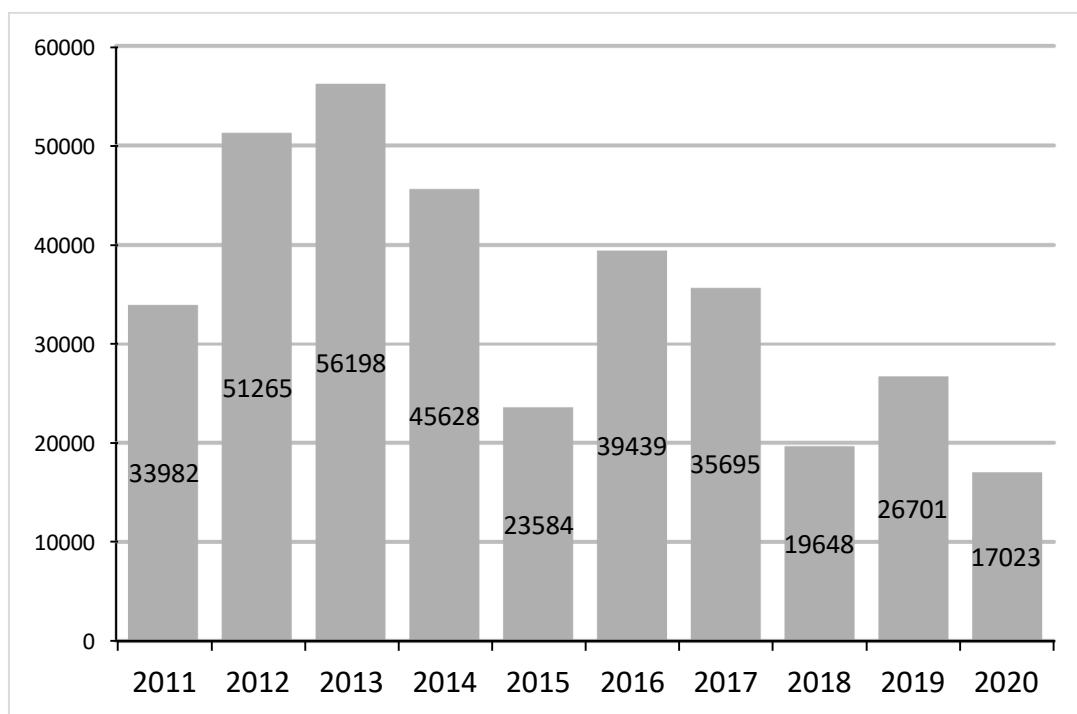
Tabela 1.7 Zestawienie kierunków eksportu w 2020 roku

Eksport w 2020 roku prowadzony był z następującymi państwami							
1	Algieria	18	Gujana Francuska	35	Liban	52	Peru
2	Argentyna	19	Ghana	36	Kuwejt	53	RPA
3	Australia	20	Iran	37	Kosowo	54	Serbia
4	Armenia	21	Indie	38	Kolumbia	55	Singapur
5	Azerbejdżan	22	Indonezja	39	Izrael	56	Sri Lanka
6	Bangladesz	23	Irak	40	Macedonia	57	Stany Zjednoczone
7	Ekwador	24	Islandia	41	Malezja	58	Tadżykistan
8	Białoruś	25	Japonia	42	Meksyk	59	Tajlandia
9	Bośnia i Hercegowina	26	Jordania	43	Mjanmar	60	Tajwan
10	Brazylia	27	Kostaryka	44	Mongolia	61	Tunezja
11	Chile	28	Kanada	45	Mołdawia	62	Turcja
12	Chiny	29	Katar	46	Nepal	63	Turkmenistan
13	Egipt	30	Kazachstan	47	Nigeria	64	Ukraina

Eksport w 2020 roku prowadzony był z następującymi państwami							
14	Federacja Rosyjska	31	Kirgistan	48	Norwegia	65	Uzbekistan
15	Filipiny	32	Kolumbia	49	Oman	66	Wenezuela
16	Etiopia	33	Korea Południowa	50	Pakistan	67	Wietnam
17	Gruzja	34	Królestwo Arabii Saudyjskiej	51	Paragwaj	68	ZEA

Liczbę wystawionych świadectw fitosanitarnych w latach 2011–2020 przedstawia wykres 1.9.

Wykres 1.9. Porównanie liczby wystawionych świadectw fitosanitarnych w latach 2011–2020 (w sztukach).

W 2020 roku największą liczbę świadectw fitosanitarnych wystawiono w Oddziałach: w Grójcu (9 075 szt.), Płońsku (2 892 szt.) i Łosicach (1 107 szt.). Porównanie udziału poszczególnych oddziałów w ogólnej liczbie wystawionych w województwie mazowieckim świadectw przedstawia tabela 1.8.

Tabela 1.8. Porównanie liczby wystawionych świadectw fitosanitarnych przez oddziały Wojewódzkiego Inspektoratu Ochrony Roślin i Nasiennictwa w Warszawie.

Lp.	Wojewódzki Inspektorat Ochrony Roślin i Nasiennictwa Warszawie Oddział w	Ilość wydanych świadectw	
		Szt.	% udział w ogólnej liczbie wystawionych w WIORiN Warszawa świadectw
1	Grójcu	9075	53,31
2	Płońsku	2892	16,89
3	Łosicach	1107	6,50
4	Garwolinie	688	4,04
5	Grodzisku Mazowieckim	671	3,94
6	Warszawie	642	3,77
7	Piasecznie	513	3,01
8	Białobrzegach	448	2,63
9	Sochaczewie	366	2,15
10	Radomiu	167	0,98
11	Siedlcach	101	0,59
12	Przysusze	89	0,52
13	Płocku	59	0,35
14	Ciechanowie	58	0,34
15	Kozienicach	49	0,28
16	Nowym Dworze Mazowieckim	38	0,22
17	Ostrowi Mazowieckiej	17	0,10
18	Pułtusu	14	0,08
19	Mińsku Mazowieckim	11	0,06
20	Ostrołęce	8	0,04
21	Lipsku	6	0,03
22	Sokołowie Podlaskim	4	0,02
23	Makowie Mazowieckim	1	0,01
24	Mławie	0	0,00

Lp.	Wojewódzki Inspektorat Ochrony Roślin i Nasiennictwa Warszawie Oddział w	Ilość wydanych świadectw	
		Szt.	% udział w ogólnej liczbie wystawionych w WIORiN Warszawa świadectw
25	Wyszkowie	0	0,00
Razem		17023	100%

Szczegółowe dane dotyczące ilości eksportowanych roślin, produktów roślinnych i przedmiotów, dla których wystawione zostały dokumenty fitosanitarne zawiera tabela 1.9 oraz tabela 1.10

Tabela 1.9. Szczegółowe dane z ilości eksportowanych i reeksportowanych roślin, produktów roślinnych i przedmiotów w 2020 roku, dla których wystawione zostały dokumenty fitosanitarne.

Towar	Towar skontrolowany		
	tony	ilość sztuk	metry sześcienne
inne rośliny / gałęzie z liśćmi, cięte kwiaty i inne / cięte kwiaty	0	1456100	0
inne rośliny / inne / korzenie	0,845		0
inne rośliny / inne / porost	6,380	0	0
inne rośliny / inne / rosnące rośliny	0,008	0	0
inne rośliny / liście / liście	0.003	0	0
inne rośliny / owoce i warzywa / orzechy	22,230	0	0
inne rośliny / owoce i warzywa / ow. cytr. b. liści i szyp.	3447,758	0	0
inne rośliny / owoce i warzywa / owoc. pd. - inne	583,162	0	0
inne rośliny / owoce i warzywa / owoce św.	247589,331	0	0
inne rośliny / owoce i warzywa / warz. św.	17440,020	0	0
inne rośliny / ziemniaki konsumpcyjne i przemysłowe / ziemniaki kons.	7144,365	0	0

Towar	Towar skontrolowany		
	tony	ilość sztuk	metry sześciennie
inne rośliny / ścięte drzewa z liśćmi / ścięte drzewa z liśćmi i gałęziami i szyszkami	0	3530	0
produkty / drewno i kora / drewno r. igł. okor.		2880	180,541
produkty / drewno i kora / drewno r. igł. z korą	3,458	0	0
produkty / drewno i kora / drewno r. liśc. okor.	4,526	0	391,416
produkty / drewno i kora / kora	3,475	0	0
produkty / inne / inne	7614,310	31428	47,638
produkty / nasiona / nasiona	301,765	0	0
produkty / odpady pochodzenia roślinnego / pestki	0,001	0	0
produkty / pochodne produkty pochodzenia roślinnego / liście susz.	173,936	0	0
produkty / pochodne produkty pochodzenia roślinnego / sód	6309,840	0	0
produkty / produkty przechowywane niezdolne do kiełkowania/ grzyby św.	2464,180	0	0
produkty / produkty przechowywane niezdolne do kiełkowania / kasza	7,623	0	0
produkty / produkty przechowywane niezdolne do kiełkowania / mączka	0,170	0	0
produkty / produkty przechowywane niezdolne do kiełkowania / mąka	408,021	0	0
produkty / produkty przechowywane niezdolne do kiełkowania / owoce mroż.	319,800	0	0
produkty / produkty przechowywane niezdolne do kiełkowania / owoce susz.	109,405	0	0
produkty / produkty przechowywane niezdolne do kiełkowania / płatki	255,662	0	0
produkty / produkty przechowywane niezdolne do kiełkowania / susz	809,930	0	0

Towar	Towar skontrolowany		
	tony	ilość sztuk	metry sześciennie
produkty / produkty przechowywane niezdolne do kiełkowania / warz. mroż.	6,000	0	0
produkty / produkty przechowywane niezdolne do kiełkowania / warz. susz.	32,090	0	0
Produkty/ziarno pasz./zairno pasz.	17,644	0	0
produkty / ziarno kons. / ziarno kons.	297,980	0	0
przedmioty / przedmioty / opakowania drewniane	0	42253	0
przedmioty / przedmioty / przedmioty	413,782	13	4050,000
rośl. do sadzenia / inne / rośl. doniczkowe	0	115996	0
rośl. do sadzenia / mat.rozmn. / drzewka	0	705200	0
rośl. do sadzenia / mat.rozmn. / nasiona	73,478	0	0
rośl. do sadzenia / mat.rozmn. / rośl. w kult. tkan.	0	1537546	0
rośl. do sadzenia / mat.rozmn. / podkłádki wegetatywne	0	1152480	0
rośl. do sadzenia / mat.rozmn. / sadz. ukorz. b. podł.	0	3	0
rośl. do sadzenia / mat.rozmn. / sadz. ukorz. z podł.	10,129	1410800	0
rośl. do sadzenia / mat.rozmn. / zrazy	0	3254	0
rośl. do sadzenia / organy podziemne / bulwocebule	0	154616	0
rośl. do sadzenia / organy podziemne / bulwy	0,263	58491	0
rośl. do sadzenia / organy podziemne / cebule	0,213	518431	0
rośl. do sadzenia / organy podziemne / dymka	181,400	0	0
rośl. do sadzenia / organy podziemne / korzenie	0,000	40	0

Towar	Towar skontrolowany		
	tony	ilość sztuk	metry sześciennie
rośl. do sadzenia / organy podziemne / kłącza	0,188	82301	0
Razem	296102,634	7685104	4671,595

Tabela 1.10. Szczegółowe dane dotyczące ilości eksportowanych w 2020 roku owoców i warzyw

Towar	Ilość wyeksportowanych w 2020 roku owoców i warzyw
	tony
Owoce (bez cytrusowych) Razem	247 589
Jabłko	210 203
Gruszka	35 057
Inne	2328
Warzywa Razem	17440
Papryka	3700
Pomidor	3559
Inne	10 140
Owoce (bez cytrusowych) i Warzywa Razem	265 029

1.8.2. Zakwestionowania towarów roślinnych eksportowanych z terenu województwa mazowieckiego

W 2020 r. wystawiono 25 notyfikacje w odniesieniu do przesyłek zaopatrzonych w świadectwa fitosanitarne wydane przez inspektorów WIORiN w Warszawie. Dane dotyczące przyczyn zakwestionowania rodzaju zakwestionowanych towarów roślinnych oraz państw, których służby fitosanitarne dokonały zatrzymania, podano w tabeli 1.11.

Tabela 1.11. Zestawienie zakwestionowanych przesyłek ze wskazaniem przyczyn.

Kraj kwestionujący (Kraj przeznaczenia)	Towar	Przyczyna zakwestionowania	Liczba zakwestionowań
Białoruś (Białoruś)	owoce świeże - jabłka	brak właściwego oznakowania opakowań drewnianych	19
Białoruś (Białoruś)	warzywa świeże – sałata (Hiszpania)	wykrycie organizmu szkodliwego – <i>Frankiniella occidentalis</i>	2
USA (USA)	sadzonki roślin in-vitro – <i>Cortadella selloana</i>	Produkt zakazany w imporcie do USA	1
Białoruś (Białoruś)	owoce świeże – Truskawka (Grecja)	wykrycie organizmu szkodliwego – <i>Frankiniella occidentalis</i>	1
Ukraina (Ukraina)	warzywa świeże – sałata	wykrycie organizmu szkodliwego – <i>Frankiniella occidentalis</i>	1
Białoruś (Białoruś)	warzywa świeże – pomidor	wykrycie organizmu szkodliwego – <i>Tuta absoluta</i>	1

1.8.3. Graniczna kontrola fitosanitarna roślin, produktów roślinnych i przedmiotów, importowanych z krajów trzecich

W 2020 roku inspektorzy Oddziału Granicznego w Warszawie przeprowadzili 441 kontrole roślin i produktów roślinnych lub innych przedmiotów, podlegających granicznej kontroli fitosanitarnej przy wprowadzaniu na terytorium Polski i innych państw członkowskich Unii Europejskiej.

Wydano:

- **325 dokumentów CHED-PP** potwierdzających, że przesyłka spełnia wymagania i może zostać wprowadzona na terytorium Polski (i innych państw UE) dotyczących przede wszystkim:
 - roślin do sadzenia (sadzonki roślin ozdobnych, rośliny akwariowe, rośliny w kulturach

- tkankowych, nasiona, organy podziemne, cebule, kłącza),
- kwiatów ciętych,
 - owoców i warzyw południowych,
 - **9 decyzji administracyjnych zakazujących** wprowadzenia na terytorium Polski (i innych państw UE) roślin, produktów roślinnych lub innych przedmiotów z powodu:
 - braku w świadectwie fitosanitarnym dodatkowej deklaracji,
 - braku właściwego oznakowania opakowań drewnianych zgodnie z ISPM 15,
 - obecności agrofagów na roślinach,
 - braku zgłoszenia przesyłki w systemie IMCOS.

Asortyment i kierunki w **2020** roku:

- **sadzonki roślin ozdobnych** - Izrael, Kenia, Kostaryka, USA, Japonia, Etiopia, Uganda
- **sadzonki roślin akwariowych** - Singapur, Tajlandia, Indonezja
- **nasiona** - Izrael, Chiny, Indie, USA
- **kwiaty cięte** - Tajlandia
- **owoce** - Egipt
- **świeże ziola** - Izrael
- **szczypiorek** - Indie
- **opakowania DMO** - Białoruś, Chiny, USA, Izrael

W 2020 roku Oddział Graniczny w Warszawie wydał **12 decyzji zakazujących** wprowadzenia przesyłek na terytorium Polski i innych państw członkowskich Unii Europejskiej w związku z niespełnieniem przez nie wymagań przewidzianych prawem.

2. Nadzór nad ochroną roślin i techniką

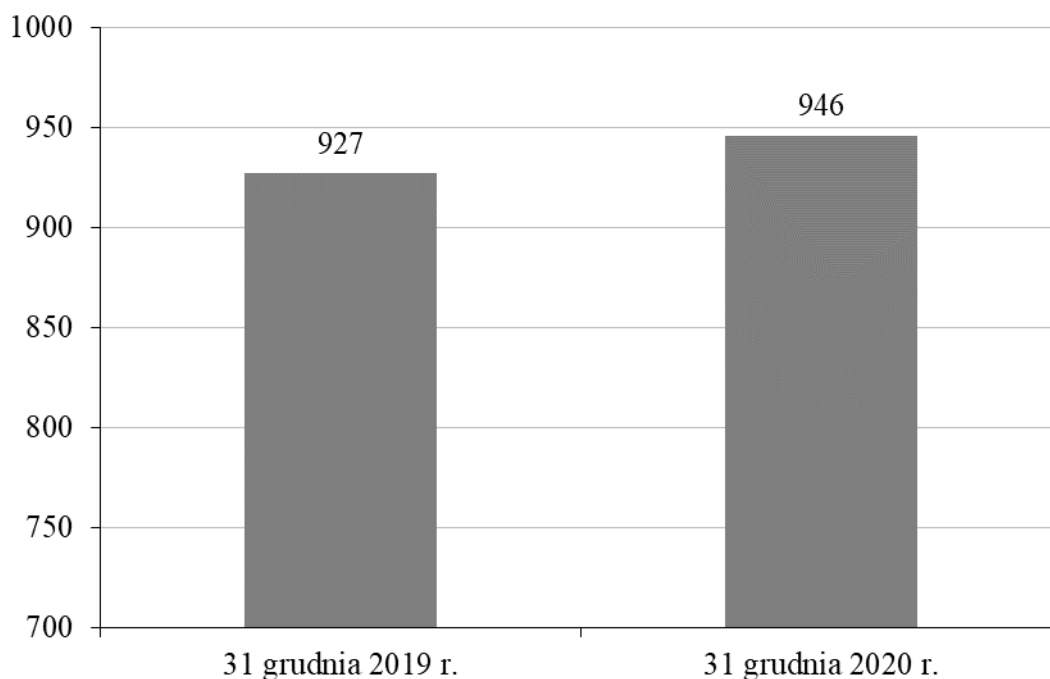
2.1. Obrót i stosowanie środków ochrony roślin

2.1.1. Wpis do rejestru przedsiębiorców wykonujących działalność w zakresie wprowadzania środków ochrony roślin do obrotu lub konfekcjonowania tych środków

Wpis do rejestru przedsiębiorców wykonujących działalność w zakresie wprowadzania środków ochrony roślin do obrotu lub konfekcjonowania tych środków odbywa się na zasadach określonych w ustawie z dnia 8 marca 2013 r. o środkach ochrony roślin i w ustawie z dnia 6 marca 2018 r. Prawo przedsiębiorców. Polega na wpisywaniu przedsiębiorców prowadzących przedmiotową działalność do rejestru działalności regulowanej, prowadzonego przez wojewódzkiego inspektora ochrony roślin i nasiennictwa.

W rejestrze przedsiębiorców wykonujących działalność w zakresie wprowadzania środków ochrony roślin do obrotu lub konfekcjonowania tych środków, według stanu na 31.12.2020 r. znajdowało się 885 przedsiębiorców. Wprowadzanie środków ochrony roślin do obrotu lub konfekcjonowanie tych środków na terenie woj. mazowieckiego prowadzone było w 946 punktach (w tym konfekcjonowanie w 16 punktach).

Wykres 2.1. Liczba punktów wprowadzających środki ochrony roślin do obrotu i konfekcjonujących te środki.

W 2020 roku ogólna liczba punktów wprowadzających środki ochrony roślin do obrotu wzrosła o 14, przy czym liczba miejsc obrotu hurtowego i detalicznego prowadzących sprzedaż środków ochrony roślin dla użytkowników profesjonalnych i nieprofesjonalnych wzrosła o 41, przy jednoczesnym spadku o 27 liczby punktów obrotu detalicznego prowadzących sprzedaż

wyłącznie dla użytkowników nieprofesjonalnych. Natomiast liczba miejsc konfekcjonowania środków ochrony roślin wzrosła o 5.

Szczegółowe zestawienie punktów wprowadzania środków ochrony roślin do obrotu i konfekcjonowania tych środków na terenie działania jednostek organizacyjnych WIORiN w Warszawie przedstawia tabela 2.1.

Tabela 2.1. Punkty wprowadzania środków ochrony roślin do obrotu lub konfekcjonowania tych środków zlokalizowane na terenie działania jednostek organizacyjnych WIORiN w Warszawie (wg stanu na dzień 31 grudnia 2020 r.)

L.p.	Oddział	Ogółem	W tym:			
			Konfekcjonowanie	Sprzedaż hurtowa	Sprzedaż detaliczna	
					dla użytkowników profesjonalnych i nieprofesjonalnych	wyłącznie dla użytkowników nieprofesjonalnych
1	Białobrzegi	15	0	0	15	0
2	Ciechanów	25	0	0	25	0
3	Garwolin	22	0	3	19	0
4	Grodzisk Maz.	92	5	31	46	10
5	Grójec	75	3	3	69	0
6	Kozienice	21	0	0	21	0
7	Lipsko	17	0	0	17	0
8	Łosice	13	0	0	12	1
9	Maków Maz.	37	0	0	37	0
10	Mińsk Maz.	24	0	0	24	0
11	Mława	24	0	0	22	2
12	Nowy Dwór Maz.	39	1	0	38	0
13	Ostrołęka	32	0	1	31	0
14	Ostrów Maz.	29	0	2	27	0
15	Piaseczno	33	0	0	33	0
16	Płock	87	0	3	84	0
17	Płońsk	34	0	1	33	0
18	Przysucha	26	0	0	26	0
19	Pułtusk	19	0	0	17	2
20	Radom	63	0	0	58	5
21	Siedlce	22	0	0	22	0
22	Sochaczew	39	0	3	36	0
23	Sokołów Podlaski	32	0	2	27	3
24	Warszawa	110	7	3	100	0
25	Wyszaków	16	0	0	13	3
Razem		946	16	52	878	
					852	26

W stosunku do ogólnej liczby 946 punktów wprowadzania środków ochrony roślin do obrotu i konfekcjonujących te środki, 52 z nich, tj. 5,5 % prowadzi sprzedaż hurtową. Najwięcej

hurtowni znajduje się na terenie działania Oddziału w Grodzisku Mazowieckim (31 hurtowni). Zarejestrowanych punktów sprzedaży detalicznej jest 878, najwięcej na terenie działania Oddziału w Warszawie (100 punktów).

2.1.2. Kontrola wprowadzania środków ochrony roślin do obrotu i konfekcjonowania tych środków oraz stosowania środków ochrony roślin

W ramach sprawowanego nadzoru nad przestrzeganiem przepisów obowiązującego prawa w zakresie wprowadzania środków ochrony roślin do obrotu i konfekcjonowania tych środków oraz stosowania środków ochrony roślin, pracownicy inspekcji wykonywali czynności kontrolne zgodnie z zasadami określonymi w Zarządzeniu nr 9/2019 Głównego Inspektora Ochrony Roślin i Nasiennictwa z dnia 14 maja 2019 r. w sprawie zasad kontroli z zakresu środków ochrony roślin w odniesieniu do kontroli z okresu od dnia 01.01.2020 r. do dnia 28.07.2020 r. oraz w Zarządzeniu nr 12/2020 Głównego Inspektora Ochrony Roślin i Nasiennictwa z dnia 29 lipca 2020 r. w sprawie zasad kontroli z zakresu środków ochrony roślin w odniesieniu do kontroli z okresu od dnia 29.07.2020 r. do dnia 30.12.2020 r.

Zgodnie z cytowanymi zarządzeniami wykonywane kontrole zostały podzielone na rodzaje kontroli typu: A, B, C, D, których szczegółowy zakres przedstawia poniższa tabela.

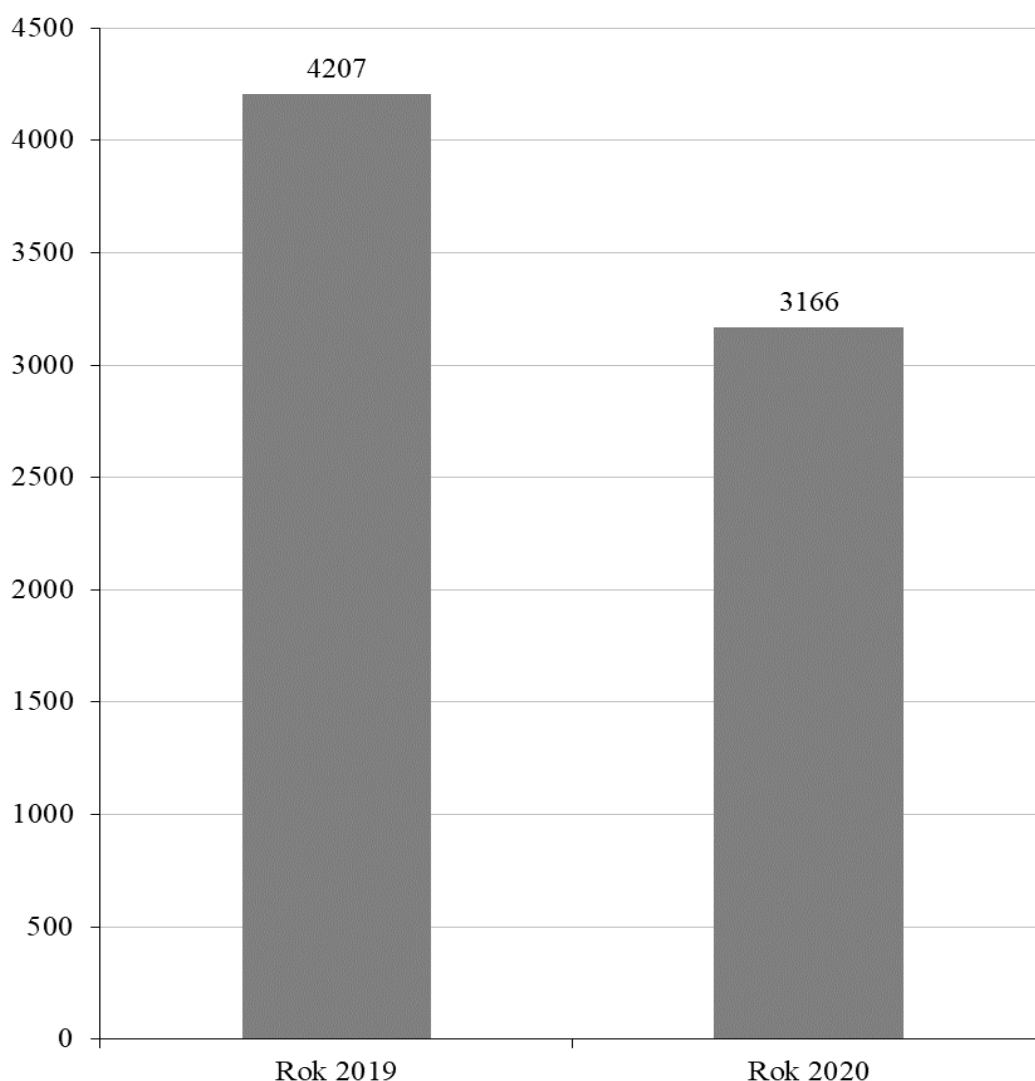
Tabela 2.2. Rodzaj i ilość przeprowadzonych kontroli i rekontroli w 2020 r.

Rodzaj kontroli	Kontrole	Rekontrole	Ogółem	%
A - w punktach konfekcjonowania środków ochrony roślin, w hurtowniach, magazynach, punktach obrotu detalicznego, na targowiskach i w innych miejscach gdzie są lub mogą być wprowadzane do obrotu środki ochrony roślin i zaprawiony materiał siewny	689	2	691	21,3
B - w gospodarstwach prowadzących towarową produkcję roślinną, w magazynach płodów rolnych, w strefach ochronnych źródeł i ujęć wody, na terenie uzdrowisk, otulin parków narodowych i rezerwatów oraz w innych miejscach, gdzie stosowanie środków ochrony roślin może być ograniczone lub zabronione	2424	51	2475	76,2
C - w jednostkach upoważnionych przez wojewódzkiego inspektora do prowadzenia badań sprawności technicznej opryskiwaczy	38	0	38	1,2
D - w jednostkach upoważnionych przez wojewódzkiego inspektora do przeprowadzania szkoleń ustawowych	44	0	44	1,4
Razem	3195	53	3248	100,0

W okresie sprawozdawczym w zakresie nadzoru nad wprowadzaniem środków ochrony roślin do obrotu i konfekcjonowaniem tych środków oraz stosowaniem środków ochrony roślin pracownicy inspekcji przeprowadzili **3166 kontroli**, w tym 53 kontrole sprawdzające. W odniesieniu do roku poprzedniego łącznie wykonano o 1041 kontroli mniej, to jest o 24,72%. Mniejsza liczba kontroli wynika ze zmiany wytycznych w zakresie zmniejszenia częstotliwości prowadzenia działań kontrolnych w punktach obrotu detalicznego środków ochrony roślin jak również z ograniczeń spowodowanych pandemią COVID-19 wywołaną przez koronawirusa SARS-CoV-2

Wśród wykonanych **3166 kontroli**, podobnie jak w latach ubiegłych, największy udział tj. **2475** mają kontrole przeprowadzone w miejscach stosowania środków ochrony roślin (kontrole typu B), co stanowi 76,2% wszystkich kontroli przeprowadzonych w 2020 roku. Natomiast kontrole w zakresie wprowadzania środków ochrony roślin do obrotu i konfekcjonowania tych środków (kontrole typu A), w ilości 691, stanowią 21,3% ogólnej liczby przeprowadzonych kontroli. Pozostałe kontrole typu C, D stanowią odpowiednio 1,2% i 1,4%.

Wykres 2.2. Porównanie ogólnej liczby kontroli typu A i typu B w latach 2019 i 2020.

Spadek łącznej liczby kontroli typu A i B w okresie sprawozdawczym 2020 r. w odniesieniu do roku 2019 wynika głównie ze zmiany wytycznych w zakresie zmniejszenia częstotliwości prowadzenia działań kontrolnych w punktach obrotu detalicznego środków ochrony roślin, ograniczeń wywołanych pandemią COVID-19, mniejszą ilością zgłoszeń interwencyjnych w zakresie niezgodności dot. środków ochrony roślin.

Szczegółowe zestawienie liczby kontroli typu A, B, C, D przeprowadzonych w 2020 roku przedstawia tabela nr 2.3

Tabela 2.3. Szczegółowe zestawienie liczby kontroli typu A, B, C, D przeprowadzonych w 2020 roku oraz ich wyniki w układzie jednostek organizacyjnych WIORiN w Warszawie oraz DORiT

L.p.	Oddział	Liczba kontroli	W tym liczba rekontroli	Odpowiedzialność karna		
				wnioski do sądu	mandaty	decyzje administracyjne
1	Białobrzegi	105	0	0	12	0
2	Ciechanów	139	11	0	11	0
3	Garwolin	132	5	0	10	2
4	Grodzisk Maz.	136	1	0	27	3
5	Grójec	301	0	0	18	0
6	Kozienice	104	0	0	12	0
7	Lipsko	123	4	0	16	0
8	Łosice	82	0	0	1	0
9	Maków Maz.	160	0	0	11	0
10	Mińsk Maz.	111	7	0	6	0
11	Mława	114	0	0	4	0
12	Nowy Dwór Maz.	82	1	0	3	0
13	Ostrołęka	116	0	0	1	0
14	Ostrów Maz.	115	0	0	0	0
15	Piaseczno	66	2	0	4	1
16	Płock	188	1	0	14	0
17	Płońsk	124	19	0	18	0
18	Przysucha	170	0	0	9	0
19	Pułtusk	133	0	0	16	1
20	Radom	159	0	0	19	0
21	Siedlce	150	1	0	9	2
22	Sochaczew	125	1	0	10	0
23	Sokołów Podl.	44	0	0	3	0
24	Warszawa	158	0	0	45	1
25	Wyszaków	110	0	0	2	0
26	DORiT*	1	0	6	0	2
Razem:		3248	53	6	281	12

*Dział Ochrony Roślin i Techniki Wojewódzkiego Inspektoratu Ochrony Roślin i Nasiennictwa w Warszawie

Najwięcej kontroli przeprowadzono w oddziałach: Grójec (301), Płock (188) oraz Przysucha (170), natomiast najmniej w oddziałach: Sokołów Podlaski (44), Piaseczno (66).

W wyniku działań kontrolnych w zakresie kontroli typu A, B, C, D nałożono 281 mandatów karnych na łączną kwotę **64.050,00 zł**.

Realizacja zaleceń pokontrolnych była sprawdzana w trakcie 53 rekontroli. Najwięcej rekontroli (51) przeprowadzono z zakresu kontroli typu B, co stanowi 96,23% wszystkich kontroli sprawdzających.

Zestawienie poszczególnych rodzajów kontroli i nałożonych sankcji karnych przedstawia się następująco:

Tabela 2.4. Szczegółowe zestawienie wydanych w okresie sprawozdawczym sankcji w podziale na poszczególne rodzaje kontroli.

Typ kontroli	Liczba kontroli	W tym liczba rekontroli	Odpowiedzialność				
			wnioski do sądu	mandaty	decyzje o opłacie sankcyjnej	decyzje w zakresie określenia opłaty stanowiącej równowartość	inne decyzje wydane w zakresie obrotu i stosowania środków w związku ze stwierdzeniem nieprawidłowości
A	691	2	5	33	1	1	8
B	2475	51	1	248	0	0	2
C	38	0	0	0	0	0	0
D	44	0	0	0	0	0	0
Razem	3248	53	6	281	1	1	10

Najwięcej nieprawidłowości stwierdzono podczas przeprowadzania kontroli typu B mających na celu sprawdzenie prawidłowości stosowania środków ochrony roślin.

Kontrole typu A

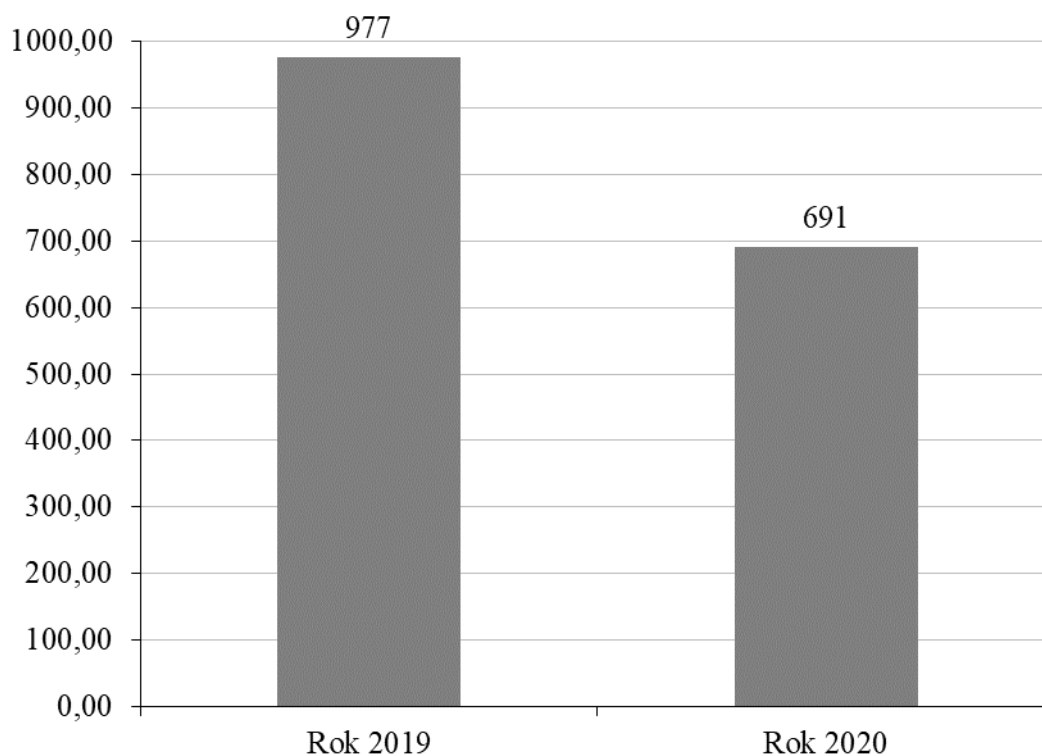
W ramach sprawowanego nadzoru nad przestrzeganiem przepisów ustawy z dnia 18 grudnia 2003 r. o ochronie roślin, ustawy z dnia 13 lutego 2020 r. o Państwowej Inspekcji Ochrony Roślin i Nasiennictwa oraz ustawy z dnia 8 marca 2013 r. o środkach ochrony roślin inspekcja objęła czynnościami kontrolnymi miejsca, w których jest lub mogła być prowadzona działalność w zakresie wprowadzania środków ochrony roślin do obrotu lub konfekcjonowania tych środków. Ponadto kontrolowano podmioty będące producentami środków ochrony roślin oraz posiadaczy zezwoleń i/lub pozwoleń na wprowadzanie środków ochrony roślin do obrotu.

W 2020 r. przeprowadzono 691 takich kontroli, w tym 2 kontrole sprawdzające wykonanie zaleceń pokontrolnych.

Ogólna liczba kontroli typu A w porównaniu do roku poprzedniego była niższa o 286 kontroli, to jest o 29,27%. Spadek liczby przeprowadzonych kontroli planowanych (z 563 w 2019 r. na 398 w 2020 r.), był przede wszystkim wynikiem zmian w zakresie częstotliwości kontrolowania punktów detalicznego obrotu środkami ochrony roślin oraz pandemią COVID-19. Jednocześnie, pomimo trwającego w 2020 roku stanu epidemii, plan kontroli typu A wykonany został w 95%.

W związku ze znacznie niższą ilością zgłoszeń dot. nieprawidłowości w obrocie środkami ochrony roślin, zmalała liczba działań interwencyjnych (z 407 w 2019 r. na 291 w 2020 r.).

Wykres 2.3. Liczba kontroli i rekontroli w zakresie nadzoru nad wprowadzaniem środków ochrony roślin do obrotu, przemieszczaniem, składowaniem, konfekcjonowaniem, reklamą tych środków w latach 2019 i 2020.

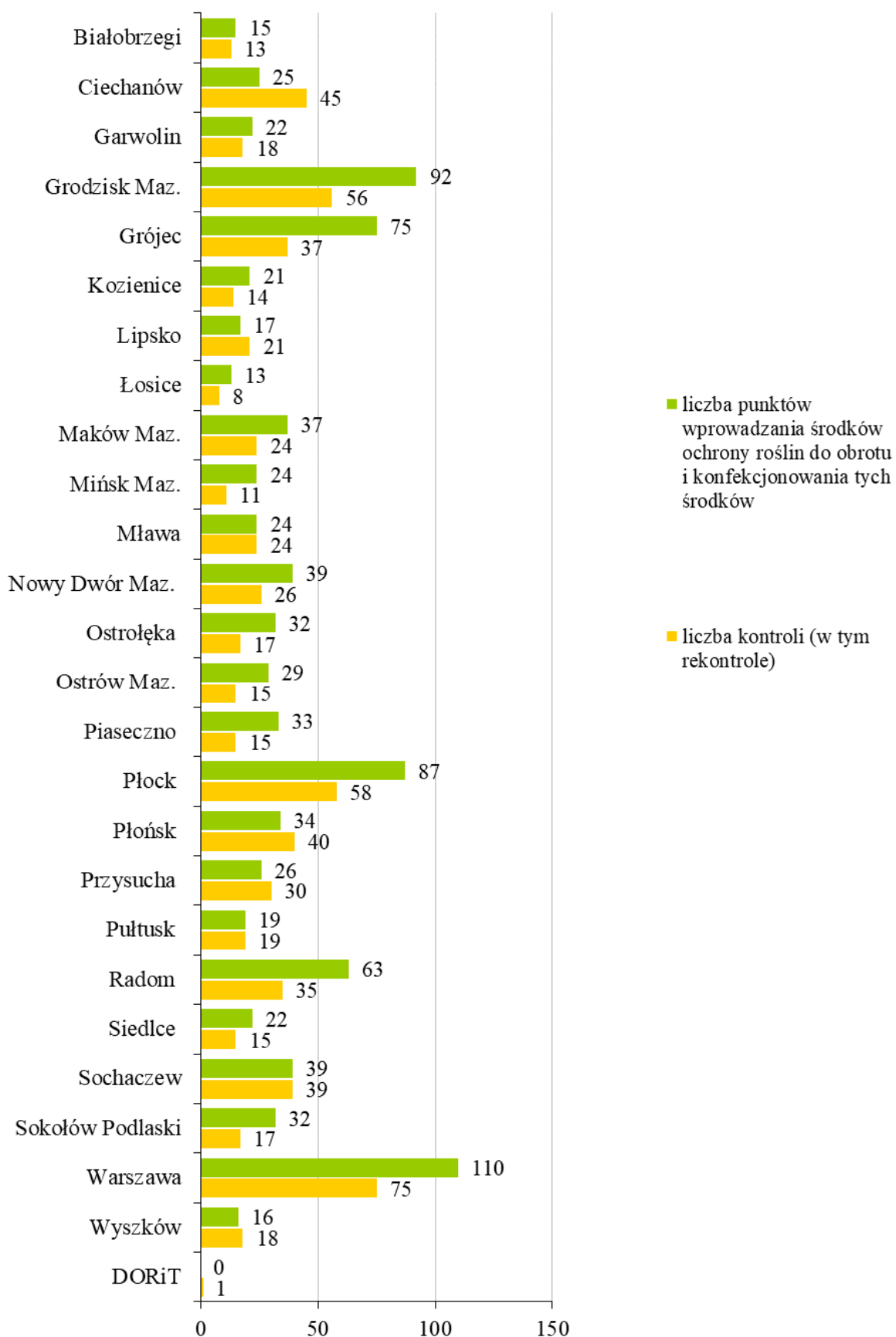
Kontrole typu A były przeprowadzane głównie u przedsiębiorców zarejestrowanych przez Mazowieckiego Wojewódzkiego Inspektora Ochrony Roślin i Nasiennictwa w Warszawie, wykonujących działalność w zakresie wprowadzania środków ochrony roślin do obrotu lub konfekcjonowania tych środków, tj. w hurtowniach, punktach obrotu detalicznego, jak również u posiadaczy zezwoleń/pozwoleń na wprowadzanie środków ochrony roślin, podmiotów wprowadzających środki ochrony roślin na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, składujących i magazynujących te środki, podmiotów prowadzących reklamę środków ochrony roślin jak również w innych miejscach, gdzie jest lub mógł być prowadzony obrót środkami ochrony roślin i zaprawionym materiałem siewnym.

Szczegółowe zestawienie wykonanych w 2020 r. kontroli typu A z podziałem na miejsca prowadzenia kontroli i zakres (typ) kontroli przedstawiono w poniższej tabeli.

Tabela 2.5. Szczegółowe zestawienie wykonanych w 2020 r. kontroli typu A z podziałem na miejsca prowadzenia kontroli.

Typ kontroli	Liczba kontroli planowanych	Liczba kontroli interwencyjnych/ problemowych	Liczba rekontroli	Odpowiedzialność karna		
				Wnioski do sądu	mandaty	decyzje administracyjne
hurtownie śór	51	21	0	0	9	2
punkty detaliczne śór	264	234	1	5	19	7
punkty konfekcjonowania śór	12	1	0	0	0	0
producenci śór	1	1	0	0	0	0
miejsca potencjalnej sprzedaży śór	75	5	1	0	1	0
punkty obrotu zaprawionymi nasionami	30	29	0	0	0	0
posiadacze zezwoleń/ pozwoleń MRiRW/podmioty wprowadzające śór na terytorium RP	4	17	0	0	4	1
usługowe składowanie śór	0	0	0	0	0	0
firmy logistyczne, transportowe, przewoźnicy	0	0	0	0	0	0
prowadzenie reklamy	0	0	0	0	0	0
inne	0	14	0	0	0	0
Ogółem	398	291	2	5	33	10

Wykres 2.4. Liczba przeprowadzonych kontroli typu A w okresie sprawozdawczym w stosunku do ogólnej liczby punktów wprowadzania środków ochrony roślin do obrotu (hurtowych i detalicznych) oraz konfekcjonowania tych środków

W wyniku przeprowadzenia 691 kontroli typu A stwierdzono 113 nieprawidłowości. Dotyczyły one przede wszystkim: zbywania środków ochrony roślin po upływie terminu ważności, wprowadzania do obrotu środka ochrony roślin w opakowaniu jednostkowym zaopatrzonym w etykietę niezgodną z wymaganiami zezwolenia/pozwolenia, braku szkolenia w zakresie doradztwa dotyczącego środków ochrony roślin, zbywania środków ochrony roślin w opakowaniach niezgodnych z wymaganiami zezwolenia/pozwolenia.

Tabela 2.6. Szczegółowe zestawienie nieprawidłowości na terenie województwa mazowieckiego wykazane podczas kontroli typu A w 2020 r.

Rodzaj nieprawidłowości	Liczba stwierdzonych nieprawidłowości
termin ważności środków*	50
etykiety*	15
brak szkolenia w zakresie doradztwa dotyczącego środków	14
opakowania (nieszczelne, uszkodzone, zastępcze, niezgodne z wymaganiami zezwolenia/pozwolenia)*	7
prowadzenie i przechowywanie dokumentacji dotyczącej środków	5
sprzedaż środków poza punktem stałej lokalizacji, zastosowanie automatu, samoobsługi	5
braku wpisu do rejestru	4
dopuszczenia środków do obrotu*	4
oferowania zawarcia umowy zbycia środków na odległość	2
zbywanie środków przeznaczonego dla użytkownika profesjonalnego osobie, która nie spełnia wymagań określonych w art. 28 ustawy o środkach	2
warunki przechowywania środków przeterminowanych lub z innych powodów nieprzeznaczonych do zbycia (art. 25 ust. 3 pkt 3)	1
podawanie informacji niezgodnych z wymaganiami podanymi w etykiecie	1
zaprawiony materiał siewny*	1
uniemożliwianie lub utrudnianie Inspekcji wykonywania czynności urzędowych	1
przemieszczanie, składowanie, produkowanie środków niedopuszczonych do obrotu i stosowanie w Polsce	1
Razem	113

* 1 nieprawidłowość = 1 środek ochrony roślin

W 2020 r. w zakresie kontroli A nałożono 33 mandaty karne, wydano 1 decyzję o opłacie sankcyjnej w zakresie sprzedaży środków ochrony roślin bez wymaganego zezwolenia/pozwolenia ministra właściwego do spraw rolnictwa, 3 decyzje dotyczące wycofania środków ochrony roślin z obrotu, 1 decyzję w sprawie określenia opłaty dotyczącej

kosztów przeprowadzenia analiz laboratoryjnych, 4 decyzje nakładające zakaz wykonywania działalności gospodarczej w zakresie wprowadzania środków ochrony roślin do obrotu, 1 decyzję w sprawie unieszkodliwienia środka ochrony.

Tabela 2.7. Zestawienie liczby kontroli typu A i wykazanych nieprawidłowości w poszczególnych jednostkach organizacyjnych WIORiN w 2020 r.

L.p.	Oddział	Liczba kontroli	W tym liczba rekontroli	Odpowiedzialność karna		
				wnioski do sądu	mandaty	decyzje administracyjne
1	Białobrzegi	13	0	0	0	0
2	Ciechanów	45	0	0	0	0
3	Garwolin	18	0	0	1	2
4	Grodzisk Maz.	56	0	0	4	1
5	Grójec	37	0	0	1	0
6	Kozienice	14	0	0	0	0
7	Lipsko	21	0	0	0	0
8	Łosice	8	0	0	0	0
9	Maków Maz.	24	0	0	0	0
10	Mińsk Maz.	11	0	0	0	0
11	Mława	24	0	0	0	0
12	Nowy Dwór Maz.	26	0	0	0	0
13	Ostrołęka	17	0	0	0	0
14	Ostrów Maz.	15	0	0	0	0
15	Piaseczno	15	0	0	0	1
16	Płock	58	1	0	3	0
17	Płońsk	40	0	0	0	0
18	Przysucha	30	0	0	0	0
19	Pułtusk	19	0	0	1	1
20	Radom	35	0	0	0	0
21	Siedlce	15	0	0	0	2
22	Sochaczew	39	1	0	1	0
23	Sokołów Podl.	17	0	0	1	0
24	Warszawa	75	0	0	21	1
25	Wyszaków	18	0	0	0	0
26	DORiT	1	0	5	0	2
Razem:		691	2	5	33	10

Tabela 2.8. Decyzje o opłacie sankcyjnej nałożone w 2020 r. w zakresie sprzedaży środków ochrony roślin bez wymaganego zezwolenia/pozwolenia ministra właściwego do spraw rolnictwa oraz w sprawie określenia opłaty dotyczącej kosztów przeprowadzania analiz laboratoryjnych w związku ze stwierdzonymi nieprawidłowościami.

Jednostka organizacyjna WIORiN w Warszawie	Liczba decyzji o opłacie sankcyjnej	Wartość naliczonej opłaty sankcyjnej [zł]	Przyczyny nałożenia opłaty sankcyjnej
Siedlce	1	779,90	Stwierdzenie dokonania sprzedaży środków po upływie daty ważności zezwolenia MRiRW
Warszawa	1	1674,00	Określenie opłaty dotyczącej kosztów przeprowadzania analiz laboratoryjnych środków
Razem	2	2453,90	

2.1.3. Wycofywanie środków ochrony roślin z obrotu

Środki ochrony roślin niespełniające określonych ustawą z dnia 8 marca 2013 r. o środkach ochrony roślin wymogów, np. z nieaktualnym terminem ważności, nieoryginalne, nie odpowiadające ustalonym wymaganiom jakościowym lub niedopuszczone do obrotu podlegają wycofaniu na mocy decyzji administracyjnej.

W 2020 r. na mocy 3 decyzji administracyjnych wycofano z obrotu **7 048,00 l** środków ochrony roślin.

Tabela 2.9. Powody wycofywania środków ochrony roślin z obrotu

Przyczyna wycofania środka ochrony roślin	Masa środków ochrony roślin objętych wycofywaniem z obrotu (l)	% udział wycofanych środków ochrony roślin
Środki ochrony roślin w opakowaniach jednostkowych nie zaopatrzonych w etykietę zatwierdzoną przez MRiRW	7 048,00	100

Przyczyną wycofywania środków ochrony roślin z obrotu w 2020 r., było wykazanie środków ochrony roślin wprowadzanych do obrotu w opakowaniach jednostkowych nie zaopatrzonych w etykietę zatwierdzoną przez MRiRW.

Kontrole typu B

W ramach sprawowanego przez Inspekcję nadzoru nad prawidłowym stosowaniem środków ochrony roślin wykonywano kontrole w miejscach stosowania środków ochrony roślin zgodnie z Zarządzeniem nr 9/2019 Głównego Inspektora Ochrony Roślin i Nasiennictwa z dnia 14 maja 2019 r. w sprawie zasad kontroli z zakresu środków ochrony roślin w odniesieniu do kontroli z okresu od dnia 01.01.2020 r. do dnia 28.07.2020 r. oraz w Zarządzeniu nr 12/2020 Głównego Inspektora Ochrony Roślin i Nasiennictwa z dnia 29 lipca 2020 r. w sprawie zasad kontroli z zakresu środków ochrony roślin w odniesieniu do kontroli z okresu od dnia 29.07.2020 r. do dnia 31.12.2020 r.

W 2020 roku przeprowadzono **2447** takich kontroli (w tym **51** rekontroli).

Głównym zakresem przeprowadzanych kontroli było sprawdzenie w gospodarstwie w szczególności: stosowania zasad integrowanej ochrony roślin, prowadzenia ewidencji wykonywanych zabiegów środkami ochrony roślin, wykonywania zabiegów środkami ochrony roślin sprzętem sprawnym technicznie, posiadania szkolenia w zakresie stosowania środków ochrony roślin, wykonywania zabiegów zgodnie z zaleceniami zawartymi na etykiecie środka ochrony roślin.

Zestawienie danych nt. przeprowadzonych kontroli w układzie jednostek organizacyjnych WIORiN prezentuje poniższa tabela.

Tabela 2.10. Wykaz kontroli przeprowadzonych w zakresie stosowania środków ochrony roślin w jednostkach organizacyjnych WIORiN w 2020 r.

L.p.	Oddziały	Liczba kontroli planowanych	Liczba kontroli interwencyjnych / problemowych	Liczba rekontroli	Łączna liczba kontroli	Wnioski do sądu	Mandaty karne
1	Białobrzegi	76	15	0	91	0	12
2	Ciechanów	75	1	11	87	0	11
3	Garwolin	97	9	5	111	0	9
4	Grodzisk	43	28	1	72	0	22
5	Grójec	221	32	0	253	0	17
6	Kozienice	79	8	0	87	0	12
7	Lipsko	72	25	4	101	0	16
8	Łosice	70	3	0	73	0	1
9	Maków Maz.	129	5	0	134	0	11
10	Mińsk Maz.	72	21	7	100	0	6
11	Mława	84	2	0	84	0	4

L.p.	Oddziały	Liczba kontroli planowanych	Liczba kontroli interwencyjnych / problemowych	Liczba rekontroli	Łączna liczba kontroli	Wnioski do sądu	Mandaty karne
12	Nowy Dwór Maz.	49	6	1	56	0	3
13	Ostrołęka	90	1	0	91	0	1
14	Ostrów Maz.	94	4	0	98	0	0
15	Piaseczno	33	15	2	50	0	4
16	Płock	95	17	0	112	0	11
17	Płońsk	39	23	19	81	0	18
18	Przysucha	127	12	0	139	0	9
19	Pułtusk	109	4	0	113	0	15
20	Radom	94	21	0	115	0	19
21	Siedlce	125	4	1	130	0	9
22	Sochaczew	67	17	0	84	0	9
23	Sokołów Podl.	17	5	0	22	0	2
24	Warszawa	60	11	0	71	0	25
25	Wyszaków	81	9	0	90	0	2
Ogółem:		2098	298	51	2447	0	248

Kontrole typu B przeprowadzane były w szczególności w gospodarstwach konwencjonalnych, w miejscach prowadzenia fumigacji środkami ochrony roślin, w miejscach zaprawiania materiału siewnego, na terenach kolejowych, terenach zieleni miejskiej, w firmach usługowego wykonywania zabiegów DDD przy zastosowaniu środków ochrony roślin oraz pod kątem prawidłowości przeprowadzania kontroli przestrzegania wymagań integrowanej produkcji roślin prowadzonej przez podmioty certyfikujące IP.

Szczegółowe zestawienie przedstawia tabela poniżej.

Tabela 2.11. Zestawienie liczby kontroli w zakresie stosowania środków ochrony roślin i zastosowanych sankcji

Miejsce przeprowadzania kontroli	Liczba kontroli planowanych	Liczba kontroli interwencyjnych/ problemowych	Liczba rekontroli	Łączna liczba kontroli	Mandaty karne	Wnioski do sądu	Decyzje administracyjne
produkcja rolna - użytkownicy profesjonalni	2010	243	47	2300	221	0	0
produkcja rolna - użytkownicy nieprofesjonalni	36	31	4	71	13	0	0
zaprawianie materiału siewnego	2	0	0	2	0	0	0
miejsca fumigacji	2	6	0	8	3	0	0
tereny kolejowe	3	0	0	3	0	0	0
tereny nieużytkowane rolniczo np. zieleni miejskiej	7	2	0	9	5	0	0
miejsc wyszczególnionych w art. 36 ust. 1 ustawy o środkach	35	0	0	35	0	0	0
inne miejsca stosowania środków	0	16	0	16	6	1	0
ogółem	2098	298	51	2447	248	1	0

W wyniku przeprowadzonych kontroli stosowania środków ochrony roślin w 2020 r. stwierdzono 344 nieprawidłowości, co skutkowało nałożeniem 248 mandatów karnych (w przypadku, jeżeli podczas kontroli 1 podmiotu stwierdzono kilka nieprawidłowości, nakładano jeden mandat karny za kilka nieprawidłowości). Najwięcej nieprawidłowości dotyczyło użycia środków ochrony roślin niezgodnie z zakresem stosowania, braku posiadania aktualnego zaświadczenia potwierdzającego ukończenie szkolenia w zakresie środków ochrony roślin, braku prowadzenia dokumentacji stosowanych środków ochrony roślin, braku badania sprawności technicznej sprzętu przeznaczonego do wykonywania zabiegów.

Szczegółowe zestawienie nieprawidłowości wykazanych podczas kontroli typu B przedstawiono w poniższej tabeli.

Tabela 2.12. Szczegółowe zestawienie nieprawidłowości wykazanych podczas kontroli typu B

Rodzaj nieprawidłowości w odniesieniu do:	Liczba stwierdzonych nieprawidłowości
Dokumentacja dot. stosowanych środków	48
Użycie środków niedopuszczonego do obrotu	21
Użycie środków niezgodnie z zakresem stosowania	179
Warunki bezpiecznego stosowania środków	15

Rodzaj nieprawidłowości w odniesieniu do:	Liczba stwierdzonych nieprawidłowości
Warunków przechowywania śor	2
Posiadanie aktualnego zaświadczenia potwierdzającego ukończenie szkolenia	48
Badań sprawności technicznej sprzętu do wykonywania zabiegów	31
Razem	344

Szczegółowe zestawienie nieprawidłowości wykazanych podczas kontroli typu B w podziale na jednostki organizacyjne Inspekcji przedstawiono w tabeli poniżej.

Tabela 2.13. Szczegółowe zestawienie nieprawidłowości wykazanych podczas kontroli typu B w podziale na poszczególne jednostki organizacyjne WIORiN w Warszawie:

L.p.	Oddział	Dokumentacja dot. stosowanych śor	Użycie śor niedopuszczonego do obrotu	Użycie śor niezgodnie z zakresem stosowania	Użycie śor przeterminowanego	Warunki bezpiecznego stosowania śor	Warunków przechowywania	Posiadanie aktualnego zaświadczenia potwierdzającego ukończenie szkolenia	Badań sprawności technicznej sprzętu do wykonywania zabiegów
		liczba nieprawidłowości	liczba nieprawidłowości	liczba nieprawidłowości	liczba nieprawidłowości	liczba nieprawidłowości	liczba nieprawidłowości	liczba nieprawidłowości	liczba nieprawidłowości
1	Białobrzegi	3	0	5	0	1	0	5	3
2	Ciechanów	7	0	8	0	0	0	2	1
3	Garwolin	0	0	2	0	0	0	0	2
4	Grodzisk Maz.	0	1	17	0	1	0	3	1
5	Grójec	1	2	11	0	1	0	4	3
6	Kozienice	3	3	8	0	0	0	2	0
7	Lipsko	5	0	8	0	0	0	4	4
8	Łosice	0	0	1	0	0	0	0	0
9	Maków Maz.	7	0	6	0	1	0	1	0
10	Mińsk Maz.	0	0	6	0	0	0	0	0
11	Mława	2	0	0	0	1	0	1	0
12	Nowy Dwór Maz.	0	1	2	0	0	0	0	0
13	Ostrołęka	0	1	0	0	0	0	0	0
14	Ostrów Maz.	0	0	0	0	0	0	0	0
15	Piaseczno	2	0	2	0	0	0	2	0
16	Płock	0	1	16	0	0	0	8	6
17	Płońsk	0	0	13	0	2	0	3	5
18	Przysucha	4	0	6	0	0	0	0	0
19	Pułtusk	0	0	17	0	0	0	2	4

L.p.	Oddział	Dokumentacja dot. stosowanych őr	Użycie őr niedopuszczonego do obrotu	Użycie őr niezgodnie z zakresem stosowania	Użycie őr przeterminowanego	Warunki bezpiecznego stosowania őr	Warunków przechowywania	Posiadanie aktualnego zaświadczenia potwierdzającego ukończenie szkolenia	Badań sprawności technicznej sprzętu do wykonywania zabiegów
		liczba nieprawidłowości	liczba nieprawidłowości	liczba nieprawidłowości	liczba nieprawidłowości	liczba nieprawidłowości	liczba nieprawidłowości	liczba nieprawidłowości	liczba nieprawidłowości
20	Radom	3	0	10	0	1	0	5	0
21	Siedlce	0	2	8	0	0	0	0	0
22	Sochaczew	4	2	7	0	1	0	0	0
23	Sokołów Podl.	0	0	2	0	0	0	0	0
24	Warszawa	7	6	21	0	3	2	4	2
25	Wyszków	0	0	0	0	2	0	0	0
Ogółem:		48	21	179	0	15	2	48	31

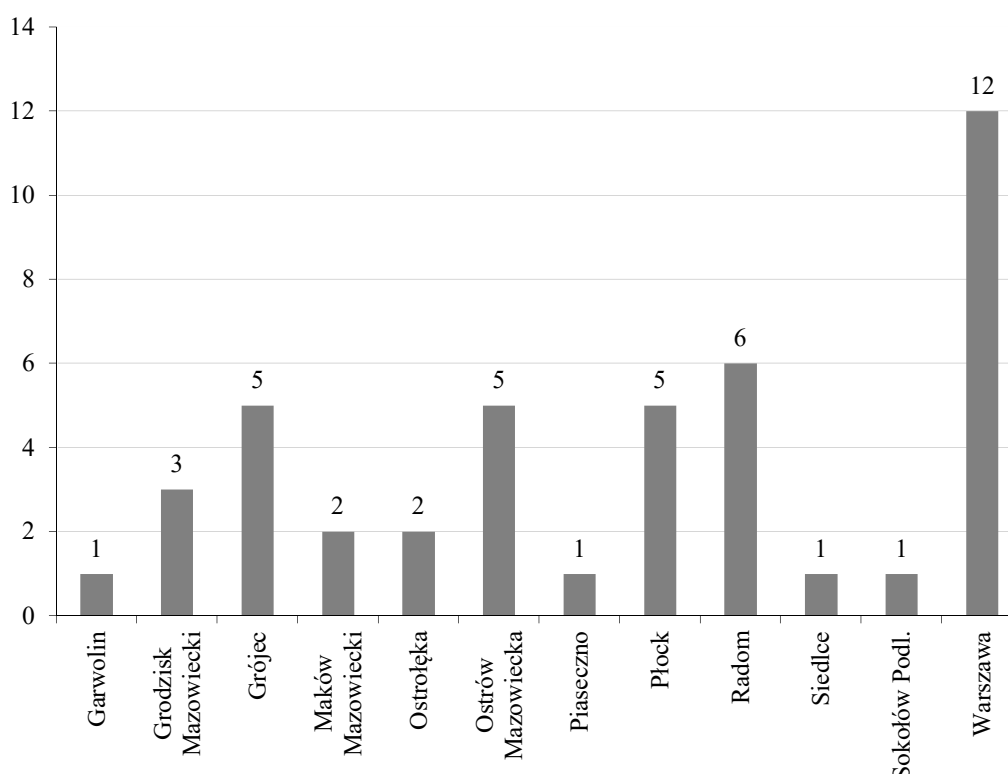
2.1.4. Szkolenia dla osób zajmujących się obrotem, konfekcjonowaniem oraz stosowaniem środków ochrony

Działalność w zakresie prowadzenia szkoleń w zakresie środków ochrony roślin jest działalnością regulowaną odbywa się na zasadach określonych w ustawie z dnia 8 marca 2013 r. o środkach ochrony roślin oraz ustawy z dnia 6 marca 2018 r. Prawo przedsiębiorców i wymaga wpisu do rejestru przedsiębiorców wykonujących działalność w zakresie prowadzenia szkoleń w zakresie środków ochrony roślin.

Podmiot niebędący przedsiębiorcą w rozumieniu przepisów ustawy z dnia 8 marca 2013 r. o środkach ochrony roślin może prowadzić szkolenia w zakresie środków ochrony roślin po uzyskaniu wpisu do rejestrów podmiotów niebędących przedsiębiorcami, prowadzących szkolenia w zakresie środków ochrony roślin.

Na terenie działania Wojewódzkiego Inspektoratu Ochrony Roślin i Nasiennictwa w Warszawie, według stanu na dzień 31.12.2020 r. wpis do rejestru posiada 33 przedsiębiorców oraz 11 podmiotów. Wykres poniżej przedstawia liczbę przedsiębiorców/podmiotów w poszczególnych oddziałach Inspekcji.

Wykres 2.5. Liczba wpisów do rejestru przedsiębiorców/podmiotów prowadzących szkolenia w zakresie środków ochrony roślin na terenie poszczególnych Oddziałów.

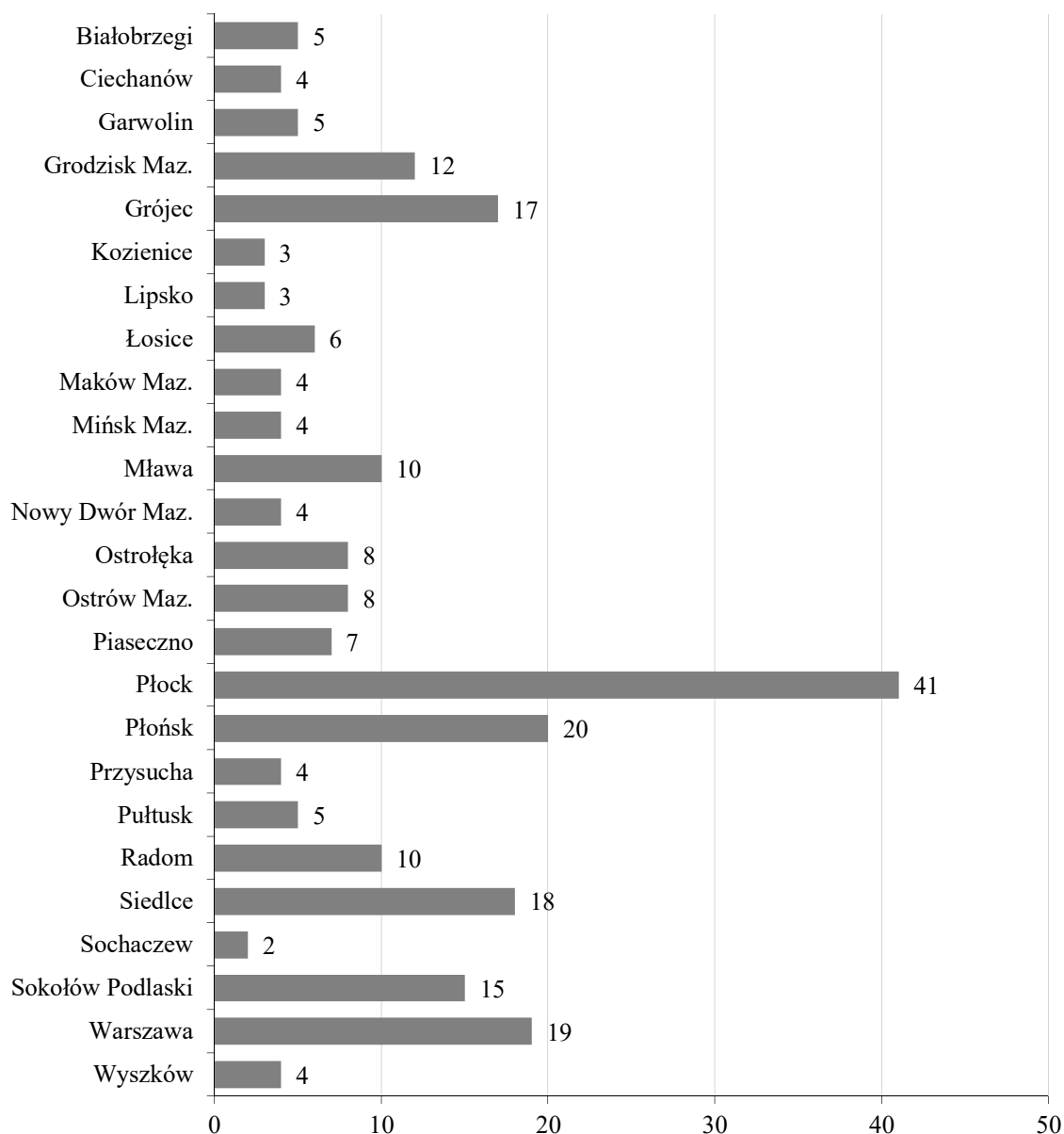

W 2020 r. jednostki szkoleniowe upoważnione przez Mazowieckiego Wojewódzkiego Inspektora Ochrony Roślin i Nasiennictwa w Warszawie przeprowadziły 30 szkoleń w zakresie doradztwa dotyczącego środków ochrony roślin, które ukończyło 520 osób, 222 szkolenia w

zakresie stosowania środków ochrony roślin, które ukończyło 5539 osób, 14 szkoleń w zakresie integrowanej produkcji roślin, na których przeszkolono 281 osób.

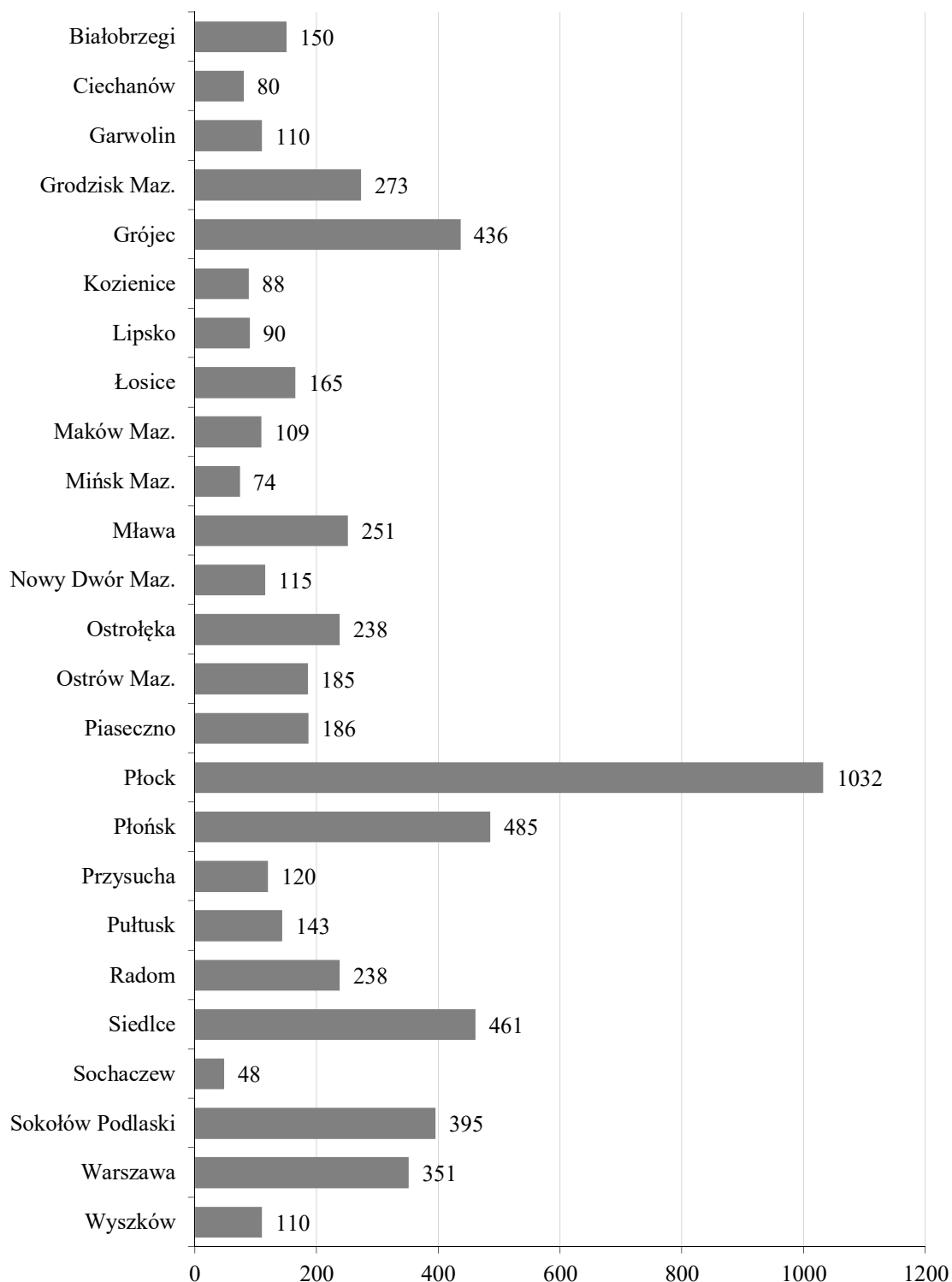
Szczegółowe dane nt. liczby przeprowadzonych szkoleń w 2020 r. oraz ilości osób przeszkolonych na terenie działania poszczególnych Oddziałów zawierają wykresy 2.6. i 2.7.

Wykres 2.6. Liczba szkoleń przeprowadzonych w 2020 r. przez jednostki szkoleniowe upoważnione przez Mazowieckiego Wojewódzkiego Inspektora Ochrony Roślin i Nasiennictwa w Warszawie na terenie działania poszczególnych Oddziałów

Ponadto, jednostki szkoleniowe upoważnione przez Mazowieckiego Wojewódzkiego Inspektora Ochrony Roślin i Nasiennictwa w Warszawie przeprowadziły 28 szkoleń poza terenem woj. mazowieckiego.

Wykres 2.7. Liczba osób przeszkolonych w 2020 r. przez jednostki szkoleniowe upoważnione przez Mazowieckiego Wojewódzkiego Inspektora Ochrony Roślin i Nasiennictwa w Warszawie na terenie działania poszczególnych Oddziałów

Ponadto, jednostki szkoleniowe upoważnione przez Mazowieckiego Wojewódzkiego Inspektora Ochrony Roślin i Nasiennictwa w Warszawie przeszkoliły 407 osób w trakcie szkoleń przeprowadzonych poza terenem woj. mazowieckiego.

2.1.5. Kontrola jakości i pozostałości środków ochrony roślin

2.1.5.1. Badania pozostałości środków ochrony roślin w płodach rolnych w ramach urzędowej kontroli prawidłowości stosowania środków ochrony roślin

W związku ze sprawowaną przez Państwową Inspekcję Ochrony Roślin i Nasiennictwa kontrolą prawidłowości stosowania środków ochrony roślin w 2020 roku, podobnie jak w latach poprzednich, upoważnieni inspektorzy pobierali próbki płodów rolnych w celu poddania ich analizie na obecność pozostałości środków ochrony roślin. Próbkę płodów rolnych pobierane były zgodnie z harmonogramem otrzymanym z Głównego Inspektoratu Ochrony Roślin i Nasiennictwa w oparciu o rozporządzenie Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 27 listopada 2013 r. w sprawie pobierania próbek roślin, produktów roślinnych lub przedmiotów do badań na obecność pozostałości środków ochrony roślin oraz po dniu 01.10.2020 r. w oparciu o rozporządzenie Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 3 września 2020 r. w sprawie pobierania próbek roślin, produktów roślinnych lub przedmiotów do badań na obecność pozostałości środków ochrony roślin.

Badania kontrolne pozostałości środków ochrony roślin prowadzone były w GIORiN Centralnym Laboratorium w Toruniu, Instytucie Ochrony Roślin – Państwowym Instytucie Badawczym w Poznaniu w ramach programu wieloletniego pod nazwą "Ochrona roślin uprawnych z uwzględnieniem bezpieczeństwa żywności oraz ograniczenia strat w plonach i zagrożeń dla zdrowia ludzi, zwierząt domowych i środowiska na lata 2016-2020" oraz Instytucie Ogrodnictwa w Skierniewicach w ramach programu wieloletniego pod nazwą „Działania na rzecz poprawy konkurencyjności i innowacyjności sektora ogrodniczego z uwzględnieniem jakości i bezpieczeństwa żywności oraz ochrony środowiska naturalnego” na lata 2015-2020.

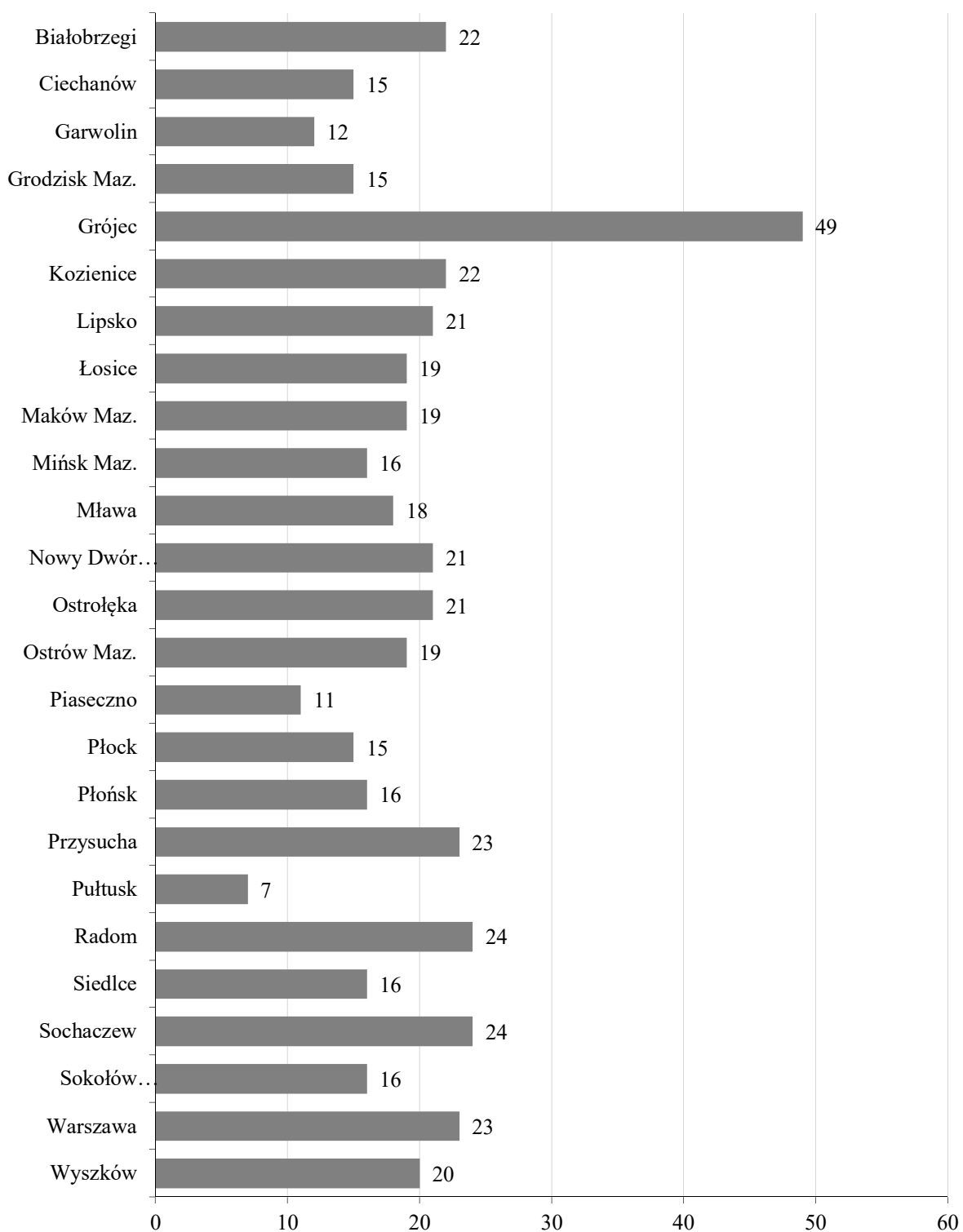
Celem prowadzonych badań było sprawdzenie przestrzegania przez producentów rolnych zasad prawidłowego stosowania środków ochrony roślin zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa oraz zapobieganie wprowadzaniu do obrotu płodów rolnych stwarzających zagrożenie dla zdrowia człowieka, zwierząt i środowiska.

W roku 2020 badania obejmowały 55 upraw, w tym: 26 upraw warzywniczych, 15 upraw sadowniczych, 12 upraw rolniczych, 1 uprawę zielarską oraz 1 uprawę grzybów. Ponadto Wojewódzki Inspektorat Ochrony Roślin i Nasiennictwa w Warszawie pobierał próbki z materiału roślinnego w strefach ochronnych. Ogółem w ramach urzędowej kontroli przebadano 484 próbki płodów rolnych w ramach monitoringu pozostałości środków ochrony roślin w płodach rolnych, tj.:

- GIORiN Centralne Laboratorium w Toruniu przebadano 114 próbek,
- Instytut Ochrony Roślin - Państwowy Instytut Badawczy w Poznaniu 210 próbek, w tym:
 - 8 w ramach kontroli interwencyjnej,
- Instytut Ogrodnictwa w Skierniewicach przebadano 160 próbek, w tym:
 - 4 w ramach kontroli produkcji owoców przeznaczonych na eksport do Chin.

Szczegółowe dane nt. liczby próbek płodów rolnych pobranych zgodnie z harmonogramami przez poszczególne Oddziały w 2020 r. zawiera wykres 2.8.

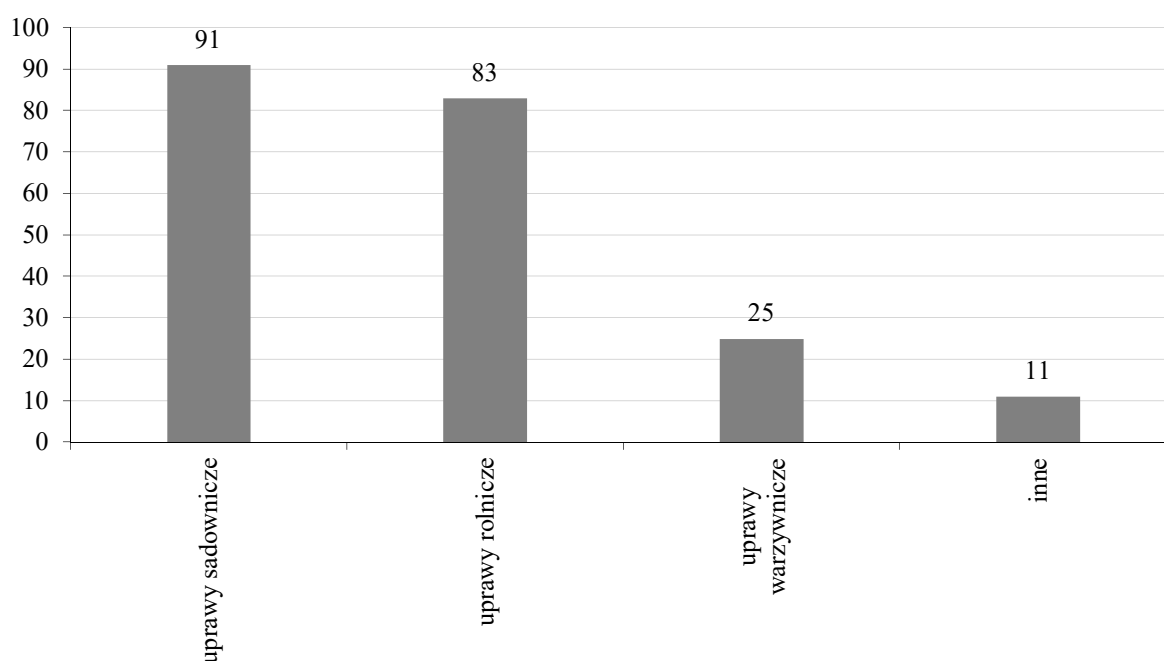
Wykres 2.8. Liczba próbek płodów rolnych pobranych przez Oddziały

Instytut Ochrony Roślin - Państwowy Instytut Badawczy w Poznaniu

Badania prowadzone były przez IOR-PIB w Poznaniu oraz podległą TSD w Białymstoku. Badaniami objęto 210 próbek, w których wykonano analizy na obecność pozostałości środków ochrony roślin. Badania obejmowały 91 próbek z upraw sadowniczych, 25 próbek z upraw warzywniczych, 83 próbki z upraw rolniczych i 11 próbek innych (inne niż płody rolne).

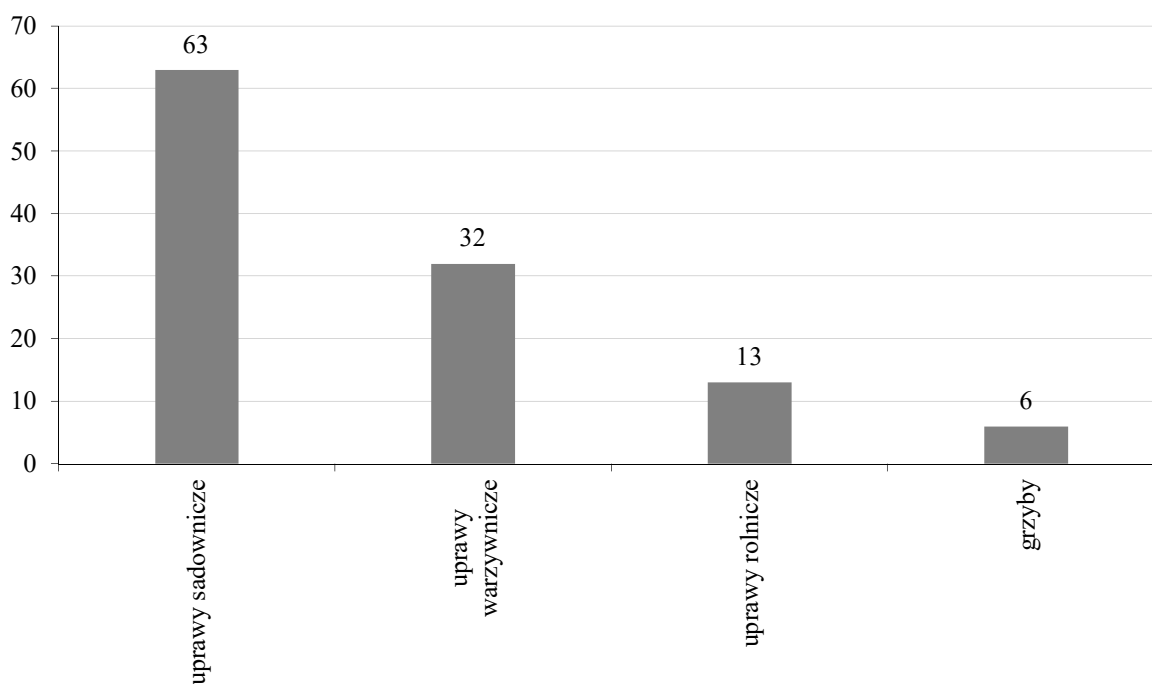
Wykres 2.9. Liczba próbek płodów rolnych przekazanych do laboratorium Instytutu Ochrony Roślin - Państwowy Instytut Badawczy w Poznaniu

GIORiN Centralne Laboratorium w Toruniu

Badaniami objęto 114 próbek, w których wykonano analizy na obecność pozostałości środków ochrony roślin. Badania obejmowały 63 próbki z upraw sadowniczych, 32 próbki z upraw warzywniczych, 13 próbek z upraw rolniczych oraz 6 próbek grzybów (pieczarka).

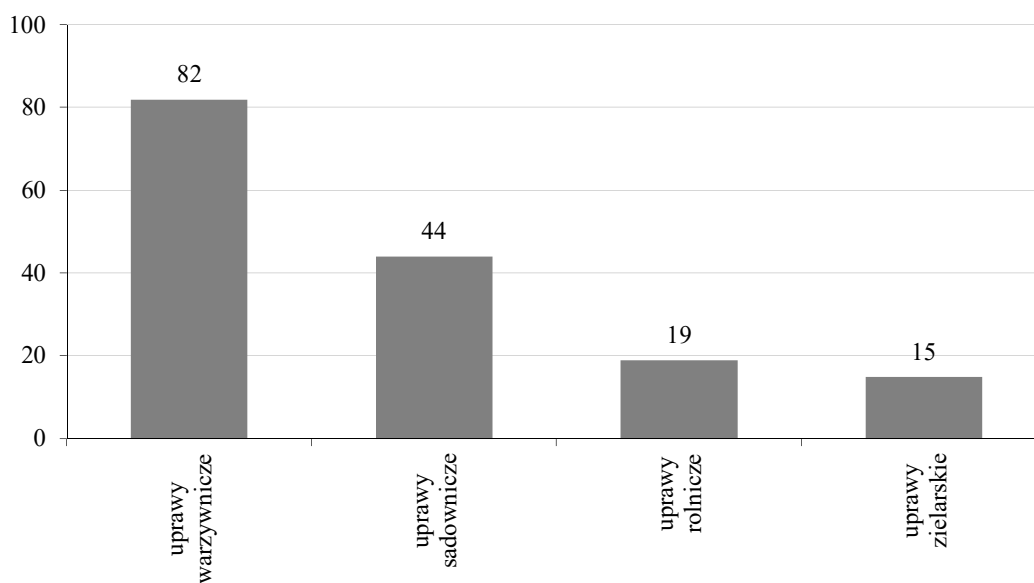
Wykres 2.10. Liczba próbek płodów rolnych przekazanych do GIORiN Centralnego Laboratorium w Toruniu

Instytut Ogrodnictwa w Skierniewicach

Badaniami objęto 160 próbek, w których wykonano analizy na obecność pozostałości środków ochrony roślin. Badania obejmowały 44 próbki z upraw sadowniczych, 82 próbki z upraw warzywniczych, 19 próbek z upraw rolniczych oraz 15 próbek z upraw zielarskich.

Wykres 2.11. Liczba próbek płodów rolnych przekazanych do Instytutu Ogrodnictwa w Skierniewicach

W odniesieniu do 484 próbek pobranych w 2020 r. w ramach kontroli urzędowej analizy laboratoryjne wykazały w 194 próbkach poziom pozostałości środków ochrony roślin poniżej granicy oznaczalności, 215 próbkach pozostałości środków ochrony roślin dopuszczone do danej uprawy, 64 próbkach pozostałości środków ochrony roślin niedopuszczonych do danej uprawy oraz 11 próbkach przekroczenie najwyższego dopuszczalnego poziomu pozostałości (NDP), w tym 9 przypadków dotyczyło równocześnie substancji niezalecanej w uprawie.

Najczęściej wykrywane nieprawidłowości (NDP) odnotowano w uprawie kopru, papryki, pietruszki oraz kapusty brukselskiej.

2.1.5.2. Badania kontrolne jakości środków ochrony roślin dopuszczonych do obrotu.

W związku ze sprawowaną przez Państwową Inspekcję Ochrony Roślin i Nasiennictwa kontrolą nad jakością środków ochrony roślin dopuszczonych do obrotu, wzorem lat ubiegłych, w 2020 roku kontrola składu i właściwości fizyko-chemicznych środków ochrony roślin prowadzona była w powiązaniu z realizowanymi przez Instytut Ochrony Roślin – PIB w Poznaniu zadaniami 1.6 i 1.8 programu wieloletniego pod nazwą „Ochrona roślin uprawnych z uwzględnieniem bezpieczeństwa żywności oraz ograniczenia strat w plonach i zagrożeń dla zdrowia ludzi, zwierząt domowych i środowiska”.

Zgodnie z wytycznymi dla Państwowej Inspekcji Ochrony Roślin i Nasiennictwa, na terenie woj. mazowieckiego badaniami zostało objętych łącznie 38 próbek, tj. pobrano 29 próbek w kontroli podstawowej w oparciu o harmonogram otrzymany z Głównego Inspektoratu Ochrony Roślin i Nasiennictwa oraz 9 próbek środków ochrony roślin w ramach kontroli interwencyjnej.

Próbki pobierano zgodnie z rozporządzeniem MRiRW z dnia 27 listopada 2013 r. w sprawie pobierania próbek środków ochrony roślin do badań laboratoryjnych.

Celem prowadzonych badań było stwierdzenie, czy środki ochrony roślin wprowadzane do obrotu handlowego w Polsce są odpowiedniej jakości i czy spełniają wymagania specyfikacji ustalonej w procesie rejestracji.

Analizy laboratoryjne prowadzone były przez Instytut Ochrony Roślin – PIB w Poznaniu Oddział w Sośnicowicach.

W ramach kontroli interwencyjnej pobrano:

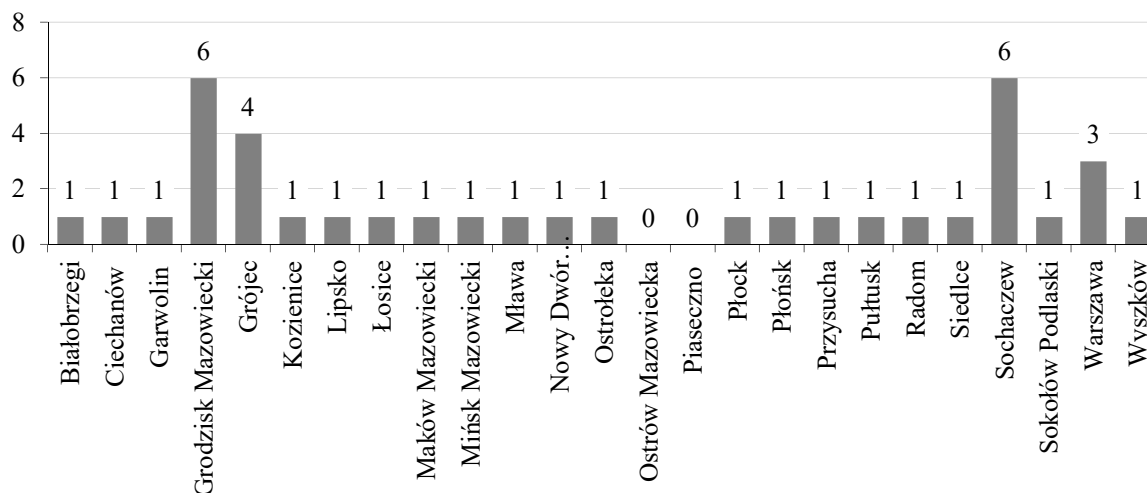
- Acetamiprid 200,
- Actara 80 WDG,
- Pendifin 400 SC

Tabela 2.14. Zestawienie pobranych do analiz środków ochrony roślin w ramach kontroli podstawowej

Lp.	Nazwa handlowa środka ochrony roślin	Rodzaj środka ochrony roślin
1	Agrostym 480 SL	regulator wzrostu
2	Ambrossio 500 SC	fungicyd
3	APS Tabletki	insektycyd
4	Chwastox D 179 SL	herbicyd
5	Decis Mega 50 EW	insektycyd
6	DelCaps 050 CS	insektycyd
7	Digarot 100 EC	herbicyd
8	Helmtop 500 SC	fungicyd
9	Kaptan zawiesinowy 50 WP	fungicyd
10	Kier 450 SC	fungicyd
11	Kivi Extra 6 OD	herbicyd
12	Kosamektyn 018 EC	insektycyd
13	Lentipur FLO 500 SC	herbicyd
14	Los Ovados 200 SE	insektycyd
15	Merpan 80 WDG	fungicyd
16	Mondatak 450 EC	fungicyd
17	Nisha 040 SC	herbicyd
18	Pixxaro	herbicyd
19	PUSH 5 GB	moluskocyd
20	Pyrus 400 SC	fungicyd
21	Revus 250 SC	fungicyd
22	Rimel 25 SG	herbicyd
23	Signum 33 WG	fungicyd
24	Solider	herbicyd
25	Tiofanat metylowy 500 SC	fungicyd
26	Toben 500 SC	fungicyd
27	Toto 75 SG	herbicyd
28	Zeagran 340 SE	herbicyd
29	Zypar	herbicyd

Szczegółowe dane nt. liczby próbek środków ochrony roślin pobranych zgodnie z harmonogramami przez poszczególne Oddziały w 2020 r. zawiera wykres 2.12.

Wykres 2.12. Liczba próbek środków ochrony roślin pobranych przez Oddziały

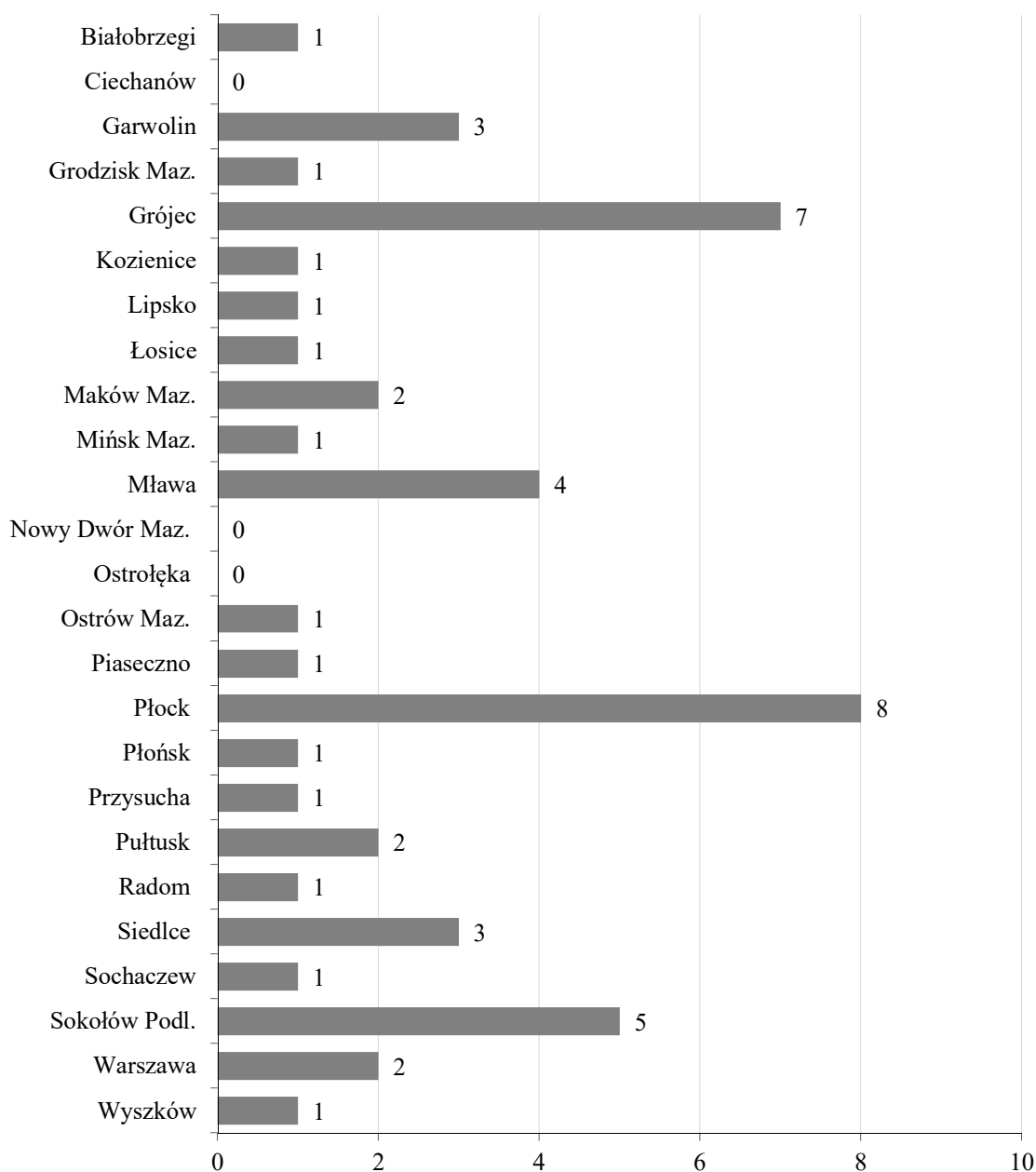

2.2. Badania sprawności technicznej opryskiwaczy

2.2.1. Jednostki upoważnione do przeprowadzania badań opryskiwaczy

Zgodnie z ewidencją na dzień 31.12.2020 r. upoważnienia do przeprowadzania badań potwierdzających sprawność techniczną opryskiwaczy, wydane przez Mazowieckiego Wojewódzkiego Inspektora Ochrony Roślin i Nasiennictwa w Warszawie posiadało 49 jednostek. W porównaniu do stanu na dzień 31.12.2019 r. liczba jednostek nie zmieniła się.

Wykres. 2.13. Liczba jednostek upoważnionych do przeprowadzania badań stanu technicznego opryskiwaczy zlokalizowanych na terenie Oddziałów WIORiN w Warszawie (wg stanu na 31.12.2020 r.)

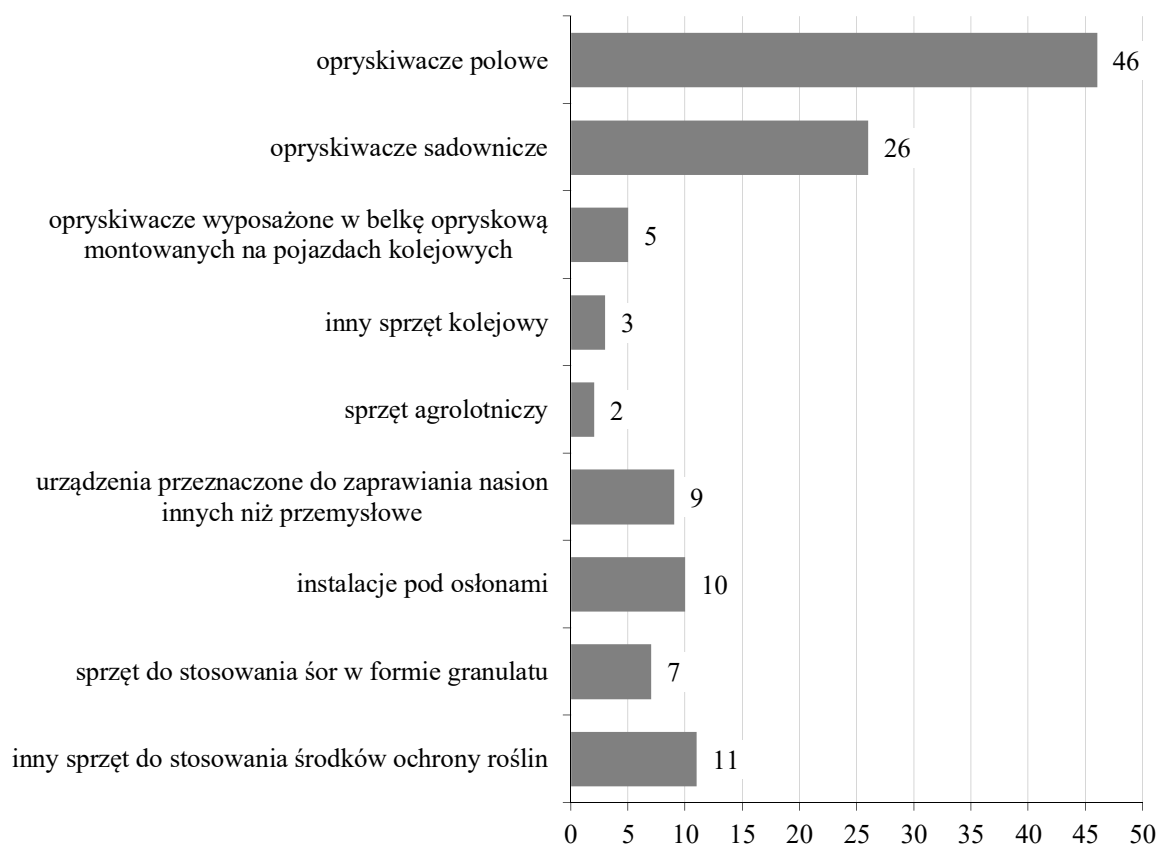
Zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 18 grudnia 2013 r. w sprawie wymagań dotyczących sprawności technicznej sprzętu przeznaczony do stosowania środków ochrony roślin badaniom w celu potwierdzenia sprawności technicznej poddaje się będący w użytkowaniu następujący sprzęt:

- a) opryskiwacze ciągnikowe i samobieżne polowe lub sadownicze,
- b) opryskiwacze wyposażone w belkę opryskową montowane na pojazdach kolejowych,
- c) sprzęt przeznaczony do stosowania środków ochrony roślin inny niż określony w lit. b montowany na pojazdach kolejowych, zwany dalej „innym sprzętem kolejowym”,

- d) urządzenia przeznaczone do zaprawiania nasion, inne niż przemysłowe, zwane dalej „zaprawiarkami do nasion”,
- e) instalacje przeznaczone do stosowania środków ochrony roślin w formie oprysku lub zamgławiania w szklarniach lub tunelach foliowych, zwane dalej „opryskiwaczami szklarniowymi”,
- f) samobieżny lub ciągnikowy sprzęt przeznaczony do stosowania środków ochrony roślin w formie granulatu,
- g) sprzęt przeznaczony do stosowania środków ochrony roślin w formie oprysku, niewymieniony w lit. a–e, inny niż opryskiwacze ręczne i plecakowe, którego pojemność zbiornika przekracza 30 litrów, zwany dalej „pozostałym sprzętem do stosowania środków ochrony roślin”;
- h) sprzęt agrolotniczy.

Szczegółowe zestawienie liczby stacji kontroli opryskiwaczy, które potwierdzają sprawność techniczną danego typu sprzętu do stosowania środków ochrony roślin, przedstawia poniższy wykres.

Wykres. 2.14. Zestawienie liczby stacji kontroli opryskiwaczy w zależności od sprzętu do stosowania środków ochrony roślin, którego sprawność techniczna jest potwierdzana (wg stanu na 31.12.2020 r.)

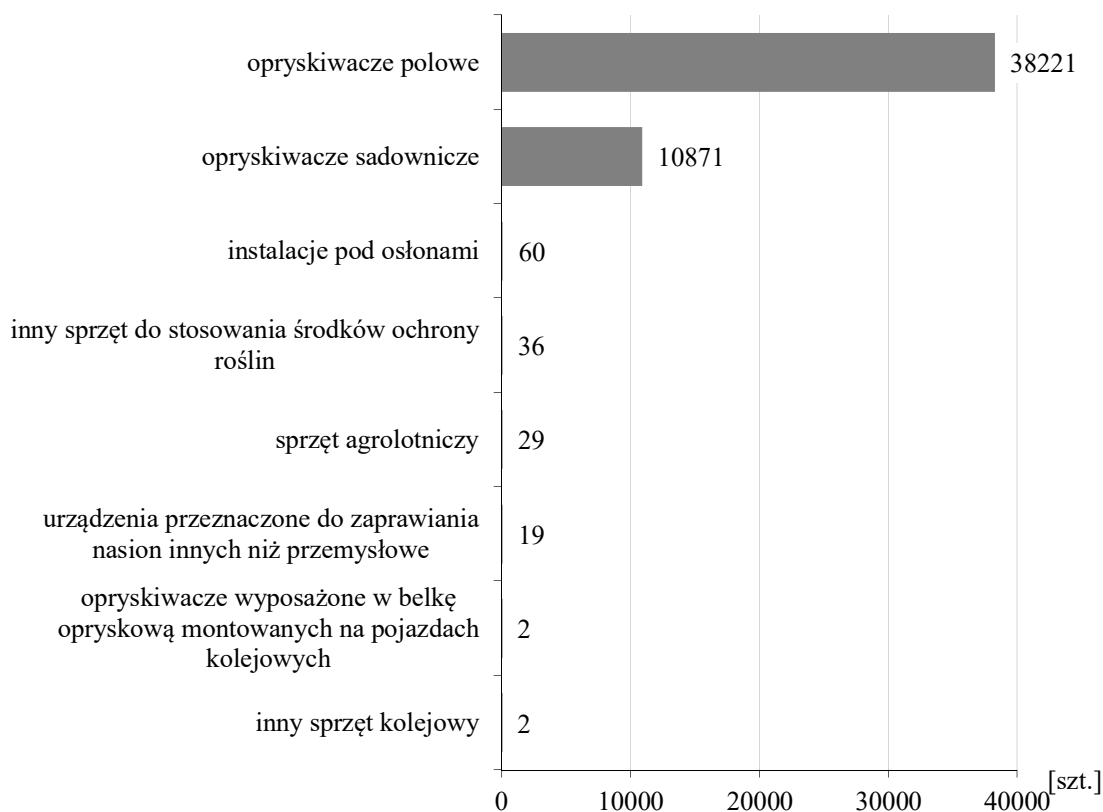
2.2.2. Ogólna liczba opryskiwaczy

Na dzień 31.12.2020 r. ogólna liczba sprzętu przeznaczonego do stosowania środków ochrony roślin będącego w eksploatacji (tzn. sprawnych technicznie, bez aktualnych badań oraz nowych) wynosiła 49240. Wśród wszystkich opryskiwaczy będących w eksploatacji opryskiwacze polowe stanowią 77,62% a opryskiwacze sadownicze stanowią 22,08%. Pozostałe 0,3% stanowią:

- instalacje pod osłonami – 0,122%
- inny sprzęt do stosowania środków ochrony roślin (sprzęt przeznaczony do stosowania środków ochrony roślin w formie oprysku, inny niż opryskiwacze ręczne i plecakowe, którego pojemność zbiornika przekracza 30 litrów) – 0,073%
- sprzęt agrolotniczy – 0,059%
- urządzenia przeznaczone do zaprawiania nasion innych niż przemysłowe – 0,038%
- opryskiwacze wyposażone w belkę opryskową montowanych na pojazdach kolejowych – 0,004%
- inny sprzęt kolejowy – 0,004%

Szczegółowe zestawienie liczby sprzętu przeznaczonego do stosowania środków ochrony roślin będącego w eksploatacji w rozróżnieniu na rodzaje sprzętu przedstawia poniższy wykres.

Wykres 2.15. Szczegółowe zestawienie liczby opryskiwaczy będących w eksploatacji wg stanu na dzień 31.12.2020 r.

2.2.3. Badania opryskiwaczy

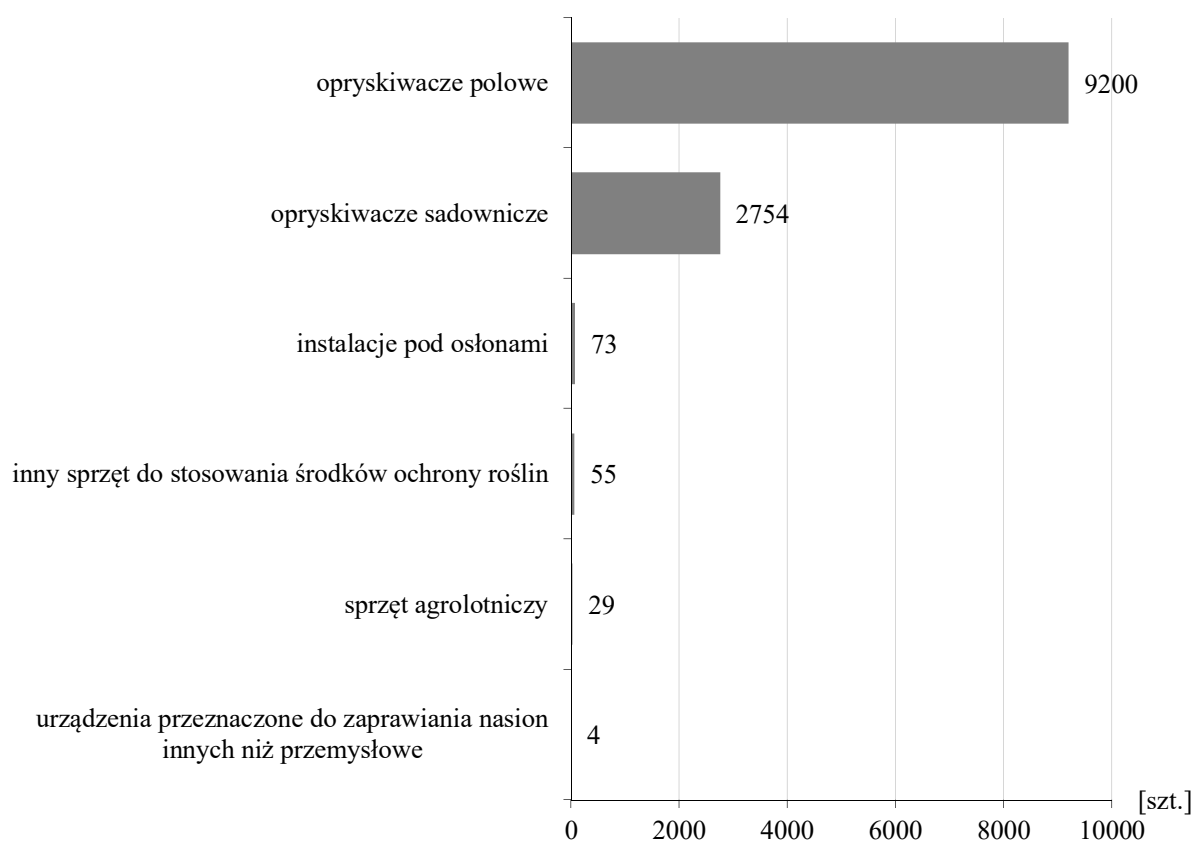
W 2020 r. Wojewódzki Inspektorat Ochrony Roślin i Nasiennictwa w Warszawie kontynuował realizację zadania wynikającego z art. 8 dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2009/128/WE z dnia 21 października 2009 r. ustanawiającej ramy wspólnotowego działania na rzecz zrównoważonego stosowania pestycydów, dotyczącego ograniczenia liczby będącego w użyciu sprzętu niesprawnego technicznie.

W 2020 roku liczba przeprowadzonych przez upoważnione na terenie woj. mazowieckiego jednostki badań sprzętu przeznaczonego do stosowania środków ochrony roślin z wynikiem pozytywnym wynosiła 12115 szt. Wśród wszystkich przebadanych opryskiwaczy opryskiwacze polowe stanowiły 75,94% a opryskiwacze sadownicze stanowiły 22,73%. Pozostałe 1,330% stanowiły:

- instalacje pod osłonami – 0,603%
- inny sprzęt do stosowania środków ochrony roślin – 0,454%
- sprzęt agrolotniczy – 0,240%
- urządzenia przeznaczone do zaprawiania nasion innych niż przemysłowe – 0,033%

Szczegółowe zestawienie liczby przeprowadzonych przez upoważnione na terenie woj. mazowieckiego jednostki badań sprzętu przeznaczonego do stosowania środków ochrony roślin z wynikiem pozytywnym w rozróżnieniu na rodzaje sprzętu przedstawia poniższy wykres.

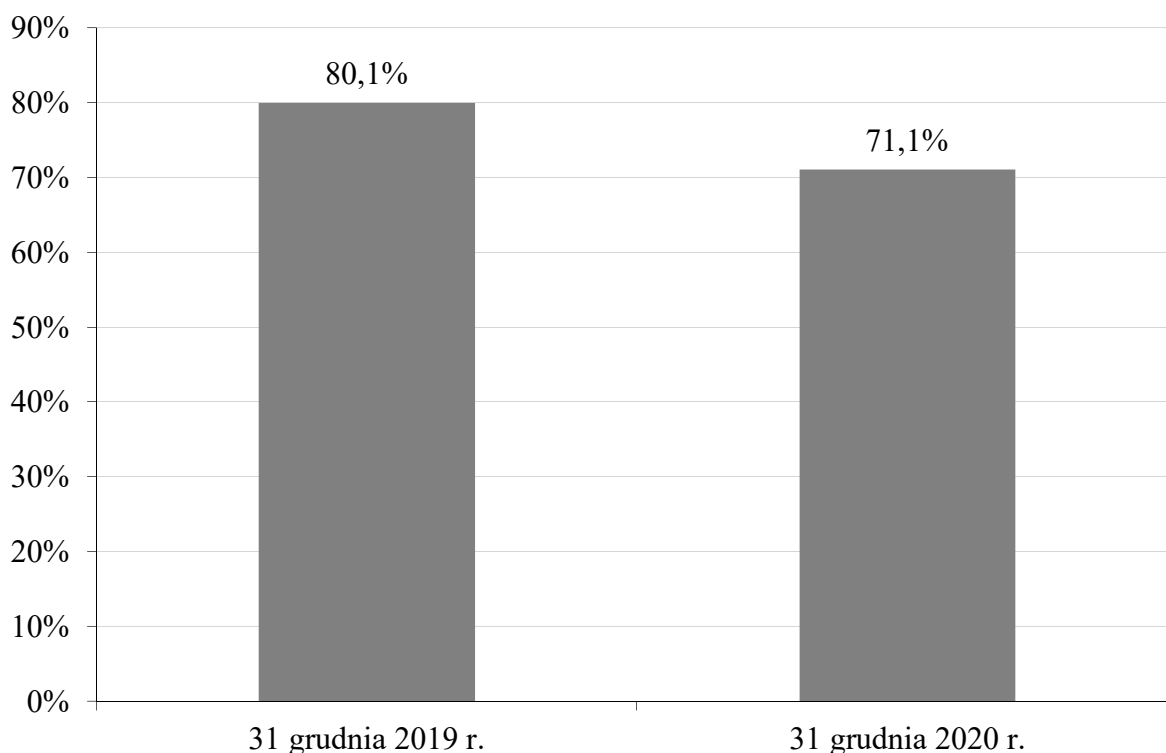
Wykres 2.16. Liczba przeprowadzonych przez upoważnione na terenie woj. mazowieckiego jednostki badań opryskiwaczy z wynikiem pozytywnym w 2020r.

Na dzień 31.12.2020 r. wskaźnik liczby niesprawnego sprzętu przeznaczonego do stosowania środków ochrony roślin lub bez aktualnych badań sprawności technicznej na terenie województwa mazowieckiego wynosił 28,9%. Na powyższy wskaźnik wpływ miał stan zagrożenia epidemicznego obowiązujący od dnia 14 marca 2020 r. i stan epidemii obowiązujący od dnia 20 marca 2020 r. związany z COViD-19 oraz ograniczenia wynikające z przepisów tarczy antykryzysowej, tj. art. 15zzzzz ust. 4 ustawy z dnia 16 kwietnia 2020 r. o szczególnych instrumentach wsparcia w związku z rozprzestrzenianiem się wirusa SARS-CoV-21.

Na dzień 31.12.2020 r. poziom będącego w użytkowaniu sprzętu sprawnego i z aktualnymi badaniami sprawności technicznej wynosił 71,1%.

Wykres 2.17. Porównanie poziomu będącego w użytkowaniu sprzętu z aktualnymi badaniami sprawności technicznej na terenie województwa mazowieckiego.

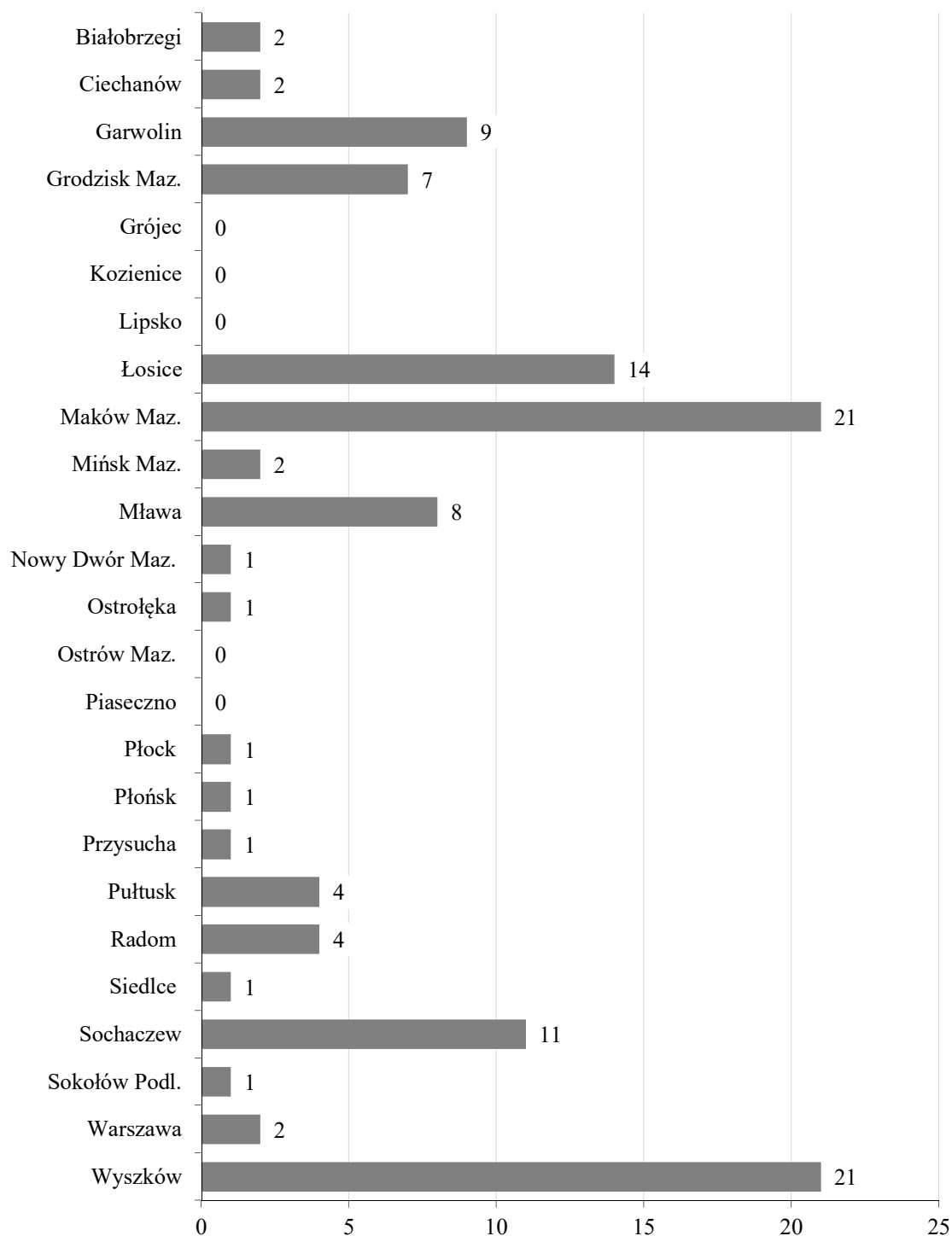
2.2.4. Nowy sprzęt przeznaczony do stosowania środków ochrony roślin

Zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 18 grudnia 2013 r. w sprawie wymagań dotyczących sprawności technicznej sprzętu przeznaczonego do stosowania środków ochrony roślin pierwsze badanie w celu potwierdzenia sprawności technicznej sprzętu przeznaczonego do stosowania środków ochrony przeprowadza się nie później niż po upływie 5 lat od dnia jego nabycia.

Liczba zewidencjonowanego, nowego sprzętu przeznaczonego do stosowania środków ochrony roślin będącego w użytkowaniu w 2020 roku wynosiła 114 sztuk.

Zestawienie danych nt. nowego sprzętu przeznaczonego do stosowania środków ochrony roślin w układzie jednostek organizacyjnych WIORiN przedstawia poniższy wykres.

Wykres 2.18. Liczba zewidencjonowanych nowych opryskiwaczy w 2020 r. będących w użytkowaniu.

Najwięcej nowego sprzętu przeznaczonego do stosowania środków ochrony roślin w 2020 r. zaewidencjonowano na terenie działania Oddziałów: Makowa Mazowieckiego (21), Wyszkowa (21) i Łosic (14).

2.3. Nadzór nad podmiotami upoważnionymi przez Głównego Inspektora Ochrony Roślin i Nasiennictwa do prowadzenia badań skuteczności działania środków ochrony roślin

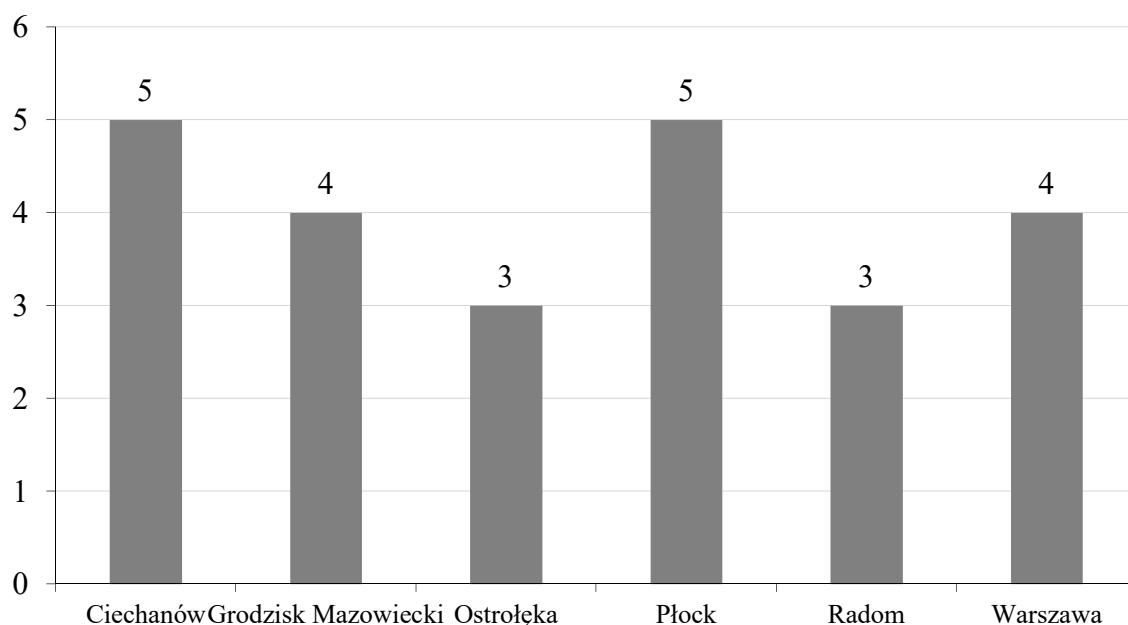
W 2020 r. przeprowadzono 24 kontrole w zakresie spełnienia przez upoważnione jednostki wymagań dobrej praktyki doświadczalnej w rozumieniu art. 3 pkt 20 rozporządzenia 1107/2009 Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) NR 1107/2009 z dnia 21 października 2009 r. dotyczącego wprowadzania do obrotu środków ochrony roślin i uchylające dyrektywy Rady 79/117/EWG i 91/414/EWG (Dz.Urz. UE L 309 z 24.11.2009, str. 1, z późn. zm.).

Wykonano:

- 6 kontroli badań skuteczności działania środków ochrony roślin w trakcie wegetacji w miejscu prowadzenia doświadczenia. Nie stwierdzono nieprawidłowości.
- 18 kontroli sprawozdań z zakończonych doświadczeń. Nie stwierdzono nieprawidłowości.

Kontrole zostały przeprowadzone zgodnie z zarządzeniem nr 5/2014 Głównego Inspektora Ochrony Roślin i Nasiennictwa z dnia 11 lipca 2014 r. „W sprawie zasad dotyczących upoważniania podmiotów do prowadzenia badań skuteczności działania środka ochrony roślin oraz wytycznych, dotyczących nadzoru nad tymi badaniami”.

Wykres 2.19. Liczba kontroli badań skuteczności działania środków ochrony roślin przeprowadzonych w 2020 r.

2.4. Nadzór nad jednostkami certyfikującymi integrowaną produkcję roślin

Na terenie województwa mazowieckiego działało pięć upoważnionych przez Wojewódzkiego Inspektora Ochrony Roślin i Nasiennictwa w Warszawie jednostek do certyfikacji w Integrowanej Produkcji Roślin:

- Bureau Veritas Polska Sp. z o. o., ul. Migdałowa 4, 02-796 Warszawa,
- SGS Polska Sp. z o.o., ul. Jana Kazimierza 3, 01-248 Warszawa
- Centrum Jakości AGRO-EKO Sp. z o.o., ul. Modlińska 6 lok. 207, 03-216 Warszawa,
- Ekogwarancja PTRE Sp. z o.o., ul. Modzelewskiego 27, 02-679 Warszawa,
- TÜV Rheinland Polska Sp. z o.o., ul. 17 Stycznia 56, 02-146 Warszawa.

W dniu 11.09.2020 r. na wniosek Bureau Veritas Polska Sp. z o. o., ul. Migdałowa 4, 02-796 Warszawa, cofnięto upoważnienie do prowadzenia działalności w zakresie certyfikacji w integrowanej produkcji roślin.

W 2020 r. przeprowadzono 4 kontrole jednostek certyfikujących Integrowaną Produkcję Roślin, tj:

- Bureau Veritas Polska Sp. z o. o. – 1 kontrola
- SGS Polska Sp. z o.o. – 1 kontrola
- Centrum Jakości AGRO-EKO Sp. z o.o. – 2 kontrole
- Ekogwarancja PTRE Sp. z o.o. – 1 kontrola

Podczas kontroli w powyższych jednostkach nie stwierdzono nieprawidłowości.

Natomiast w jednostce TÜV Rheinland Polska Sp. z o.o. kontrola kompleksowa została przeprowadzona przez Wojewódzki Inspektorat Ochrony Roślin i Nasiennictwo w Krakowie w związku z wnioskiem strony z uwagi na przechowywanie dokumentacji i prowadzenie działalności na terenie woj. małopolskiego.

Wojewódzki Inspektorat Ochrony Roślin i Nasiennictwa w Warszawie w ramach nadzoru nad jednostkami prowadzącymi działalność w zakresie certyfikacji integrowanej produkcji roślin z terenu woj. mazowieckiego, pod kątem sprawdzenia prawidłowości przeprowadzania kontroli przestrzegania wymagań integrowanej produkcji roślin prowadzonej przez podmiot certyfikujący przeprowadził 53 kontrole, tj.:

- 4 kontrole u producentów IP w ramach kontroli sprawdzającej jednostkę SGS Polska Sp. z o.o.
- 5 kontroli u producentów IP w ramach kontroli sprawdzającej jednostkę TÜV Rheinland Polska Sp. z o.o.
- 5 kontroli u producentów IP w ramach kontroli sprawdzającej jednostkę Centrum Jakości AgroEko Sp. z o.o.
- 26 kontroli u producentów IP w ramach kontroli sprawdzającej jednostkę QA Solutions Sp. z o.o.
- 5 kontroli u producentów IP w ramach kontroli sprawdzającej jednostkę Cobico Sp. z o.o.
- 3 kontrole u producentów IP w ramach kontroli sprawdzającej jednostkę „PNG” Sp. z o.o.
- 1 kontrola u producenta IP w ramach kontroli sprawdzającej jednostkę Biocert Małopolska Sp. z o.o.

- 4 kontrole u producentów IP w ramach kontroli sprawdzającej certyfikującą Ekogwarancja PTRE Sp. z o.o.

W wyniku przeprowadzonych kontroli stwierdzono 1 nieprawidłowość, która dotyczyła stosowania środka ochrony roślin niezgodnie z etykietą.

Dodatkowo w ramach nadzoru nad jednostką certyfikującą SGS Polska Sp. z o.o. Wojewódzki Inspektorat Ochrony Roślin i Nasiennictwa w Lublinie przeprowadził 1 kontrolę u producenta IP w ramach kontroli sprawdzającej jednostkę certyfikującą a Wojewódzki Inspektorat Ochrony Roślin i Nasiennictwa w Łodzi przeprowadził 7 kontroli u producentów IP w ramach kontroli sprawdzającej jednostkę certyfikującą TÜV Rheinland Polska Sp. z o.o. oraz 1 kontrolę u producenta IP w ramach kontroli sprawdzającej jednostkę certyfikującą Ekogwarancja PTRE Sp. z o.o.

Poniżej zestawiono łączną liczbę gospodarstw, które zgłosiły podmiotom certyfikującym, upoważnionym przez Mazowieckiego Wojewódzkiego Inspektora Ochrony Roślin i Nasiennictwa w Warszawie zamiar stosowania Integrowanej Produkcji Roślin wraz z danymi w zakresie wydanych certyfikatów, powierzchni upraw, na które udzielono certyfikacji, wielkości certyfikowanego plonu oraz zgłoszoną powierzchnia upraw prowadzonych w systemie Integrowanej Produkcji Roślin.

Tabela 2.15. Zestawienie danych za 2020 r. dot. prowadzonej działalności w zakresie certyfikacji IP przez jednostki upoważnione przez Mazowieckiego Wojewódzkiego Inspektora Ochrony Roślin i Nasiennictwa w Warszawie

Liczba gospodarstw, które zgłosiły podmiotom certyfikującym z tereny woj, mazowieckiego zamiar stosowania Integrowanej Produkcji Roślin		364		
Zgłoszona powierzchnia upraw prowadzonych w systemie Integrowanej Produkcji Roślin (ha)		2107.8621		
		Liczba wydanych certyfikatów	Powierzchnia upraw na które udzielono certyfikacji (ha)	Wielkość certyfikowanego plonu (t)
OWOCE	jabłka	144	1100,2901	36906,39
	gruszki	14	59,1	1719,5
	porzeczki czarne i czerwone	12	146,98	871
	maliny	3	2,51	29
	śliwki	5	10,87	204,2
	brzoskwinie i morele	0	0	0
	agrest	3	10,59	59,5
	borówki wysokie	4	13,96	36,5
	wiśnie	18	34,02	364,903
	truskawki	7	23,21	396,983
	aronia	2	2,85	17
	czereśnia	7	6,71	12,4
	jeżyna	0	0	0
OWOCE - SUMA		219	1411,0901	40617,376
WARZYWA	pomidory pod osłonami	12	35,78	13904,7
	pomidory gruntowe	0	0	0
	buraki ćwikłowe	2	3,68	120
	marchew	3	18,97	1300
	kapusta głowiasta	1	0,03	0,5
	kalafior	0	0	0
	cebula	0	0	0

	papryka pod osłonami	1	0,02	1,8
	sałata	0	0	0
	ogórki gruntowe	2	3,01	60,2
	ogórki pod osłonami	4	0,31	50,5
	kapusta pekińska	2	3	75
	szparagi	0	0	0
	brokuł	0	0	0
	czosnek	0	0	0
	szpinak	0	0	0
WARZYWA - SUMA		27	64,8	15512,7
ROŚLINY ROLNICZE	ziemniaki	12	128,65	6513
	rzepak	5	19,32	61,08
	kukurydza	52	203,15	1586,45
	pszenica	62	117,9	634,4
ROŚLINY ROLNICZE - SUMA		131	469,02	8794,93
RAZEM - SUMA		377	1944,9101	64925,006

2.5. Monitoring zużycia środków ochrony roślin na terenie woj. mazowieckiego.

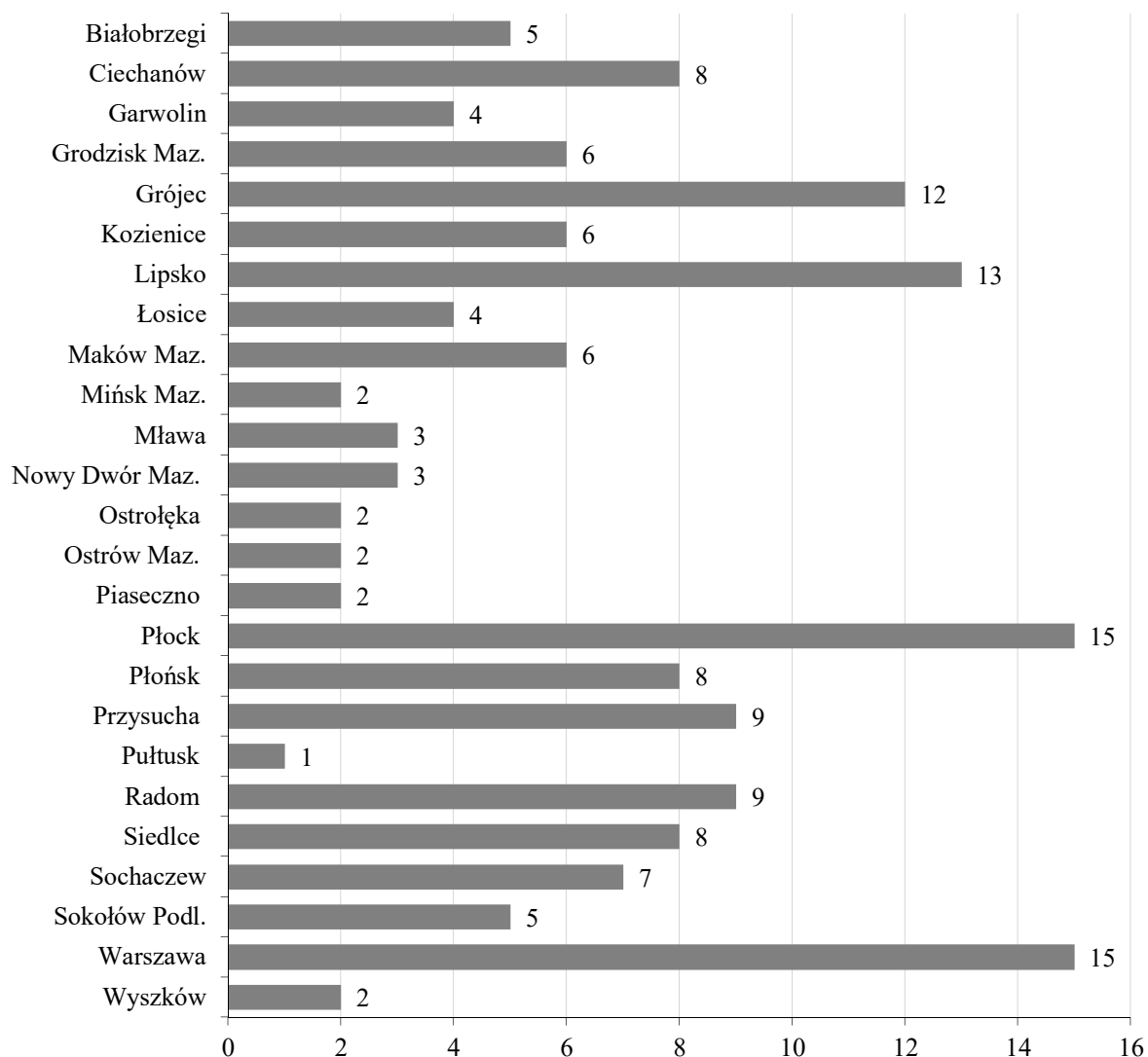
Realizacja zadania dotyczącego monitoringu zużycia środków ochrony roślin wykonywana jest w ramach programu wieloletniego Instytutu Ochrony Roślin PIB, pt.: „Ochrona roślin uprawnych z uwzględnieniem bezpieczeństwa żywności oraz ograniczenia strat w plonach i zagrożeń dla zdrowia ludzi, zwierząt domowych i środowiska na lata 2016-2020”, jako zadanie 1.9 „Opracowanie i analiza danych uzyskanych podczas monitorowania sprzedaży i zużycia środków ochrony roślin”.

W 2020 r. na potrzeby badań zużycia środków ochrony roślin ankietowano następujące uprawy: pszenica jara, owies, kapusta głowiasta, porzeczka, śliwa.

Na terenie działania WIORiN w Warszawie przeprowadzono 157 ankiet, w tym:

- 1) kapusta głowiasta – 15 ankiet
- 2) owies – 40 ankiet
- 3) porzeczka – 32 ankiet
- 4) pszenica jara – 36 ankiet
- 5) śliwa – 34 ankiet

Wykres 2.20. Liczba ankietowanych gospodarstw na terenie działania jednostek organizacyjnych WIORiN w Warszawie.

2.6. Nadzór nad stosowaniem środków ochrony roślin przy użyciu sprzętu agrolotniczego.

W 2020 r. Wojewódzki Inspektor Ochrony Roślin i Nasiennictwa w Warszawie wydał 1 decyzję w sprawie zatwierdzenia planu zabiegów agrolotniczych. W ramach nadzoru nad stosowaniem środków ochrony roślin przy użyciu sprzętu agrolotniczego w związku z wydanymi decyzjami przeprowadzono 3 kontrole na terenie woj. mazowieckiego. W wyniku przeprowadzonych kontroli nieprawidłowości nie stwierdzono.

Tabela 2.16. Stosowanie środków ochrony roślin przy użyciu sprzętu agrolotniczego.

Lokalizacja zabiegu (powiat)	Data zabiegu (dzień i miesiąc)	Powierzchnia na której zastosowano środek ochrony roślin (ha)	Nazwa zastosowanego środka ochrony roślin	Ilość zastosowanych środka ochrony roślin		Nazwa rośliny chronionej	Zwalczany organizm
				litry	kg		
powiat wyszkowski	11-21 maj	5461	Mospilan 20 SP	0	2184	drzewostan leśny	chrabąszcze
powiat makowski	17 maj	343,47	Mospilan 20 SP	0	137,37	drzewostan dębowy i gatunki liściaste	chrabąszcze
powiat ostrowski	22-23 maj	1050	Mospilan 20 SP	0	420	drzewostan sosnowy i dębowy	chrabąszcze

2.7. Sankcje karne nałożone w wyniku działań kontrolnych

W wyniku działań kontrolnych w zakresie nadzoru nad wprowadzaniem do obrotu i konfekcjonowania środków ochrony roślin, stosowaniem środków ochrony roślin, prowadzeniem szkoleń oraz badaniem sprawności technicznej opryskiwaczy nałożono na kontrolowane podmioty sankcje karne.

Zestawienie poszczególnych rodzajów nałożonych sankcji karnych z wyszczególnieniem naruszonego przepisu prawa przedstawia tabela 2.17.

Tabela 2.17. Szczegółowe zestawienie wydanych w okresie sprawozdawczym sankcji z wyszczególnieniem naruszonego przepisu prawa.

Wyszczególnienie naruszonego przepisu prawa	Liczba mandatów	Kwota mandatów [zł]	Liczba wniosków do sądu	Liczba nałożonych opłat sankcyjnych	Kwota nałożonych opłat sankcyjnych	Decyzje (inne)
art. 76 ust. 1 pkt 19 ustawy o śor	127	23400	0	0	0	0
art. 76 ust. 1 pkt 24 ustawy o śor	23	3050	0	0	0	0
art. 76 ust. 1 pkt 30 ustawy o śor	19	3450	0	0	0	0

Wyszczególnienie naruszonego przepisu prawa	Liczba mandatów	Kwota mandatów [zł]	Liczba wniosków do sądu	Liczba nałożonych opłat sankcyjnych	Kwota nałożonych opłat sankcyjnych	Decyzje (inne)
art. 76 ust. 1 pkt 19, 24 ustawy o śor	12	3900	0	0	0	0
art. 76 ust. 1 pkt 30, 32 ustawy o śor	9	2000	0	0	0	0
art. 76 ust. 1 pkt 32 ustawy o śor	9	1200	0	0	0	0
art. 76 ust. 1 pkt 18 ustawy o śor	8	1550	0	0	0	0
art. 76 ust. 1 pkt 18, 19 ustawy o śor	7	2550	0	0	0	0
art. 76 ust. 1 pkt 5 lit. a) i b) ustawy o śor	7	1600	0	0	0	0
art. 76 ust. 1 pkt 20 ustawy o śor	6	1400	0	0	0	0
art. 76 ust. 1 pkt 19, 32 ustawy o śor	4	1000	0	0	0	0
art. 76 ust. 1 pkt 2 ustawy o śor	4	1400	0	0	0	0
art. 76 ust. 1 pkt 20 lit. a) ustawy o śor	4	1100	0	0	0	0
art. 76 ust. 1 pkt 4 ustawy o śor	4	1200	0	0	0	0
art. 76 ust. 1 pkt 15 ustawy o śor	3	700	0	0	0	0
art. 76 ust. 1 pkt 18, 19, 24 ustawy o śor	2	900	0	0	0	0
art. 76 ust. 1 pkt 19, 20 ustawy o śor	2	600	0	0	0	0
art. 76 ust. 1 pkt 19, 24, 30 ustawy o śor	2	600	0	0	0	0
art. 76 ust. 1 pkt 19, 30, 32 ustawy o śor	2	1200	0	0	0	0
art. 76 ust. 1 pkt 20, 24 ustawy o śor	2	800	0	0	0	0
art. 76 ust. 1 pkt 24, 30 ustawy o śor	2	500	0	0	0	0
art. 76 ust. 1 pkt 24, 30, 32 ustawy o śor	2	300	0	0	0	0
art. 76 ust. 1 pkt 7 ustawy o śor	2	800	0	0	0	0
art. 43 ust. 1 pkt 1 ustawy o PIORiN	1	500	0	0	0	0
art. 75c ust. 2, art. 76 ust. 1 pkt 18, 19 ustawy o śor	1	500	0	0	0	0

Wyszczególnienie naruszonego przepisu prawa	Liczba mandatów	Kwota mandatów [zł]	Liczba wniosków do sądu	Liczba nałożonych opłat sankcyjnych	Kwota nałożonych opłat sankcyjnych	Decyzje (inne)
art. 76 ust. 1 pkt 16 ustawy o śor	1	500	0	0	0	0
art. 76 ust. 1 pkt 18, 19, 21 ustawy o śor	1	1000	0	0	0	0
art. 76 ust. 1 pkt 18, 24 ustawy o śor	1	500	0	0	0	0
art. 76 ust. 1 pkt 19, 22, 24, 30 ustawy o śor	1	500	0	0	0	0
art. 76 ust. 1 pkt 19, 30 ustawy o śor	1	100	0	0	0	0
art. 76 ust. 1 pkt 2, 4, 5 lit. c) 6 ustawy o śor	1	1000	0	0	0	0
art. 76 ust. 1 pkt 2, 5 lit. a), 12, 15, 24 ustawy o śor	1	500	0	0	0	0
art. 76 ust. 1 pkt 20, 24, 30 ustawy o śor	1	650	0	0	0	0
art. 76 ust. 1 pkt 31 ustawy o śor	1	100	0	0	0	0
art. 76 ust. 1 pkt 4, 15 ustawy o śor	1	500	0	0	0	0
art. 76 ust. 1 pkt 4, 5 lit. a) i b), 17 ustawy o śor	1	300	0	0	0	0
art. 76 ust. 1 pkt 4, 5 lit. d) ustawy o śor	1	400	0	0	0	0
art. 76 ust. 1 pkt 5 lit. a) i b), 21, 24 ustawy o śor	1	600	0	0	0	0
art. 76 ust. 1 pkt 5 lit. a) i b), 24 ustawy o śor	1	300	0	0	0	0
art. 76 ust. 1 pkt 5 lit. d), 18 ustawy o śor	1	100	0	0	0	0
art. 76 ust. 1 pkt 6, 24 ustawy o śor	1	500	0	0	0	0
art. 76 ust. 1 pkt 8 ustawy o śor	1	300	0	0	0	0
art. 60 ¹ par. 1 KW	0	0	5	0	0	0
art. 76 ust. 1 pkt 19, 30 ustawy o śor	0	0	1	0	0	0
art. 75 ust. 1 pkt 2 ustawy o śor	0	0	0	1	779,90	0
art. 95 b ust. 1 ustawy o ochronie roślin	0	0	0	0	0	1
art. 27 c ust. 1 pkt 3 ustawy o śor	0	0	0	0	0	4

Wyszczególnienie naruszonego przepisu prawa	Liczba mandatów	Kwota mandatów [zł]	Liczba wniosków do sądu	Liczba nałożonych opłat sankcyjnych	Kwota nałożonych opłat sankcyjnych	Decyzje (inne)
art. 33 ust. 1 pkt 1 lit. c) ustawy o śor	0	0	0	0	0	1
art. 33 ust. 1 pkt 1 lit. e), art. 33 ust. 3 pkt 2 lit. a) ustawy o śor	0	0	0	0	0	1
art. 46 ust. 1 pkt 1 ustawy o śor	0	0	0	0	0	2
art. 44 ust. 1 pkt 1 lit. a) ustawy o śor	0	0	0	0	0	1
art. 33 ust. 3 pkt 1, 2 lit. a) ustawy o śor	0	0	0	0	0	1
Razem	281	64050	6	1	779,90	11

Oznaczenia ustaw:

- ustawa o śor - Ustawa z dnia 8 marca 2013 r. o środkach ochrony roślin
- ustawa o PIORiN - Ustawa z dnia 13 lutego 2020 r. o Państwowej Inspekcji Ochrony Roślin i Nasiennictwa
- KW - Ustawa z dnia 20 maja 1971 r. Kodeks wykroczeń
- ustawa o ochronie roślin - Ustawa z dnia 18 grudnia 2003 r. o ochronie roślin

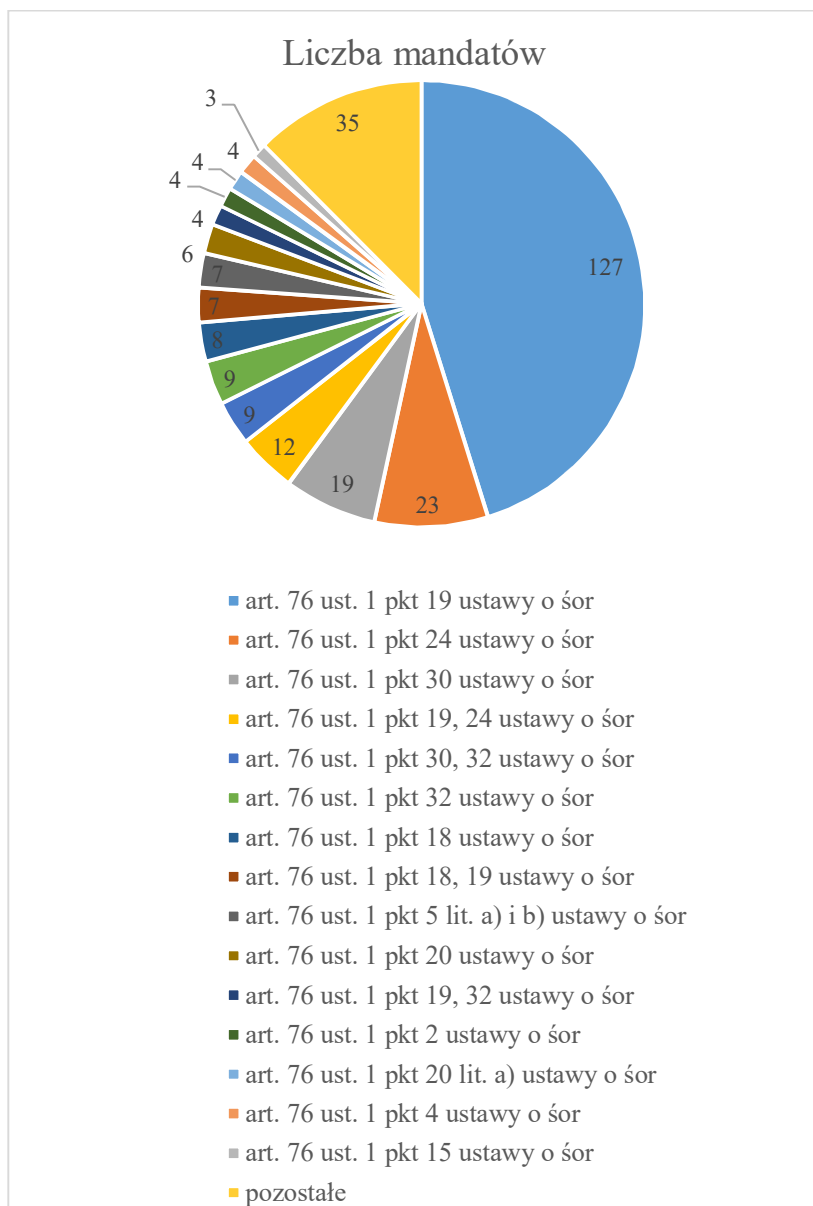
Powyższe sankcje zostały nałożone w wyniku kontroli w zakresie wprowadzania do obrotu oraz stosowania środków ochrony roślin.

Z ogólnej liczby 281 najczęściej mandatów nałożono za nieprawidłowe stosowanie środków ochrony roślin (248), co stanowi 88,26% wszystkich nałożonych mandatów.

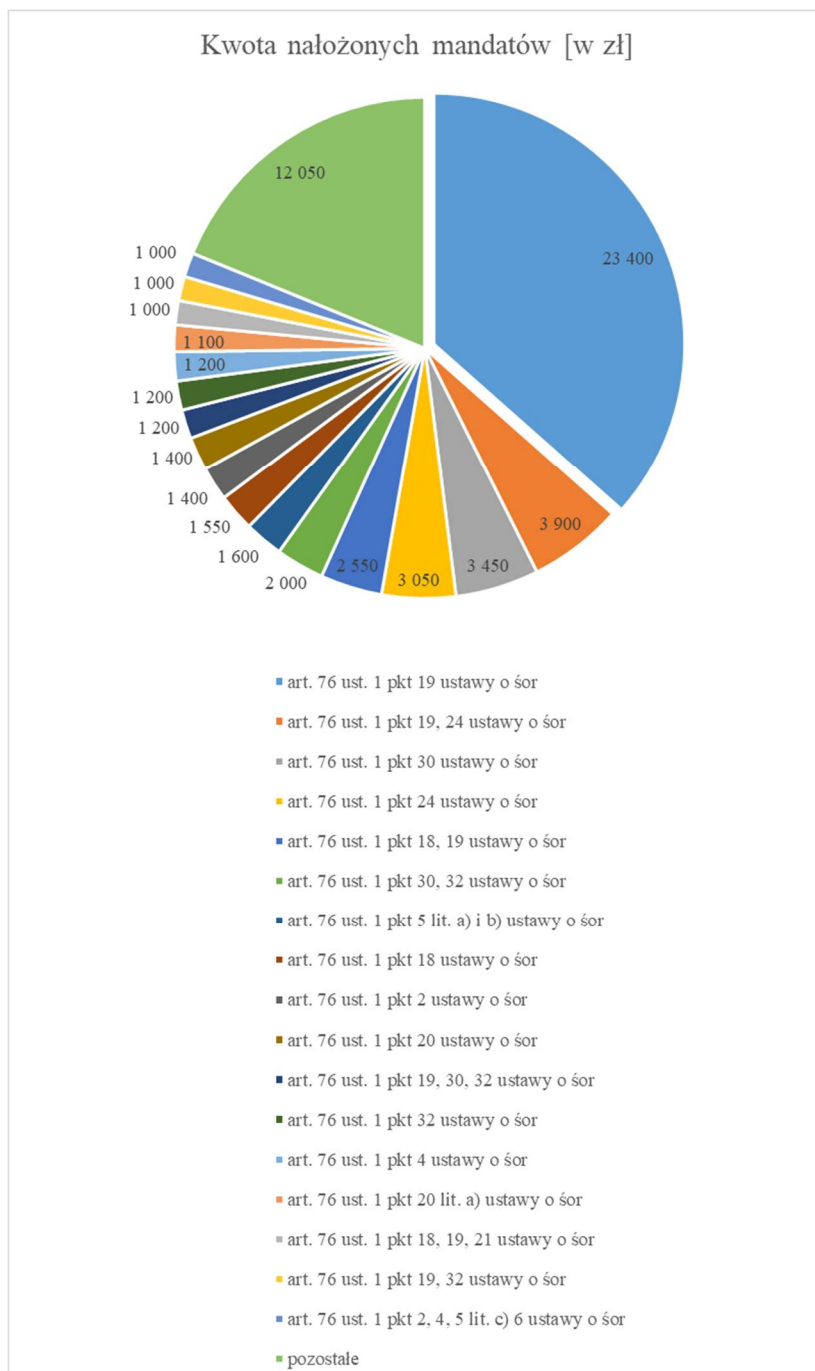
Pod względem liczby nałożonych mandatów największą liczbę (127) stanowią mandaty w związku z art. 76 ust. 1 pkt 19 Ustawy z dnia 8 marca 2013 r. o środkach ochrony roślin, tzn. za stosowanie środka ochrony roślin niezgodnie z zawartymi w etykiecie wymaganiami. Na drugim miejscu (23) są mandaty z tytułu art. 76 ust. 1 pkt 24 powyższej ustawy nałożone w związku z nie prowadzeniem i nie przechowywaniem dokumentacji zgodnie z wymaganiami. Biorąc pod uwagę łączną kwotę, na którą nałożono mandaty z tytułu wyszczególnionego przepisu prawa, na pierwszym miejscu, podobnie jak w przypadku łącznej liczby, są mandaty za naruszenie art. 76 ust. 1 pkt 19 Ustawy z dnia 8 marca 2013 r. o środkach ochrony roślin na łączną kwotę 23400 zł. W dalszej kolejności są mandaty nałożone na łączną kwotę 3900 zł za jednoczesne naruszenie art. 76 ust. 1 pkt 19 oraz art. 76 ust. 1 pkt 24 ww. ustawy.

Poniższe wykresy przedstawiają zestawienie mandatów w podziale ze względu na naruszony przepis prawa w odniesieniu do ich liczby oraz do kwoty.

Wykres 2.21. Zestawienie mandatów w podziale ze względu na naruszony przepis prawa w odniesieniu do ich liczby.

Wykres 2.22. Zestawienie mandatów w podziale ze względu na naruszony przepis prawa w odniesieniu do ich kwoty [zł].

3. Ocena polowa i laboratoryjna materiału siewnego oraz kontrola obrotu tym materiałem

3.1. Ocena polowa materiału siewnego

Ocena polowa plantacji nasiennych jest urzędową czynnością mającą na celu stwierdzenie, czy podczas wegetacji roślin istniały warunki właściwe do wyprodukowania materiału siewnego wysokiej jakości oraz czy stan plantacji nasiennej odpowiadał ustalonym wymaganiom.

3.1.1. Rośliny rolnicze i warzywne

Tab. 3.1. Plantacje nasienne objęte oceną polową w latach 2019 – 2020

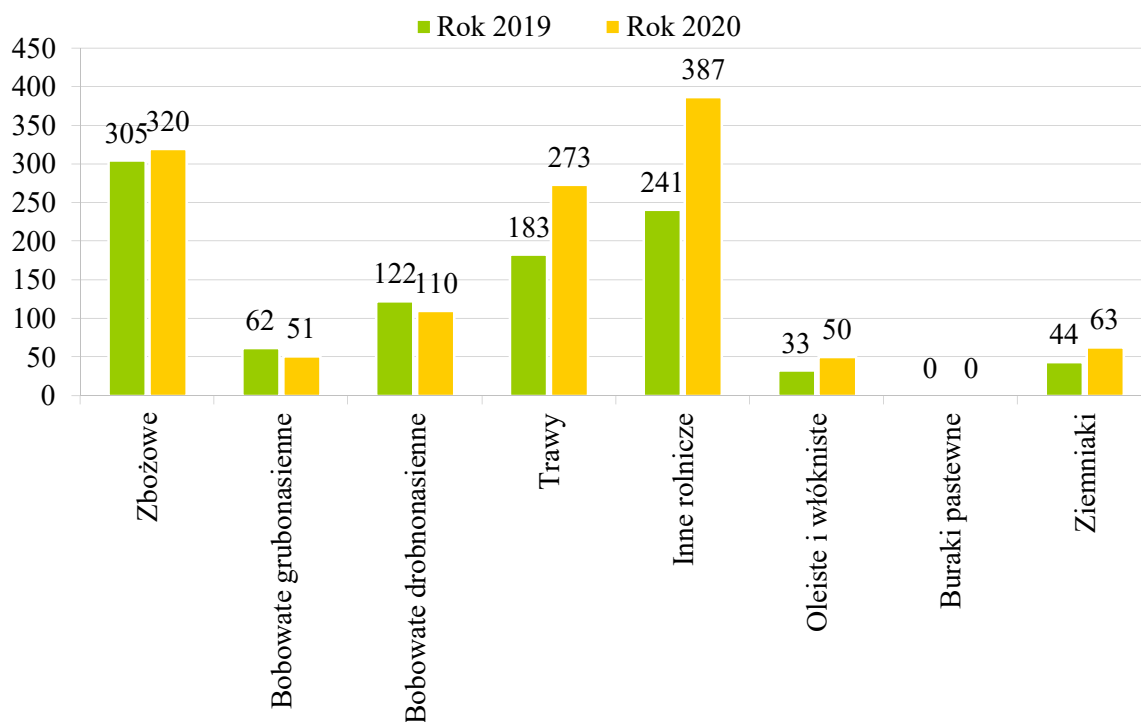
Grupa roślin	2019 rok		2020 rok		wzrost (+); spadek (-)	
	sztuk plantacji	pow. ha	sztuk plantacji	pow. ha	szt. plantacji	pow. ha
Zbożowe	305	2186,51	320	2168,09	+15	-18
Bobowate grubonasienne	62	304,01	51	263,4	-11	-41
Bobowate drobnonasienne	122	370,27	110	302,77	-12	-68
Trawy	183	578,75	273	754,34	+90	+176
Inne rolnicze	241	784,68	387	1517,74	+146	+733
Oleiste i włókniste	33	132,84	50	264,59	+17	+132
Buraki pastewne	0	0	0	0	0	0
Ziemniaki	44	115,96	63	145,87	+19	+30
Ogółem	990	4473,02	1254	5416,80	+264	+944

W porównaniu do roku ubiegłego wzrosła ogólna liczba ocenianych plantacji przy jednoczesnym wzroście powierzchni objętej oceną. Wzrosła liczba plantacji i powierzchnia upraw w grupie innych rolniczych, traw, sadzeniaków ziemniaka, a w grupie roślin zbożowych stwierdza się wzrost liczby plantacji przy jednoczesnym spadku powierzchni. Zmalała liczba

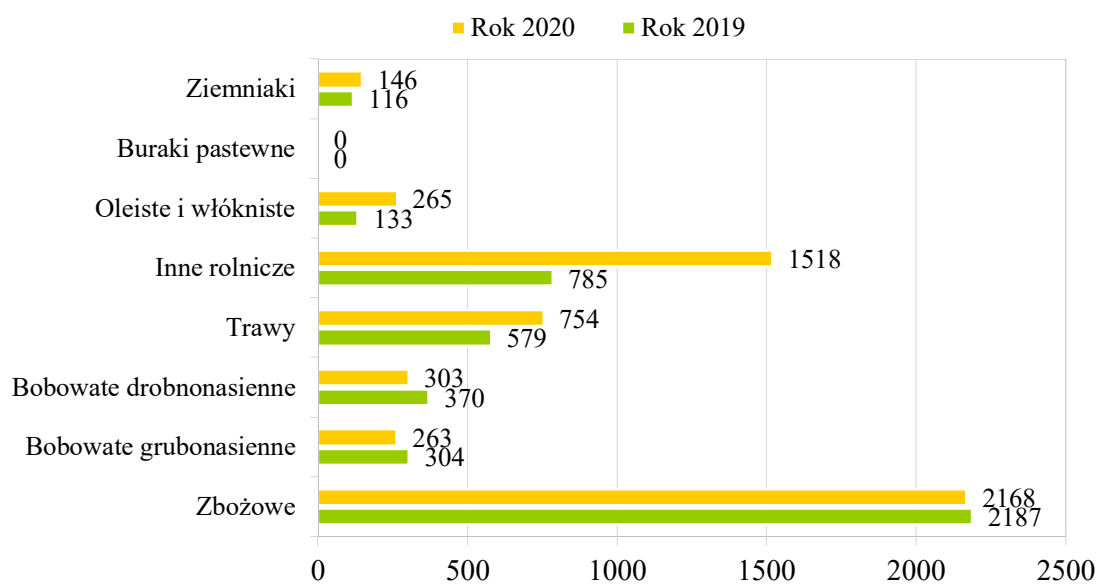
ocenianych plantacji i powierzchnia w grupie roślin bobowatych drobnonasiennych oraz bobowatych grubonasiennych.

Niezgłaszane są do urzędowej oceny polowej plantacje nasienne roślin warzywnych. Oceny tego materiału w kategorii standard dokonują hodowcy.

Wykres 3.1. Liczba plantacji nasiennych objętych oceną polową w latach 2019 – 2020

Wykres 3.2. Powierzchnia [ha] objęta oceną polową w latach 2019 – 2020

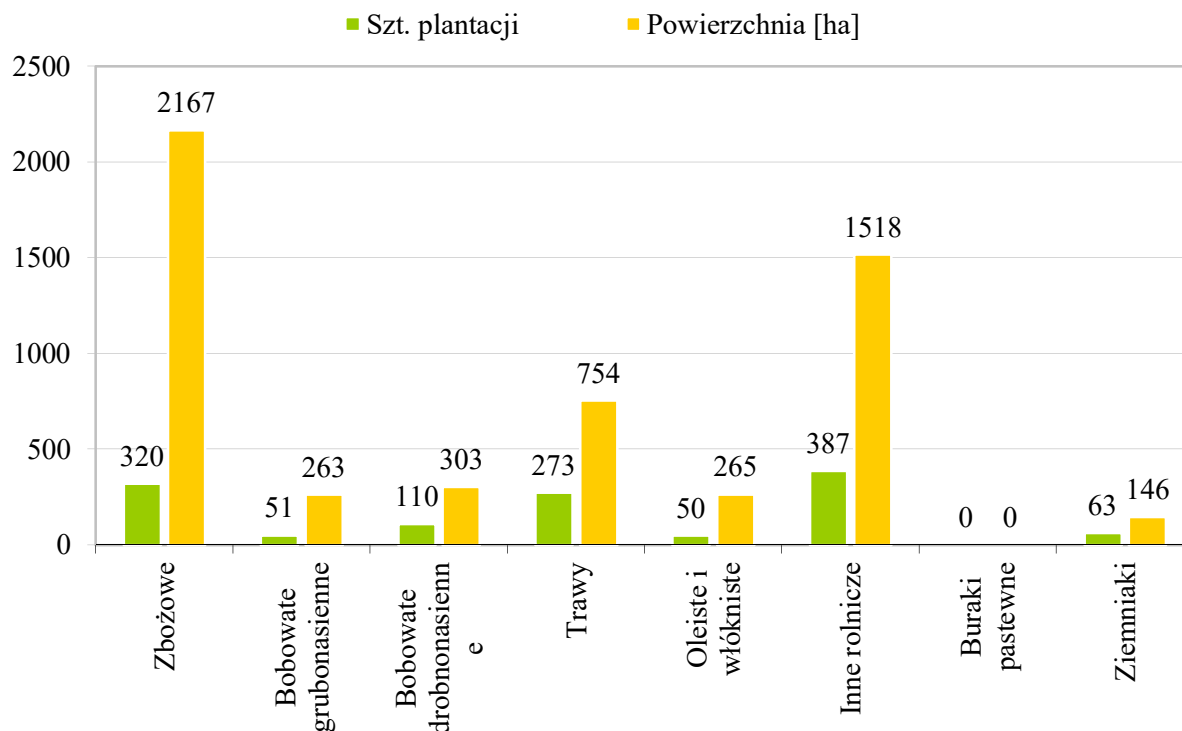

Tab. 3.2. Wyniki oceny polowej plantacji nasiennych wg grup roślin rolniczych w 2020 r.

Lp.	Grupa roślin	Objęto oceną		Zakwalifikowano		Zdyskwalifikowano	
		szt. plantacji	ha	szt. plantacji	ha	szt. plantacji	ha
1	Ogółem zboża, w tym:	320	2168,09	310	2121,39	10	46,7
	pszenica ozima	68	559,90	68	556,10	0	3,80
	pszenica jara	19	160,91	19	160,91	0	0,00
	jęczmień ozimy	15	67,05	15	67,05	0	0,00
	jęczmień jary	33	261,31	27	247,15	6	14,16
	żyto ozime	30	162,10	29	152,10	1	10,00
	żyto jare	1	13,00	1	13,00	0	0,00
	pszenżyto ozime	67	517,83	65	504,03	2	13,8
	pszenżyto jare	9	53	9	52,9	0	0,1
	owies	51	269,05	51	266,21	0	2,84
	gryka	0	0,00	0	0,00	0	0,00
	kukurydza	27	103,94	26	101,94	1	2,00
2	Bobowate grub.,w tym:	51	263,4	49	259,7	2	3,7
	groch siewny	19	116,60	19	116,60	0	0,00
	wyka kosmata	7	25,82	7	25,82	0	0,00
	łubin wąskolistny	12	62,40	12	62,40	0	0,00
	łubin żółty	10	32,00	8	28,30	2	3,70
	bobik	3	26,58	3	26,58	0	0,00
3	Bobowate drobn., w tym:	110	302,77	96	264,57	14	38,2
	koniczyna łąkowa	110	302,77	96	264,57	14	38,20
	lucerna siewna	0	0,00	0	0,00	0	0,00
4	Trawy, w tym:	273	754,34	237	640,58	36	113,76
	festulolium	4	11,10	3	9,60	1	1,50
	kupkówka pospolita	144	333,85	135	317,04	9	16,81

Lp.	Grupa roślin	Objęto oceną		Zakwalifikowano		Zdyskwalifikowano	
		szt. plantacji	ha	szt. plantacji	ha	szt. plantacji	ha
	tymotka łąkowa	1	3,00	1	3,00	0	0,00
	wiechlina łąkowa	4	12,50	4	12,50	0	0,00
	kostrzewa czerwona	20	62,93	15	48,00	5	14,93
	kostrzewa trzcinowa	11	43,77	4	15,93	7	27,84
	kostrzewa łąkowa	8	20,50	6	16,00	2	4,50
	życica trwała	47	175,21	43	147,51	4	27,70
	życica mieszańcowa	9	23,67	5	11,50	4	12,17
	życica wielokwiatowa	12	36,50	12	36,50	0	0,00
	życica wiel. westerwoldzka	13	31,31	9	23,00	4	8,31
5	Oleiste i włókniste, w tym:	50	264,59	44	227,16	6	37,43
	soja	8	97,99	8	97,99	0	0,00
	gorczyca biała	35	156,46	29	119,03	6	37,43
	konopie	7	10,14	7	10,14	0	0,00
6	Inne rolnicze, w tym:	387	1517,74	370	1455,46	17	62,28
	facelia błękitna	342	1294,10	328	1242,82	14	51,28
	rzodkiew oleista	45	223,64	42	212,64	3	11,00
7	Buraki pastewne	0	0,00	0	0,00	0	0,00
8	Ziemniaki	63	145,87	61	141,37	2	4,50
	Ogółem	1254	5416,8	1167	5110,23	87	306,57

Wykres 3.3. Plantacje ocenione w 2020 roku w poszczególnych grupach roślin rolniczych

Największą powierzchnię wśród ocenianych jak i zakwalifikowanych plantacji nasiennych roślin rolniczych w grupie roślin zbożowych zajmuje pszenica ozima, w dalszej kolejności pszenżyto ozime, owies oraz jęczmień jary.

W grupie roślin oleistych i włóknistych dominuje jak zawsze gorczyca.

3.1.2. Dyskwalifikacje w ocenie polowej roślin rolniczych

W 2020 roku zdyskwalifikowano ogółem **87 plantacji** roślin rolniczych o łącznej powierzchni **306,57 ha**, co stanowi 5,66% w stosunku do powierzchni objętej oceną.

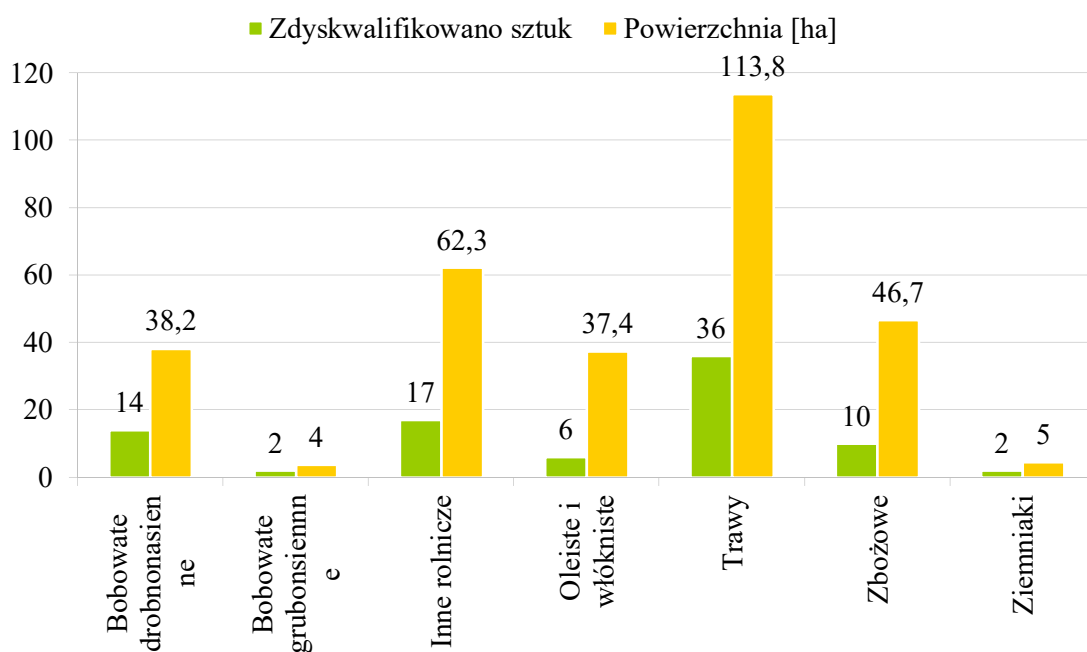
Dyskwalifikacja liczby i powierzchni plantacji w roku 2020 wzrosła w stosunku do roku 2019 o 36 plantacji na powierzchni równiej 78,84 ha.

Najwyższy procent dyskwalifikacji powierzchni odnotowano w grupie traw, innych rolniczych oraz roślin zbożowych. Głównym powodem dyskwalifikacji jak w roku ubiegłym było niezachowanie izolacji przestrzennej oraz plantacje nieistniejące.

Tab. 3.3. Liczba i powierzchnia zdyskwalifikowanych plantacji nasiennych wg grup roślin rolniczych w 2020 r

Lp.	Grupa roślin	Zdyskwalifikowano		
		sztuk plantacji	powierzchnia w ha	% powierzchni w ha
1	Zbożowe	10	46,70	2,15
2	Bobowate grubonasiennne	2	3,70	1,40
3	Bobowate drobnonasienne	14	38,20	12,62
4	Trawy	36	113,76	15,08
5	Inne rolnicze	17	62,28	4,10
6	Oleiste i włókniste	6	37,43	14,71
7	Ziemniaki	2	4,50	3,08
	Razem rolnicze	87	306,57	5,66

Wykres 3.4. Liczba i powierzchnia zdyskwalifikowanych plantacji nasiennych wg grup roślin rolniczych w 2020 r.

3.1.2.1. Ocena polowa plantacji roślin rolniczych wykonana przez kwalifikatorów urzędowych i akredytowanych

Ocena polowa plantacji nasiennych roślin rolniczych w roku 2020 przeprowadzana była przez 16 kwalifikatorów urzędowych oraz 27 kwalifikatorów akredytowanych. Kwalifikatorzy akredytowani ocenili ogółem 974 plantacji o łącznej powierzchni 4080,85 ha, a urzędowi 280 plantacji o łącznej powierzchni 1335,95 ha.

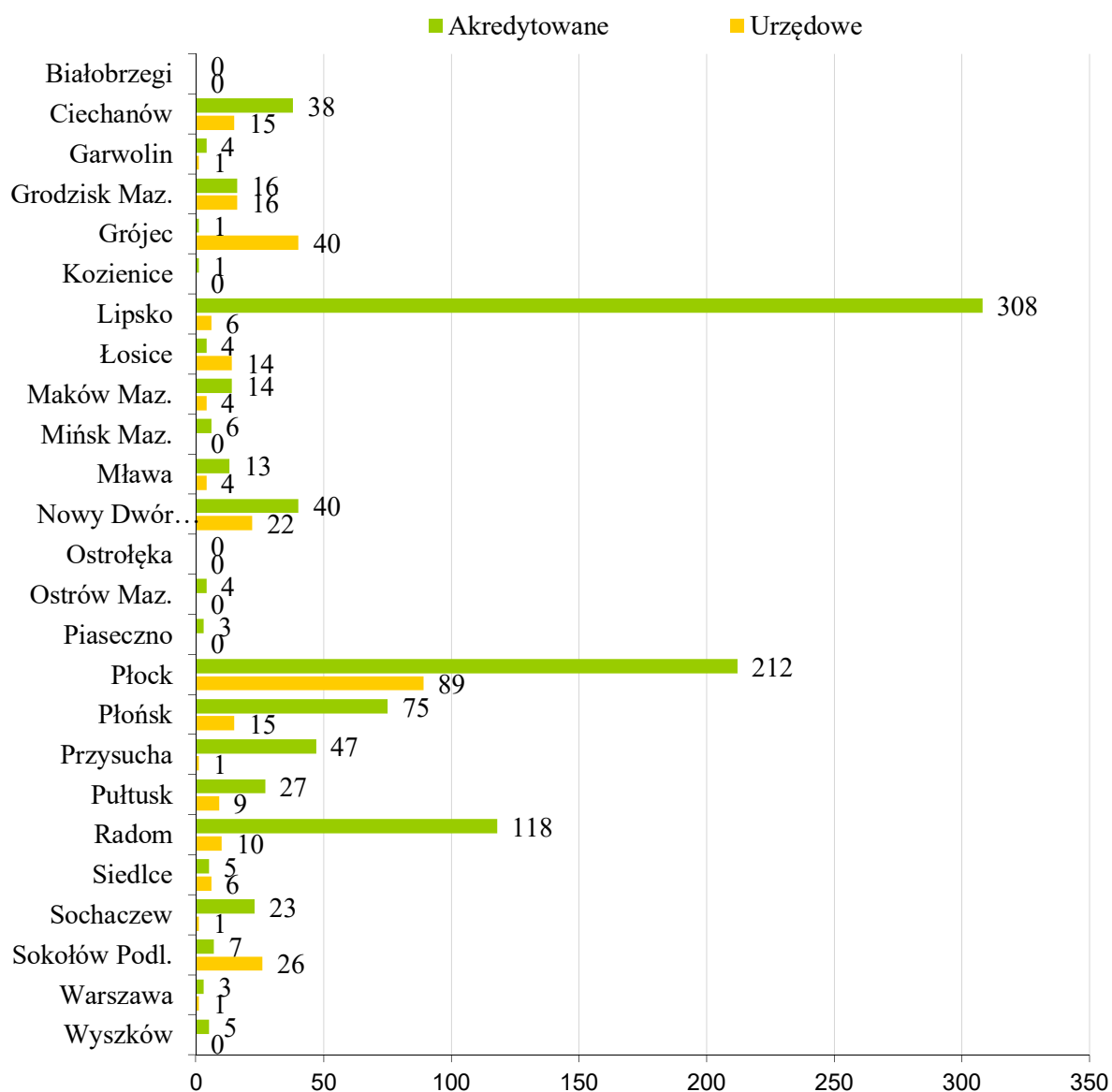
Tab. 3.4. Liczba ocenianych plantacji w 2020 roku z podziałem na kwalifikatorów urzędowych i akredytowanych w poszczególnych oddziałach WIORiN w Warszawie

Lp.	Oddziały	Objęto oceną ogółem		Ocena przez urzędowego kwalifikatora		Ocena przez akredytowanego kwalifikatora	
		szt. plant.	pow. ha	szt. plant.	pow. ha	szt. plant.	pow. ha
1	Białobrzegi	0	0,00	0	0,00	0	0,00
2	Ciechanów	53	227,20	15	82,90	38	144,30
3	Garwolin	5	96,00	1	25,00	4	71,00
4	Grodzisk Maz.	32	261,60	16	101,99	16	159,61
5	Grójec	41	296,30	40	294,30	1	2,00
6	Kozienice	1	12,00	0	0,00	1	12,00
7	Lipsko	314	731,15	6	9,95	308	721,20
8	Łosice	18	58,08	14	23,50	4	34,58
9	Maków Maz.	18	87,14	4	19,14	14	68,00
10	Mińsk Maz.	6	14,16	0	0,00	6	14,16
11	Mława	17	82,00	4	25,00	13	57,00
12	Nowy Dwór Maz.	62	366,64	22	68,44	40	298,20
13	Ostrołęka	0	0,00	0	0,00	0	0,00
14	Ostrów Maz.	4	11,00	0	0,00	4	11,00
15	Piaseczno	3	41,00	0	0,00	3	41,00

Lp.	Oddziały	Objęto oceną ogółem		Ocena przez urzędowego kwalifikatora		Ocena przez akredytowanego kwalifikatora	
		szt. plant.	pow. ha	szt. plant.	pow. ha	szt. plant.	pow. ha
16	Płock	301	1479,08	89	374,21	212	1104,87
17	Płońsk	90	466,76	15	68,01	75	398,75
18	Przysucha	48	177,07	1	6,00	47	171,07
19	Pułtusk	36	188,20	9	39,00	27	149,20
20	Radom	128	436,24	10	32,58	118	403,66
21	Siedlce	11	21,49	6	9,29	5	12,20
22	Sochaczew	24	147,79	1	4,80	23	142,99
23	Sokołów Podl.	33	186,90	26	150,84	7	36,06
24	Warszawa	4	7,00	1	1,00	3	6,00
25	Wyszków	5	22,00	0	0,00	5	22,00
	Ogółem	1254	5416,80	280	1335,95	974	4080,85

W ramach nadzoru nad pracą kwalifikatorów skontrolowano 3 urzędowych kwalifikatorów na 12 plantacjach roślin rolniczych oraz 29 kwalifikatorów akredytowanych na 135 plantacjach.

Wykres 3.5. Ocena polowa plantacji nasiennych przeprowadzona przez kwalifikatorów urzędowych i akredytowanych w 2020 roku

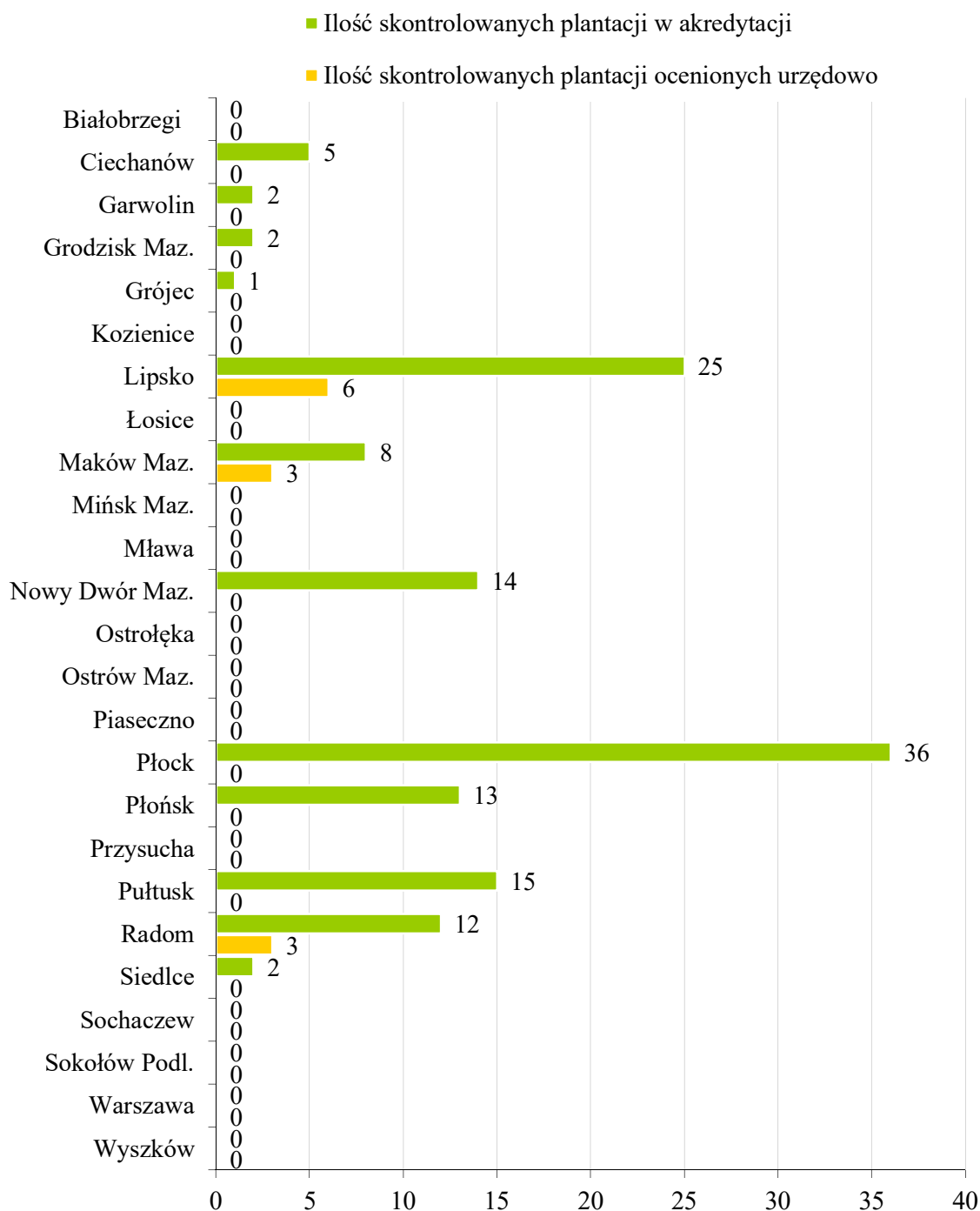
Dużą liczbę plantacji ocenianych przez kwalifikatorów akredytowanych w stosunku do ogólnej liczby ocenianych plantacji zaobserwowano w oddziale w Lipsku, Płocku, Radomiu, Płońsku, Ciechanowie oraz Nowym Dworze Mazowieckim. Przez urzędowych kwalifikatorów najczęściej oceniono plantacji w oddziale w Płocku, Grójcu, Nowym Dworze Mazowieckim oraz Sokołowie Podlaskim. Powyższa sytuacja wynika ze specyfiki produkcji poszczególnych grup roślin w danym rejonie.

Tab. 3.5. Kontrola pracy kwalifikatorów urzędowych i akredytowanych w poszczególnych oddziałach WIORiN w Warszawie w 2020 roku

Lp.	Oddziały	Objęto ocena ogółem sztuk plantacji	Ocena urzędowa		Ocena w akredytacji	
			sztuk plantacji	sztuk plantacji objętych kontrolą	sztuk plantacji	sztuk plantacji objętych kontrolą
1	Białobrzegi	0	0	0	0	0
2	Ciechanów	53	15	0	38	5
3	Garwolin	5	1	0	4	2
4	Grodzisk Maz.	32	16	0	16	2
5	Grójec	41	40	0	1	1
6	Kozienice	1	0	0	1	0
7	Lipsko	314	6	6	308	25
8	Łosice	18	14	0	4	0
9	Maków Maz.	18	4	3	14	8
10	Mińsk Maz.	6	0	0	6	0
11	Mława	17	4	0	13	0
12	Nowy Dwór Maz.	62	22	0	40	14
13	Ostrołęka	0	0	0	0	0
14	Ostrów Maz.	4	0	0	4	0
15	Piaseczno	3	0	0	3	0
16	Płock	301	89	0	212	36
17	Płońsk	90	15	0	75	13
18	Przysucha	48	1	0	47	0
19	Pułtusk	36	9	0	27	15
20	Radom	128	10	3	118	12
21	Siedlce	11	6	0	5	2

Lp.	Oddziały	Objęto ocena ogółem sztuk plantacji	Ocena urzędowa		Ocena w akredytacji	
			sztuk plantacji	sztuk plantacji objętych kontrolą	sztuk plantacji	sztuk plantacji objętych kontrolą
22	Sochaczew	24	1	0	23	0
23	Sokołów Podl.	33	26	0	7	0
24	Warszawa	4	1	0	3	0
25	Wyszków	5	0	0	5	0
	Ogółem	1254	280	12	974	135

Wykres 3.6. Liczba plantacji nasiennych skontrolowanych w ocenie urzędowej i w akredytacji na terenie oddziałów WIORiN w Warszawie w 2020 roku

W 2020 r. stwierdzono więcej nieprawidłowości w trakcie kontroli pracy kwalifikatorów na plantacjach nasiennych w porównaniu z 2019 rokiem. Zmieniono wyniki 8 ocen polowych plantacji nasiennych w grupie roślin zbożowych oraz roślin pastewnych na terenie Oddziału w Nowym Dworze Mazowieckim oraz Oddziału w Płońsku.

Nadal występowały błędy w złożonej przez kwalifikatorów akredytowanych dokumentacji po ocenie polowej.

3.1.3. Ocena polowa materiału szkółkarskiego roślin sadowniczych

Na terenie woj. mazowieckiego produkcją materiału szkółkarskiego roślin sadowniczych zajmuje się 185 dostawców na powierzchni 468,69 ha.

W 2020 roku ocenę polową materiału szkółkarskiego w kategorii elitarny i kwalifikowany przeprowadzono u 59 dostawców na 156 plantacjach o powierzchni 166,47 ha.

Produkcją materiału szkółkarskiego CAC zajmowało się 126 dostawców na 429 plantacjach o łącznej powierzchni 302,22 ha.

U 49 dostawców występuje jednocześnie materiał szkółkarski w kategorii elitarny, kwalifikowany i CAC.

W porównaniu do roku ubiegłego powierzchnia materiału kwalifikowanego zmniejszyła się o 27,24 ha, a materiału szkółkarskiego CAC zwiększyła o 2,17 ha.

Oceny plantacji materiału szkółkarskiego roślin sadowniczych kategorii elitarny i kwalifikowany dokonywało 10 kwalifikatorów.

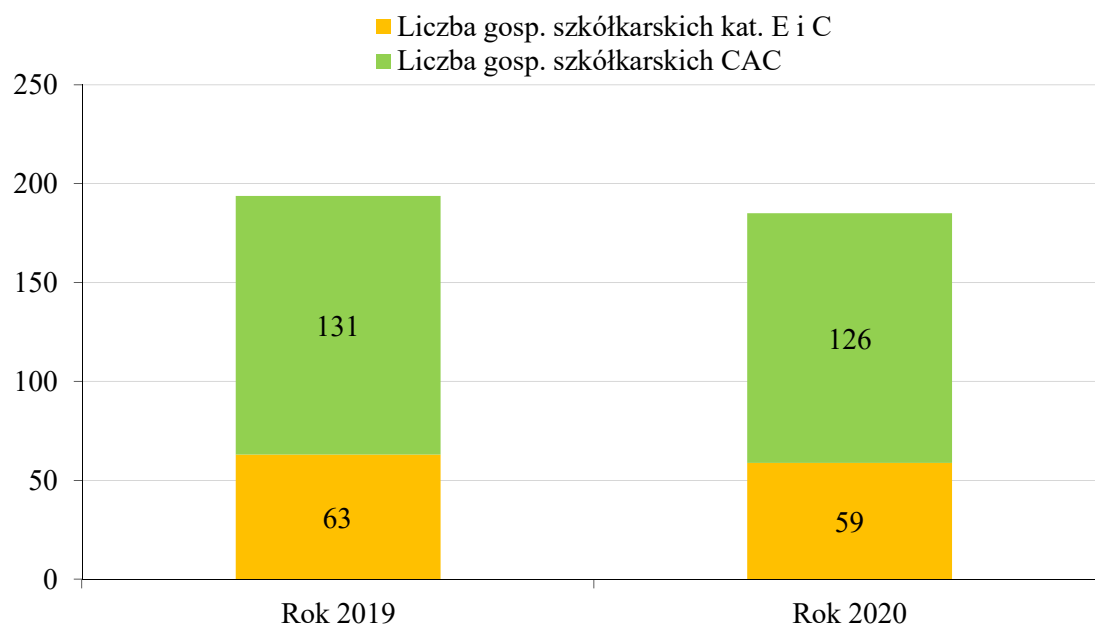
Materiał szkółkarski CAC wytwarza i ocenia dostawca, spełniając wymagania w zakresie wytwarzania i jakości określone dla tego materiału.

Tab. 3.6. Liczba gospodarstw szkółkarskich oraz powierzchnia elitarnych (E), kwalifikowanych (C) i CAC upraw roślin sadowniczych [ha] w latach 2019 – 2020

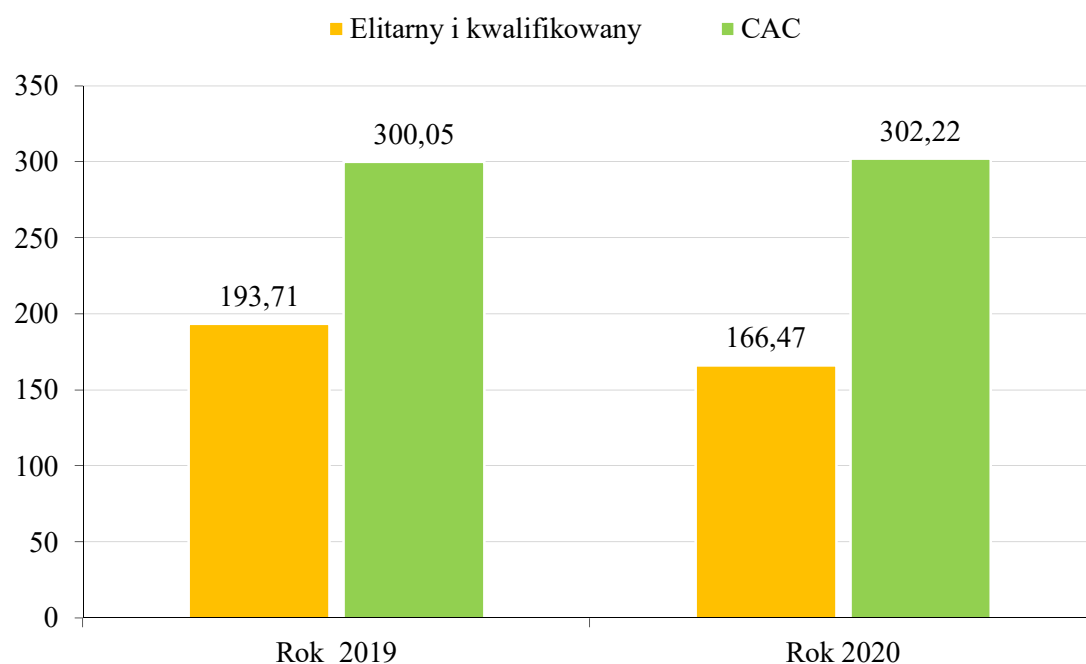
Rok	Liczba gospodarstw produkujących materiał szkółkarski			Powierzchnia materiału szkółkarskiego (ha)		
	Elitarny i kwalifikowany	CAC	Ogółem	Elitarny i kwalifikowany	CAC	Ogółem
2019	63	131	194	193,71	300,05	493,76
2020	59	126	185	166,47	302,22	468,69

Najwięcej dostawców materiału szkółkarskiego roślin sadowniczych kategorii elitarny (E), kwalifikowany (C) i CAC prowadzi swoją działalność na terenie oddziałów: Wyszaków (50), Płock (22), Grójec (22), Przysucha (14), Garwolin (9) i Piaseczno (9).

Wykres 3.7. Liczba gospodarstw szkółkarskich roślin sadowniczych z podziałem na kategorię elitarny (E), kwalifikowany (C) i CAC w latach 2019 – 2020

Wykres 3.8. Powierzchnia elitarnych (E), kwalifikowanych (C) i CAC upraw szkółkarskich roślin sadowniczych [ha] w latach 2019 – 2020

Największą powierzchnię ocenionych upraw szkółkarskich w kategorii elitarny, kwalifikowany i CAC stwierdza się w oddziałach: Płock (155,50 ha), Grójec (81,81 ha), Wyszaków (66,86 ha), Białobrzegi (43,23 ha), Piaseczno (23,68 ha) oraz Przysucha (17,46 ha).

Tab. 3.7. Powierzchnia ocenianych rodzajów materiału szkółkarskiego roślin sadowniczych w latach 2019 – 2020 w kategorii elitarny (E), kwalifikowany (C) i CAC

Lp.	Rodzaj materiału szkółkarskiego	Powierzchnia materiału szkółkarskiego [ha] w 2019 roku			Powierzchnia materiału szkółkarskiego [ha] w 2020 roku		
		Elitarny (E) i Kwalifikowany (C)	CAC	Razem kat. E, C i CAC	Elitarny (E) i Kwalifikowany (C)	CAC	Razem kat. E, C i CAC
1	Szkółka drzew owocowych	107,58	146,93	254,51	90,32	134,95	225,27
2	Szkółka krzewów jagodowych	8,40	30,76	39,16	9,30	30,1	39,40
3	Plantacja krzewów przeznaczonych do produkcji sadzonek	2,59	19,63	22,22	2,55	23,4	25,95
4	Plantacja sadzonek truskawek	10,37	40,17	50,54	8,93	44,6	53,53
5	Plantacja podkładek generatywnych	0,76	1,62	2,38	0,80	1,7	2,50
6	Plantacja podkładek wegetatywnych	53,67	53,65	107,32	44,30	59,4	103,70
7	Sad mateczny do pozyskiwania zrazów	7,54	5,09	12,63	7,47	5,92	13,39

Lp.	Rodzaj materiału szkółkarskiego	Powierzchnia materiału szkółkarskiego [ha] w 2019 roku			Powierzchnia materiału szkółkarskiego [ha] w 2020 roku		
		Elitarny (E) i Kwalifikowany (C)	CAC	Razem kat. E, C i CAC	Elitarny (E) i Kwalifikowany (C)	CAC	Razem kat. E, C i CAC
8	Sad mateczny do pozyskiwania nasion	0,20	1,55	1,75	0,20	1,55	1,75
9	Plantacja sadzonek malin	2,60	0,65	3,25	2,60	0,65	3,25
	Razem	193,71	300,05	493,76	166,47	302,27	468,74

Zmniejszyła się powierzchnia ocenianych drzew owocowych oraz plantacji podkładek wegetatywnych na korzyść plantacji krzewów przeznaczonych do produkcji sadzonek, plantacji sadzonek truskawek oraz sadów matecznych do pozyskiwania zrazów.

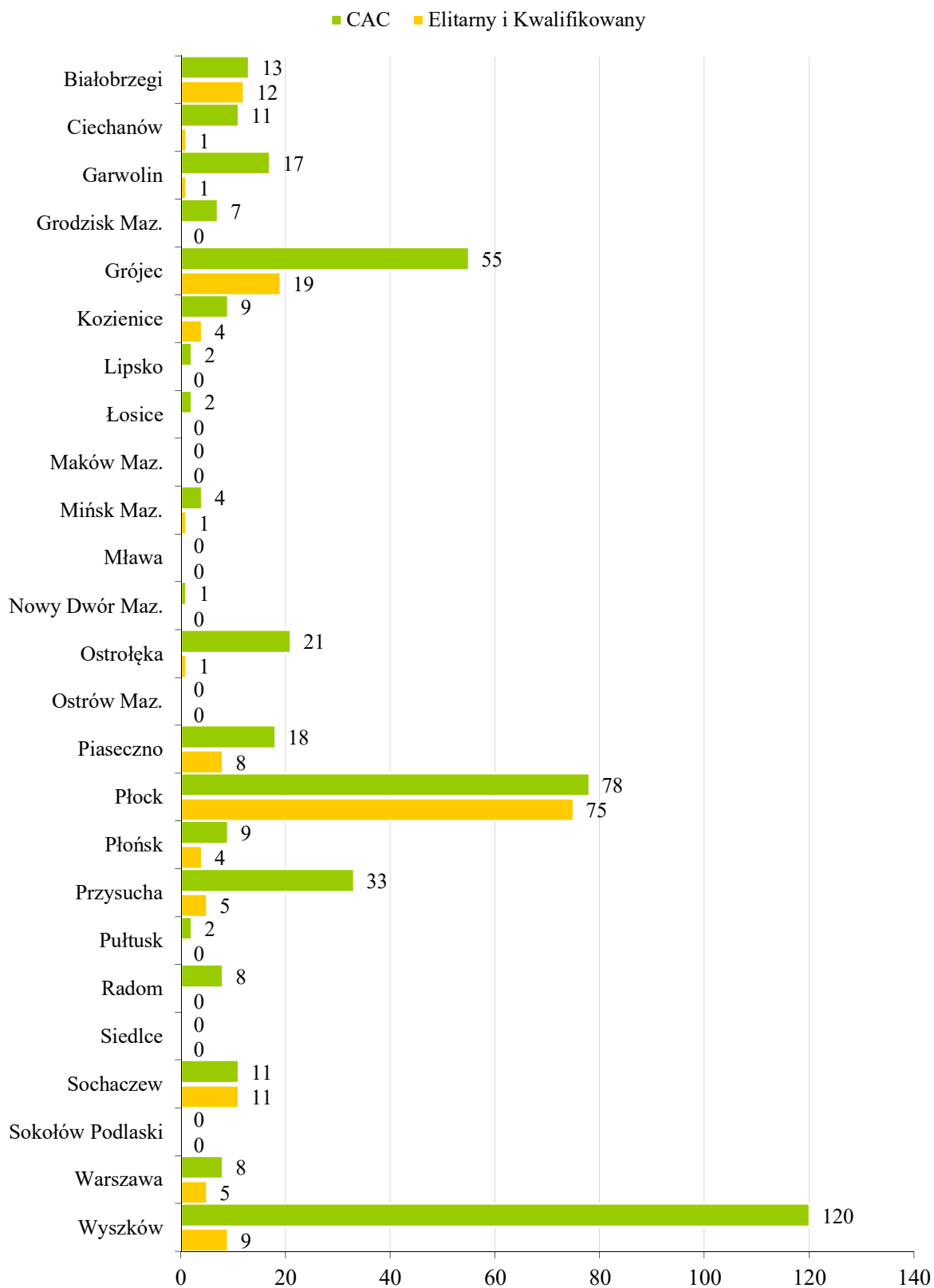
Tab. 3.8. Liczba plantacji oraz powierzchnia materiału szkółkarskiego roślin sadowniczych w kategorii elitarny (E), kwalifikowany (C) i CAC w 2020 r. w poszczególnych oddziałach WIORiN w Warszawie

Lp.	WIORiN Warszawa	Liczba plantacji materiału szkółkarskiego w 2020 r.			Powierzchnia plantacji materiału szkółkarskiego [ha] w 2020 r.		
		kat. E i C	CAC	Razem	kat. E i C	CAC	Razem
		Oddział	1	2	3	4	5
1	Białobrzegi	12	13	25	17,23	26,00	43,23
2	Ciechanów	1	11	12	1,20	9,05	10,25
3	Garwolin	1	17	18	0,50	9,62	10,12
4	Grodzisk Maz.	0	7	7	0,00	2,75	2,75
5	Grójec	19	55	74	63,95	17,86	81,81
6	Kozienice	4	9	13	2,16	7,95	10,11
7	Lipsko	0	2	2	0,00	1,25	1,25

Lp.	WIORiN Warszawa	Liczba plantacji materiału szkółkarskiego w 2020 r.			Powierzchnia plantacji materiału szkółkarskiego [ha] w 2020 r.		
		kat. E i C	CAC	Razem	kat. E i C	CAC	Razem
		Oddział	1	2	3	4	5
8	Łosice	0	2	2	0,00	1,60	1,60
9	Maków Maz.	0	0	0	0,00	0,00	0,00
10	Mińsk Maz.	1	4	5	0,10	0,83	0,93
11	Mława	0	0	0	0,00	0,00	0,00
12	Nowy Dwór Maz.	0	1	1	0,00	0,30	0,30
13	Ostrołęka	1	21	22	0,20	13,10	13,30
14	Ostrów Maz.	0	0	0	0,00	0,00	0,00
15	Piaseczno	8	18	26	3,89	19,79	23,68
16	Płock	75	78	153	56,72	98,78	155,50
17	Płońsk	4	9	13	1,13	0,98	2,11
18	Przysucha	5	33	38	1,39	16,07	17,46
19	Pułtusk	0	2	2	0,00	1,30	1,30
20	Radom	0	8	8	0,00	3,38	3,38
21	Siedlce	0	0	0	0,00	0,00	0,00
22	Sochaczew	11	11	22	9,62	9,63	19,25
23	Sokołów Podlaski	0	0	0	0,00	0,00	0,00
24	Warszawa	5	8	13	1,80	1,70	3,50
25	Wyszków	9	120	129	6,58	60,28	66,86
	Razem	156	429	585	166,47	302,22	468,69

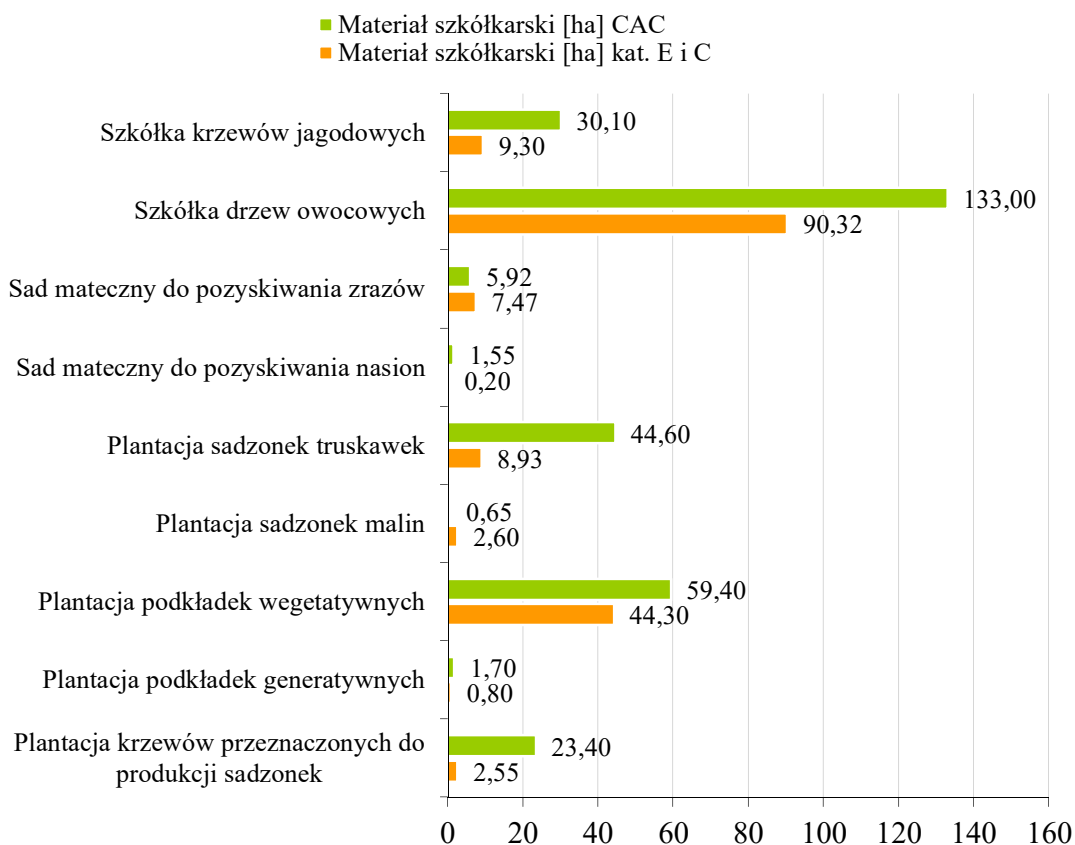
Największą liczbę plantacji materiału szkółkarskiego roślin sadowniczych w kategorii elitarny i kwalifikowany oraz CAC stwierdza się na terenie oddziału Płock (153), Wyszków (129), Grójec (74), Przysucha (38), Piaseczno (26) oraz Białobrzegi (25).

Wykres 3.9. Liczba plantacji materiału szkółkarskiego w kategorii elitarny, kwalifikowany i CAC w 2020 r. według oddziałów WIORiN w Warszawie

Korelacje pomiędzy materiałem szkółkarskim roślin sadowniczych zakwalifikowanym urzędowo a zgłoszonym CAC przedstawia poniższy wykres.

Wykres 3.10. Produkcja materiału szkółkarskiego roślin sadowniczych według rodzajów w kategorii elitarny (E), kwalifikowany (C) i CAC w 2020 roku

Tab. 3.9. Liczba zakwalifikowanego materiału szkółkarskiego elitarnego (E) i kwalifikowanego (C) wg poszczególnych gatunków i rodzajów w latach 2019 – 2020

Lp.	Gatunek	Liczba zakwalifikowanych roślin/sztuk		
	Rodzaj materiału szkółkarskiego	rok 2019	rok 2020	wzrost (+); spadek (-)
1.	Brzoskwinia			
	Plantacja podkładek generatywnych	3000	0	-3000
	Szkółka drzew owocowych	300	0	-300
2.	Czereśnia			
	Plantacja podkładek wegetatywnych	441160	436890	-4270
	Szkółka drzew owocowych	25830	42630	+16800
	Sad mateczny do pozyskiwania zrazów (oczek)	349700	356900	+7200
3.	Czereśnia ptasia			
	Plantacja podkładek generatywnych	30000	0	-30000
	Sad mateczny do pozyskiwania nasion	50	29	-21
4.	Grusza domowa			
	Sad mateczny do pozyskiwania zrazów (oczek)	328950	421750	+92800
	Szkółka drzew owocowych	170650	159680	-10970
5.	Grusza kaukaska			
	Plantacja podkładek generatywnych	6000	5000	-1000
	Sad mateczny do pozyskiwania nasion	1	8	+7
6.	Jabłoń domowa			
	Plantacja podkładek generatywnych	0	0	0
	Plantacja podkładek wegetatywnych	11890835	10697895	-1192940
	Sad mateczny do pozyskiwania nasion	0	0	0

Lp.	Gatunek	Liczba zakwalifikowanych roślin/sztuk		
	Rodzaj materiału szkółkarskiego	rok 2019	rok 2020	wzrost (+); spadek (-)
	Sad mateczny do pozyskiwania zrazów (oczek)	13653470	14125720	+472250
	Szkółka drzew owocowych	3683850	3151470	-532380
	Szkółka drzew owocowych przeznaczonych na sady zraźnikowe i nasienne	4800	1650	-3150
7.	Morela			
	Szkółka drzew owocowych	600	0	-600
8.	Malina właściwa			
	Plantacja mateczna sadzonek malin (elitarna)	192500	297500	+105000
	Plantacja sadzonek malin	68000	120000	+52000
9.	Pigwa pospolita			
	Plantacja podkładek wegetatywnych	322100	271600	-50500
10.	Porzeczka czarna			
	Plantacja elitarna krzewów przeznaczonych do produkcji sadzonek	0	0	0
	Plantacja krzewów przeznaczonych do produkcji sadzonek	1237200	1418900	+181700
	Szkółka krzewów jagodowych	456000	544700	+88700
	Szkółka krzewów jagodowych przeznaczonych na pl. reprodukcyjne	10000	0	-10000
11.	Porzeczka czerwona			
	Plantacja krzewów przeznaczonych do produkcji sadzonek	205900	219900	+14000
	Szkółka krzewów jagodowych	316000	262500	+20500
12.	Truskawka			
	Plantacja mateczna sadzonek truskawek (elitarna)	2278800	1103750	-1275050

Lp.	Gatunek	Liczba zakwalifikowanych roślin/sztuk		
	Rodzaj materiału szkółkarskiego	rok 2019	rok 2020	wzrost (+); spadek (-)
	Plantacja sadzonek truskawek	1643000	2144500	+501500
13.	Wiśnia			
	Sad mateczny do pozyskiwania zrazów (oczek)	271700	294200	+22500
	Szkółka drzew owocowych	145800	28600	-117200
14.	Śliwa domowa			
	Plantacja podkładek generatywnych	200000	274000	+74000
	Sad mateczny do pozyskiwania nasion	0	0	0
	Sad mateczny do pozyskiwania zrazów (oczek)	22000	22000	0
	Szkółka drzew owocowych	21550	180	-21370
15.	Agrest			
	Plantacja elitarna krzewów jagodowych przeznaczonych do produkcji sadzonek	0	0	0
	Plantacja krzewów przeznaczonych do produkcji sadzonek	47900	28800	-19100
	Szkółka krzewów jagodowych	54200	18600	-35600
16.	Antypka			
	Plantacja podkładek generatywnych	126000	106300	-19700
	Sad mateczny do pozyskiwania nasion	30	30	0
17.	Alycza			
	Plantacja podkładek generatywnych	14000	6500	-7500

W zakresie produkcji materiału szkółkarskiego roślin sadowniczych w kategorii kwalifikowany w 2020 roku zaobserwowano zwiększenie produkcji zrazów (oczek) do okulizacji i szczepienia z rodzaju *Malus* – jabłoń domowa, *Pyrus* – grusza domowa, *Prunus* – wiśnia, czereśnia.

Obserwuje się w dalszym ciągu zmniejszoną produkcję drzewek owocowych z rodzaju *Malus* – jabłoń domowa oraz *Pyrus* - grusza domowa. Jednocześnie maleje produkcja podkładek generatywnych: Antypki i Ałyczy. Zaobserwowano również zmniejszoną produkcję sadzonek z rodzaju *Fragaria* – truskawki w kategorii elitarny.

Na terenie woj. mazowieckiego znajdują się dostawcy profesjonalni posiadający gospodarstwa o dużej powierzchni upraw szkółkarskich 5 – 10 ha, którzy decydują się na wytwarzanie materiału szkółkarskiego kategorii elitarny i kwalifikowany.

Dostawcy materiału szkółkarskiego roślin sadowniczych są otwarci na nową wiedzę z zakresu produkcji szkółkarskiej i starają się produkować materiał dobrej jakości. Dużym zainteresowaniem, zwłaszcza pod nasadzenia sadów towarowych, cieszą się drzewka dwuletnie z zimowego szczepienia w rękę. Zmienia się technika zakładania szkółek oraz plantacji matecznych krzewów jagodowych, dostawcy zagęszczają ich sadzenie.

Państwowa Inspekcja Ochrony Roślin i Nasiennictwa wykonuje także kontrole upraw winorośli, z których winogrona są przeznaczone do wyrobu wina, mając na celu ustalenie zgodności ze stanem faktycznym informacji o lokalizacji uprawy winorośli z podaniem nazw odmian winorośli tam uprawianych i całkowitej powierzchni tej uprawy oraz sprawdzenie, czy odmiany winorośli uprawiane na wykazanych działkach ewidencyjnych spełniają wymagania określone w art. 81 ust. 2 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1308/2013 z dnia 17 grudnia 2013 r. ustanawiające wspólną organizację rynków produktów rolnych oraz uchylające rozporządzenia Rady (EWG) nr 922/72, (EWG) nr 234/79, (WE) nr 1037/2001 i (WE) nr 1234/2007. Organizację rynku wina w Polsce określają przepisy ustawy z dnia 12 maja 2011 r. o wyrobie i rozlewie wyrobów winiarskich, obrocie tymi wyrobami i organizacji rynku wina. Zgodnie z przepisami ww. ustawy wyrób wina z winogron pozyskanych z upraw winorośli położonych na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, przeznaczonego do wprowadzenia do obrotu, wymaga uzyskania wpisu do ewidencji prowadzonej przez Dyrektora Generalnego Krajowego Ośrodka Wsparcia Rolnictwa.

Na terenie woj. mazowieckiego do Krajowego Ośrodka Wsparcia Rolnictwa zgłosiło się 23 producentów uprawiających winorośl na łącznej powierzchni 53,05 ha, z których winogrona są przeznaczone do wyrobu wina. W wyniku przeprowadzonych kontroli upraw winorośli stwierdzono rozbieżności pomiędzy wykazem upraw przekazanym przez KOWR a wynikami kontroli WIORiN. Wyniki kontroli przekazano do Głównego Inspektoratu Ochrony Roślin i Nasiennictwa.

3.2. Nadzór nad materiałem siewnym

3.2.1. Wpis podmiotów do ewidencji przedsiębiorców, rolników i dostawców

Zgodnie z art. 84, 86, 87 ustawy z dnia 9 listopada 2012 r. o nasiennictwie (Dz. U. z 2021 r. poz. 129) obrót materiałem siewnym dla profesjonalnych odbiorców może prowadzić przedsiębiorca, rolnik i dostawca, który zgłosi zamiar prowadzenia obrotu tym materiałem właściwemu wojewódzkiemu inspektorowi i zostanie wpisany do:

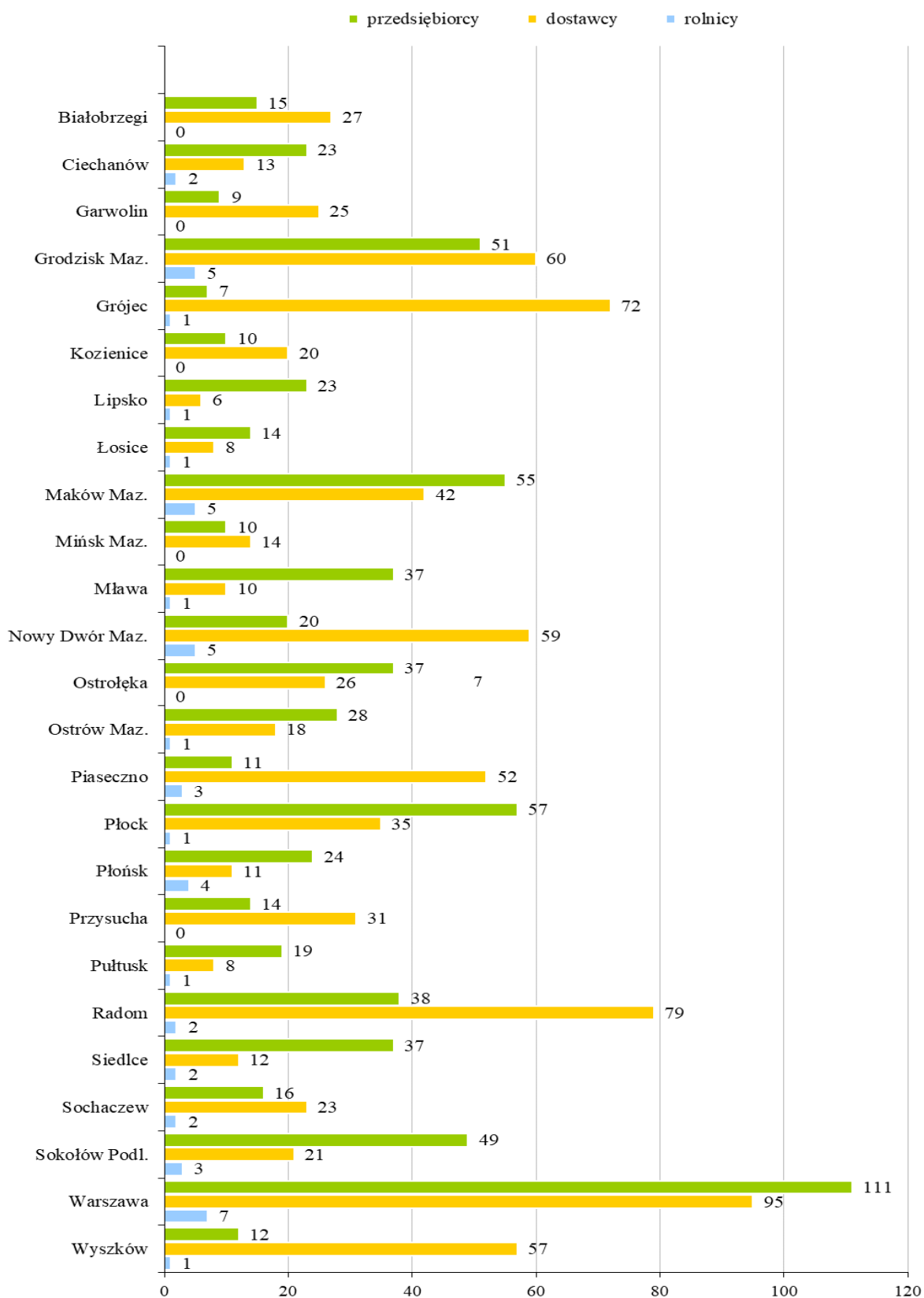
- ewidencji przedsiębiorców,
- ewidencji rolników,
- ewidencji dostawców.

Tab. 3.10. Wpis do ewidencji przedsiębiorców, dostawców i rolników dokonujących obrotu materiałem siewnym według stanu na dzień 31.12.2020 r.

Lp.	Oddział	Liczba podmiotów wpisanych do ewidencji		
		przedsiębiorców	dostawców	rolników
1	Białobrzegi	15	27	0
2	Ciechanów	23	13	2
3	Garwolin	9	25	0
4	Grodzisk Maz.	51	60	5
5	Grójec	7	72	1
6	Kozienice	10	20	0
7	Lipsko	23	6	1
8	Łosice	14	8	1
9	Maków Maz.	55	42	5
10	Mińsk Maz.	10	14	0
11	Mława	37	10	1
12	Nowy Dwór Maz.	20	59	5
13	Ostrołęka	37	26	0
14	Ostrów Maz.	28	18	1
15	Piaseczno	11	52	3

Lp.	Oddział	Liczba podmiotów wpisanych do ewidencji		
		przedsiębiorców	dostawców	rolników
16	Płock	57	35	1
17	Płońsk	24	11	4
18	Przysucha	14	31	0
19	Pułtusk	19	8	1
20	Radom	38	79	2
21	Siedlce	37	12	2
22	Sochaczew	16	23	2
23	Sokołów Podl.	49	21	3
24	Warszawa	111	95	7
25	Wyszków	12	57	1
	Razem	727	824	48

Wykres 3.11. Wpis do ewidencji przedsiębiorców, dostawców i rolników dokonujących obrotu materiałem siewnym według stanu na dzień 31.12.2020 r.

3.2.2. Kontrola materiału siewnego

W 2020 roku skontrolowano ogółem 991 podmiotów wytwarzających, prowadzących obrót materiałem siewnym roślin rolniczych i warzywnych, materiałem szkółkarskim roślin sadowniczych, sadzonkami winorośli oraz materiałem rozmnożeniowym i nasadzeniowym roślin warzywnych i ozdobnych.

Ogółem przeprowadzono 1601 kontroli, w tym:

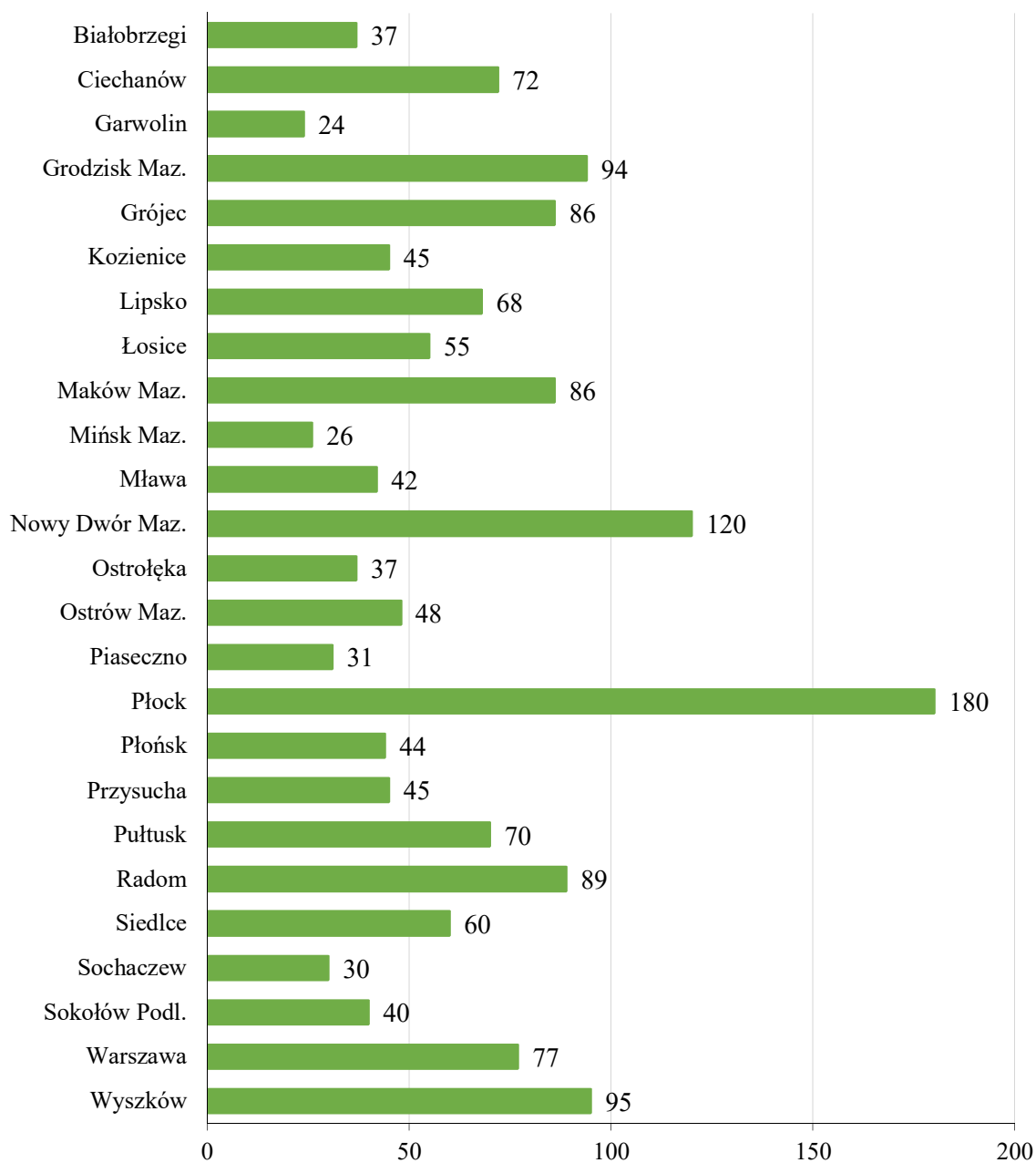
- kontroli kompleksowych – 161,
- kontroli problemowych – 1424,
- kontroli sprawdzających – 7,
- kontroli doraźnych – 9.

Tab. 3.11. Liczba przeprowadzonych kontroli materiału siewnego, dostawców, kwalifikatorów i upraw na obecność GMO przez oddziały WIORiN w Warszawie w 2020 r.

Lp.	Oddział	Liczba przeprowadzonych kontroli				
		materiału siewnego	dostawców	kwalifikatorów	zakazu stosowania mat. GMO	ogółem
1	Białobrzegi	1	31	0	5	37
2	Ciechanów	29	19	5	19	72
3	Garwolin	3	9	0	12	24
4	Grodzisk Maz.	46	27	2	19	94
5	Grójec	35	39	1	11	86
6	Kozienice	3	31	0	11	45
7	Lipsko	17	13	31	7	68
8	Łosice	17	9	0	29	55
9	Maków Maz.	17	38	11	20	86
10	Mińsk Maz.	4	12	0	10	26
11	Mława	17	5	0	20	42
12	Nowy Dwór Maz.	37	56	14	13	120
13	Ostrołęka	4	23	0	10	37

Lp.	Oddział	Liczba przeprowadzonych kontroli				
		materiału siewnego	dostawców	kwalifikatorów	zakazu stosowania mat. GMO	ogółem
14	Ostrów Maz.	4	18	0	26	48
15	Piaseczno	8	18	0	5	31
16	Płock	69	46	36	29	180
17	Płońsk	9	9	13	13	44
18	Przysucha	4	28	0	13	45
19	Pułtusk	23	3	15	29	70
20	Radom	21	24	20	24	89
21	Siedlce	20	8	2	30	60
22	Sochaczew	7	11	0	12	30
23	Sokołów Podl.	26	0	0	14	40
24	Warszawa	45	23	0	9	77
25	Wyszków	6	70	0	19	95
	Ogółem	472	570	150	409	1601

Wykres 3.12. Liczba przeprowadzonych kontroli ogółem przez oddziały WIORiN w Warszawie w 2020 r.

Skontrolowano w obrocie:

- 1369 partii roślin rolniczych o łącznej masie 2790 ton,
- 3 814 partii materiału siewnego roślin warzywnych o łącznej masie 35 307 kg,
- 68 700 szt. roślin materiału rozmnożeniowego i nasadzeniowego warzyw,
- 3 020 651 szt. materiału szkółkarskiego roślin sadowniczych,
- 96 170 szt. materiału rozmnożeniowego i nasadzeniowego roślin ozdobnych.

Tab. 3.12. Liczba materiału siewnego skontrolowanego w obrocie, zakwestionowanego i wycofanego z obrotu w 2020 roku

Grupy Roślin	liczba skontrolowanych partii	jednostka miary	Wielkość skontrolowanych partii			Liczba prób kontrolnych			Wycofano z obrotu na podstawie decyzji	
			ogółem	w tym materiału kat. standard/CAC	materiał siewny w obrocie niezgodnie z art. 104 (ton/kg/szt/j.s.)	pobranych	niespełniających wymagań norm	w tym zdolność kiełkowania	partii	ton/j.s./kg/szt.
Zboża ozime*	0	j.s.	0		0	0	0	0	0	0
	317	ton	1 262		0	68	2	2	0	0
Zboża jare*	0	j.s.	0		0	0	0	0	0	0
	177	ton	809		0	64	1	1	0	0
Kukurydza*	1	j.s.	28		0	0	0	0	0	0
	351	ton	398		0	22	0	0	0	0
Bobowate grubonas.*	0	j.s.	0		0	0	0	0	0	0
	14	ton	83		0	1	0	0	0	0
Bobowate drobnonas.*	0	j.s.	0		0	0	0	0	0	0
	12	ton	12		0	1	0	0	0	0
Trawy	419	ton	96		0	14	3	3	2	0
Inne rolnicze	5	ton	0		0	0	0	0	0	0
Oleiste i włókniste	0	j.s.	0		0	0	0	0	0	0
	39	ton	31		0	0	0	0	0	0
Burak cukrowy*	0	j.s.	0		0	0	0	0	0	0
	0	ton	0		0	0	0	0	0	0
Burak pastewny*	0	j.s.	0		0	0	0	0	0	0
	0	ton	0		0	0	0	0	0	0
Ziemiak	34	ton	99		0	14	1	0	0	0

Warzywa - nasiona	3 814	kg	35 307	15 252	0	366	32	32	34	324
Drzewka owocowe	szt.		684 181	654 391	0	0	0	0	0	0
Krzewy jagodowe	szt.		644 211	644 211	0	0	0	0	0	0
Podkładki	szt.		10 000	10 000	0	0	0	0	0	0
Sadzonki truskawek	szt.		9 900	9 900	0	0	0	0	0	0
Inny materiał szkółkarski	szt.		1 435 400	1 435 400	0	0	0	0	0	0
Sadzonki winorośli	szt.		236 959	0	0	0	0	0	0	0
Warzywa - rozmnoż. i nasadzeniowy	szt.		68 700	670	0	0	0	0	0	0
w tym cebula dymka	kg		682 720	451 540	0	0	0	0	0	0
Materiał ozdobny	szt.		96 170	1 700	0	0	0	0	0	0

Z materiału siewnego znajdującego się w obrocie pobrano ogółem 550 szt. prób do kontrolnej oceny laboratoryjnej (zdolność kiełkowania nasion), w tym:

- roślin rolniczych - 184 szt.,
- roślin warzywnych - 366 szt.

Ponadto pobrano próby kontrolne do oceny:

- weryfikacyjnej sadzeniaków ziemniaka - 14 szt.,
- modyfikacji genetycznej (GMO) kukurydzy i rzepaku - 66 szt.

W wyniku kontrolnych badań laboratoryjnych wymaganiom jakościowym nie odpowiadało z uwagi na niską zdolność kiełkowania nasion 38 szt. prób, tj. 6,91% badanych prób, w tym:

- roślin warzywnych kat. standard - 32 szt.,
- roślin rolniczych - 6 szt.

Na 14 prób sadzeniaka ziemniaka w kontrolnej ocenie zdrowotności w 5 próbach stwierdzono ponadnormatywne porażenie wirusami.

W próbach kukurydzy i rzepaku nie stwierdzono modyfikacji genetycznej.

W wyniku stwierdzonych nieprawidłowości w czasie kontroli:

1. Wydano 17 decyzji zakazu obrotu na łączną wagę 0,04 t materiału siewnego roślin rolniczych i 323,548 kg materiału siewnego roślin warzywnych, z uwagi na niespełnianie wymagań jakościowych materiał siewny znajdujący się w obrocie (tj. o zbyt niskiej zdolności kiełkowania nasion na podstawie kontrolnych wyników laboratoryjnych).
2. Nałożono 1 mandat karny na kwotę 300 zł, z uwagi na art. 126 ust. 1 pkt 4 i 5 ustawy z dnia 9 listopada 2012 r. o nasiennictwie (Dz. U. z 2021 r. poz. 129), tj. za nieskładanie wojewódzkiemu inspektorowi obowiązującej informacji dotyczącej obrotu materiałem siewnym lub nieprowadzenie obowiązującej dokumentacji dotyczącej tego materiału oraz za składanie wojewódzkiemu inspektorowi nieprawdziwych informacji dotyczących obrotu materiałem siewnym.
3. Wydano 10 zaleceń pokontrolnych.
4. Sporządzono 14 wystąpień pokontrolnych.

3.3. Kontrola stosowania materiału siewnego kukurydzy i kontrola upraw kukurydzy i rzepaku w kierunku obecności modyfikacji genetycznej.

Zgodnie z przyjętym Ramowym stanowiskiem rządu Rzeczypospolitej Polskiej dotyczącym organizmów genetycznie zmodyfikowanych (GMO) z 2008 roku, uprawa roślin GMO w Polsce nie jest dopuszczona, co znajduje także potwierdzenie w zapisie art. 49a ustawy z dnia 22 czerwca 2001 r. o mikroorganizmach i organizmach genetycznie zmodyfikowanych (Dz. U. 2019 r., poz. 706 ze zm.) tj. „*Rzeczpospolita Polska jest wolna od upraw GMO*”.

Na terenie Unii Europejskiej do uprawy dopuszczona jest tylko jedna modyfikacja genetyczna kukurydzy o nazwie MON 810, jednakże na podstawie Rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 2 stycznia 2013 r. w sprawie zakazu stosowania materiału siewnego odmian kukurydzy MON 810 (Dz. U. z 2014 r., poz. 1085 ze zm.) w Polsce obowiązuje zakaz stosowania odmian kukurydzy, które zawierają ww. modyfikację.

Kontrole materiału siewnego oraz upraw w zakresie organizmów genetycznie zmodyfikowanych w 2020 r. zostały przeprowadzone na podstawie Zarządzenia Nr 6/2020

Głównego Inspektora Ochrony Roślin i Nasiennictwa z dnia 28.05.2020 r. w sprawie zasad kontroli upraw pod kątem obecności GMO w roku 2020. Kontrole polegały na sprawdzeniu dokumentów zakupu materiału siewnego, etykiet urzędowych, lustracji upraw kukurydzy i rzepaku oraz pobraniu prób na obecność modyfikacji genetycznej.

Planowane do wykonania kontrole zostały prowadzone poprzez:

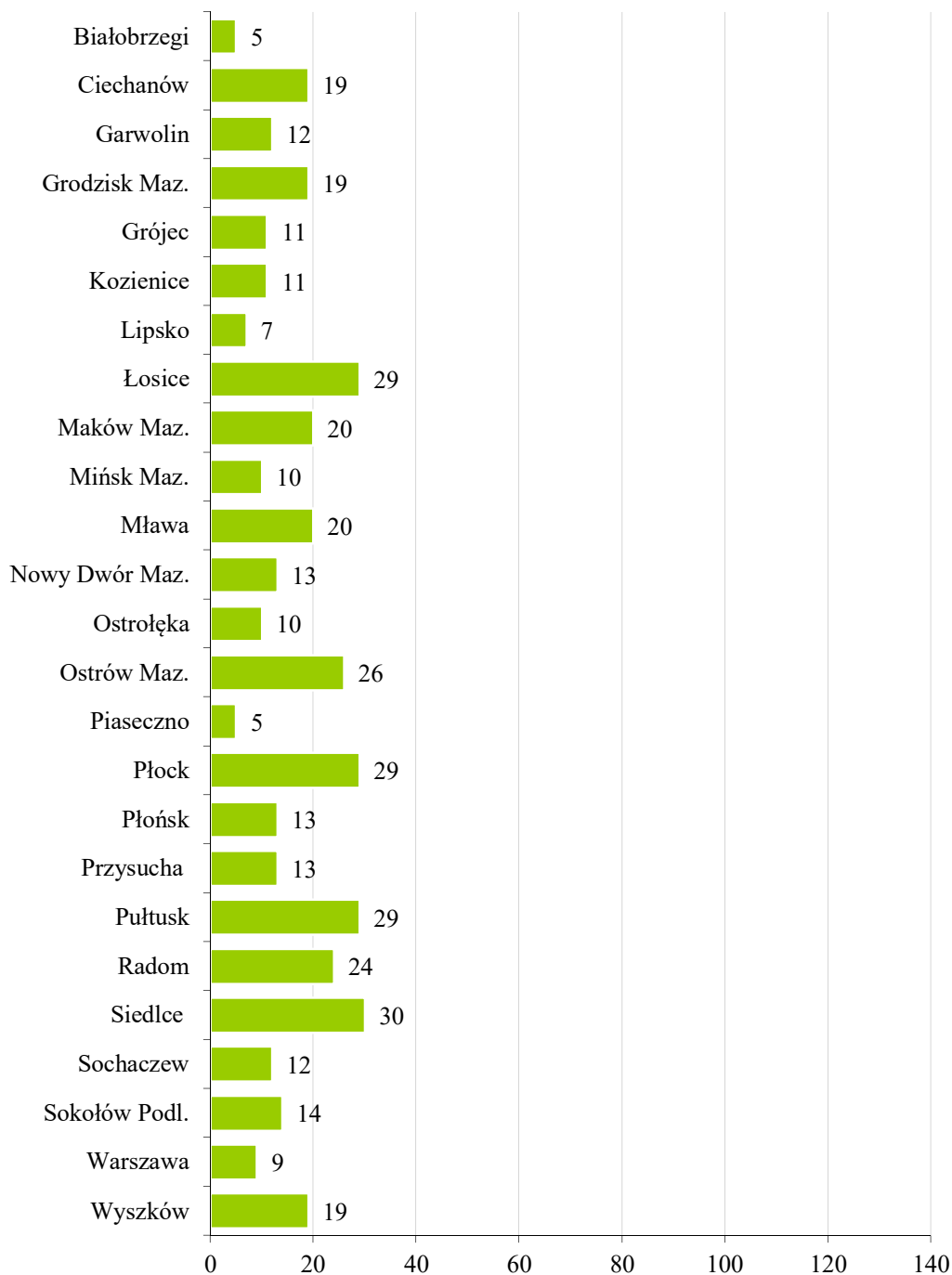
- kontrolę materiału siewnego będącego w obrocie na obecność organizmów zmodyfikowanych genetycznie (pobieranie prób z materiału siewnego),
- kontrolę materiału roślinnego pochodzącego z upraw plantacji produkcyjnych/towarowych oraz nasiennych (pobieranie prób z materiału roślinnego),
- kontrola zakazu stosowania materiału siewnego odmian kukurydzy.

Tab. 3.13. Liczba przeprowadzonych kontroli stosowania materiału siewnego kukurydzy, rzepaku, soi i kontroli upraw kukurydzy oraz rzepaku na obecność modyfikacji genetycznej w latach 2019 – 2020 przez oddziały WIORiN w Warszawie

Lp.	Oddział	Liczba kontroli		Liczba pobranych próbek	
		rok 2019	rok 2020	rok 2019	rok 2020
1	Białobrzegi	5	5	5	5
2	Ciechanów	14	19	13	19
3	Garwolin	12	12	12	12
4	Grodzisk Maz.	25	19	25	19
5	Grójec	7	11	7	11
6	Kozienice	11	11	11	11
7	Lipsko	7	7	7	7
8	Łosice	30	29	30	29
9	Maków Maz.	20	20	20	20
10	Mińsk Maz.	10	10	10	10
11	Mława	21	20	21	20
12	Nowy Dwór Maz.	13	13	13	13
13	Ostrołęka	10	10	10	10
14	Ostrów Maz.	30	26	30	26

Lp.	Oddział	Liczba kontroli		Liczba pobranych próbek	
		rok 2019	rok 2020	rok 2019	rok 2020
15	Piaseczno	5	5	5	5
16	Płock	31	29	31	29
17	Płońsk	13	13	13	13
18	Przysucha	10	13	10	13
19	Pułtusk	32	29	31	29
20	Radom	14	24	14	24
21	Siedlce	31	30	30	30
22	Sochaczew	13	12	12	12
23	Sokołów Podl.	15	14	14	14
24	Warszawa	7	9	7	9
25	Wyszków	20	19	20	19
	Razem	406	409	401	409

Wykres 3.13. Liczba przeprowadzonych kontroli stosowania materiału siewnego kukurydzy, rzepaku, soi i kontroli upraw kukurydzy oraz rzepaku na obecność modyfikacji genetycznej w 2020 roku przez oddziały WIORiN w Warszawie

W województwie mazowieckim przeprowadzono 409 kontroli. Pobrano 66 prób z materiału siewnego kukurydzy i rzepaku oraz 343 próbek z liści pochodzących z upraw kukurydzy, rzepaku i soi do badań w kierunku modyfikacji genetycznej. Próby przekazano do Centralnego Laboratorium GIORiN w Toruniu. W próbach nie stwierdzono modyfikacji genetycznej.

3.4. Rolnictwo ekologiczne

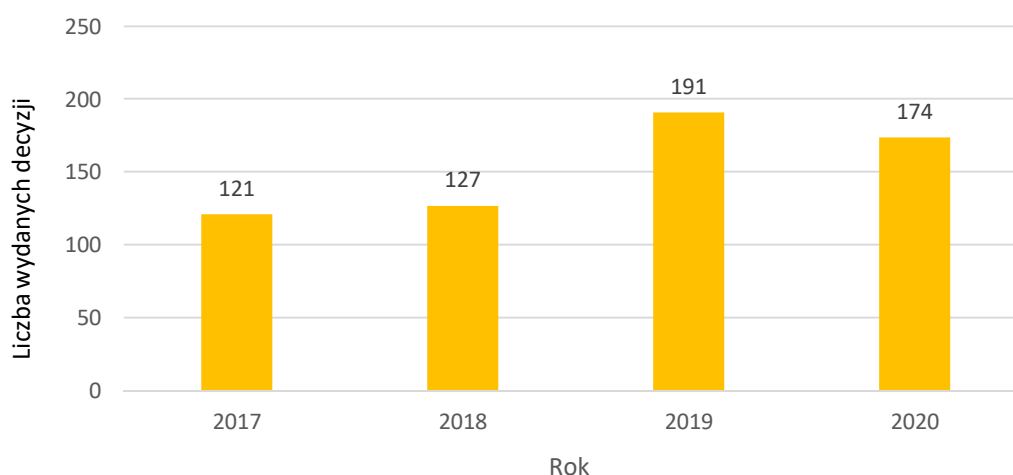
W 2020 roku **wydano 174 decyzje** na zastosowanie w rolnictwie ekologicznym materiału siewnego, materiału rozmnożeniowego i nasadzeniowego roślin warzywnych i ozdobnych, materiału szkółkarskiego niewyprodukowanego metodami ekologicznymi, zwanego „materiałem konwencjonalnym”.

Tab. 3.14. Liczba wydanych decyzji ekologicznych w latach 2017 – 2020

Rok	Liczba wydanych decyzji ekologicznych ogółem
2017	121
2018	127
2019	191
2020	174

Do 2019 r. liczba rocznie wydanych decyzji miała tendencję wzrostową – w 2020 r. liczba wydanych decyzji z zakresu rolnictwa ekologicznego była niższa o 17, co mogło mieć swoje źródło w pandemii zakaźnej choroby COVID-19 wywoływanej przez koronawirusa SARS-CoV-2.

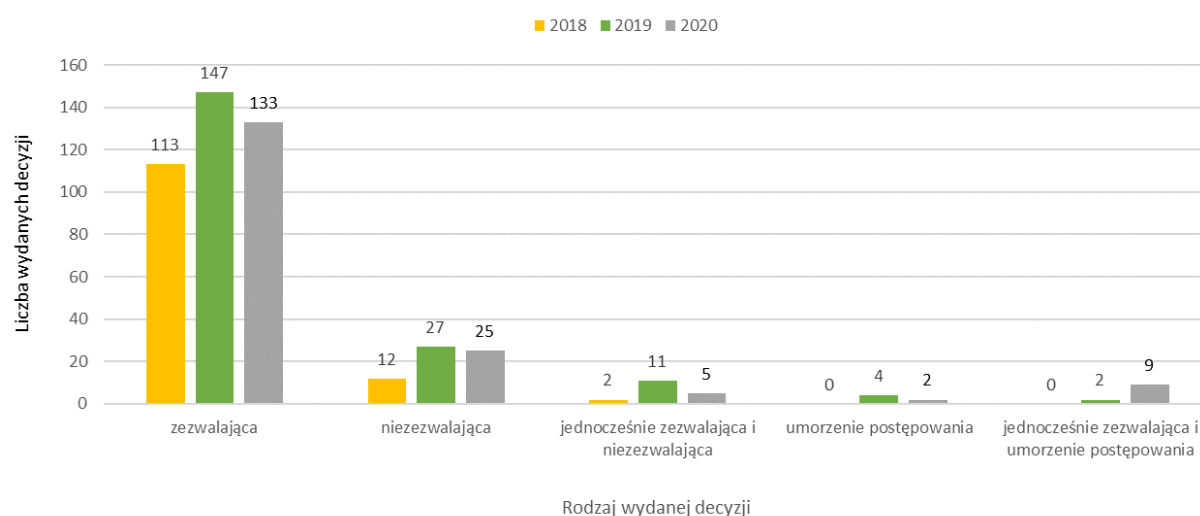
Wykres 3.14. Liczba wydanych decyzji ekologicznych w latach 2017 – 2020

Tab. 3.15. Liczba wydanych decyzji ekologicznych ze względu na rodzaj wydanej decyzji w latach 2018 – 2020

Rok	Liczba wydanych decyzji ekologicznych ogółem	Rodzaj wydanej decyzji				
		zezwalająca	niezezwalająca	jednocześnie zezwalająca i niezezwalająca	umorzenie postępowania	jednocześnie zezwalająca i umorzenie postępowania
2018	127	113	12	2	0	0
2019	191	147	27	11	4	2
2020	174	133	25	5	2	9

Wykres 3.15. Liczba wydanych decyzji ekologicznych ze względu na rodzaj wydanej decyzji w latach 2018 – 2020

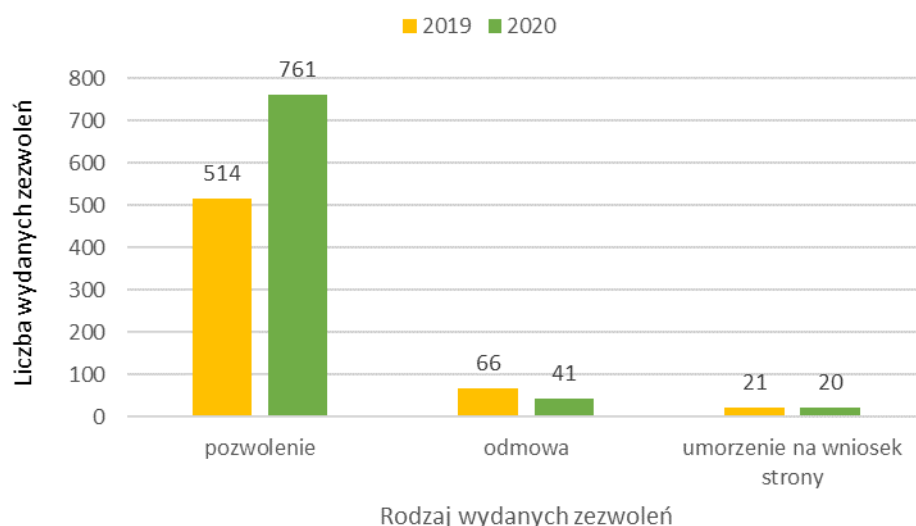

W roku 2020 r. wydano podobną liczbę decyzji zezwalających na odstępstwo zastosowania materiału konwencjonalnego w rolnictwie ekologicznym w stosunku do ogółu wydanych decyzji jak w roku poprzednim. Decyzje zezwalające w stosunku do wszystkich wydanych decyzji w 2020 r. stanowiły ponad 76%, a w 2019 r. blisko 77%. Ma to związek ze stabilizacją i brakiem większych zmian w comiesięcznie aktualizowanym wykazie materiału siewnego, nasion i wegetatywnego materiału nasadzeniowego wyprodukowanego metodami ekologicznymi prowadzonym przez Główny Inspektorat Ochrony Roślin i Nasiennictwa

Tab. 3.16. Liczba wydanych zezwoleń w decyzjach ekologicznych w latach 2019 – 2020

Rok	Liczba wydanych zezwoleń w decyzjach ekologicznych ogółem	Rodzaj wydanego zezwolenia		
		pozwolenie	odmowa	umorzenie na wniosek strony
2019	601	514	66	21
2020	822	761	41	20

Wykres 3.16. Liczba wydanych zezwoleń w decyzjach ekologicznych w latach 2019 – 2020

Mimo niewielkiego spadku liczby wydanych decyzji ogółem w 2020 r. w porównaniu do roku 2019 r. (Tab. 3.14) oraz stosunkowo podobnej liczby wydanych decyzji zezwalających (Tab. 3.15) liczba wydanych zezwoleń dla decyzji ekologicznych (tj. pozycji we wniosku, dla których udzielono pozwolenia, odmowy albo umorzono na wniosek strony) znacznie wzrosła w 2020 r. w porównaniu do roku poprzedniego. W 2020 r. udzielono zezwoleń dla łącznie 761 pozycji we wnioskach, przy czym w 2019 r. takich zezwoleń udzielono dla 514 pozycji. Wzrost tej liczby o 247 może mieć swoje podłoże w większej świadomości podmiotów zajmujących się rolnictwem ekologicznym w zakresie procedury administracyjnej wydawania przedmiotowych decyzji oraz przez wzgląd na pandemię – w tworzeniu bardziej rozbudowanych wniosków w celu uniknięcia możliwych do wyeliminowania kontaktów

niezbędnych do przedłożenia wniosku (urząd Poczty, inspektor WIORiN). W dalszym ciągu, postęp rolnictwa ekologicznego jest traktowany przez Ministerstwo Rolnictwa i Rozwoju Wsi priorytetowo. Rozwój tej działalności jest ważny zarówno ze względów społecznych, gospodarczych, jak i skorelowanych z ochroną środowiska.

4. Diagnostyka laboratoryjna

4.1. Badania laboratoryjne

4.1.1. Działalność diagnostyczna Laboratorium Wojewódzkiego WIORiN

W 2020 roku w Laboratorium Wojewódzkim Wojewódzkiego Inspektoratu Ochrony Roślin i Nasiennictwa w Warszawie przebadano ogółem **8 396 próbek** roślin, produktów roślinnych i przedmiotów, wykonując **12 129 analiz laboratoryjnych**.

Ilości próbek przebadanych w rozbiciu na typy badań w 2020 r. przedstawia się następująco:

- ilość próbek dostarczonych do analiz nematologicznych/entomologicznych/herbologicznych – **4 637 próbki** (55,23 % ogółu przebadanych próbek).
- ilość próbek dostarczonych do analiz mikologicznych – **1 747 próbek** (20,80 % ogółu przebadanych próbek).
- ilość próbek dostarczonych do analiz bakteriologicznych – **1 716 próbek** (20,44 % ogółu przebadanych próbek).
- ilość próbek dostarczonych do analiz wirusologicznych – **540 próbek** (5,36 % ogółu przebadanych próbek).*

*Uwaga: suma powyższych ilości próbek w rozbiciu na typy badań nie będzie równa w/w ogólnej liczbie próbek przebadanych laboratorium, ponieważ jedna próbka może być pobrana w kierunku kilku grup organizmów szkodliwych.

Wykres 4.1. Procentowy udział próbek przebadanych w rozbiciu na typy badań w Laboratorium Wojewódzkim w 2020 r.

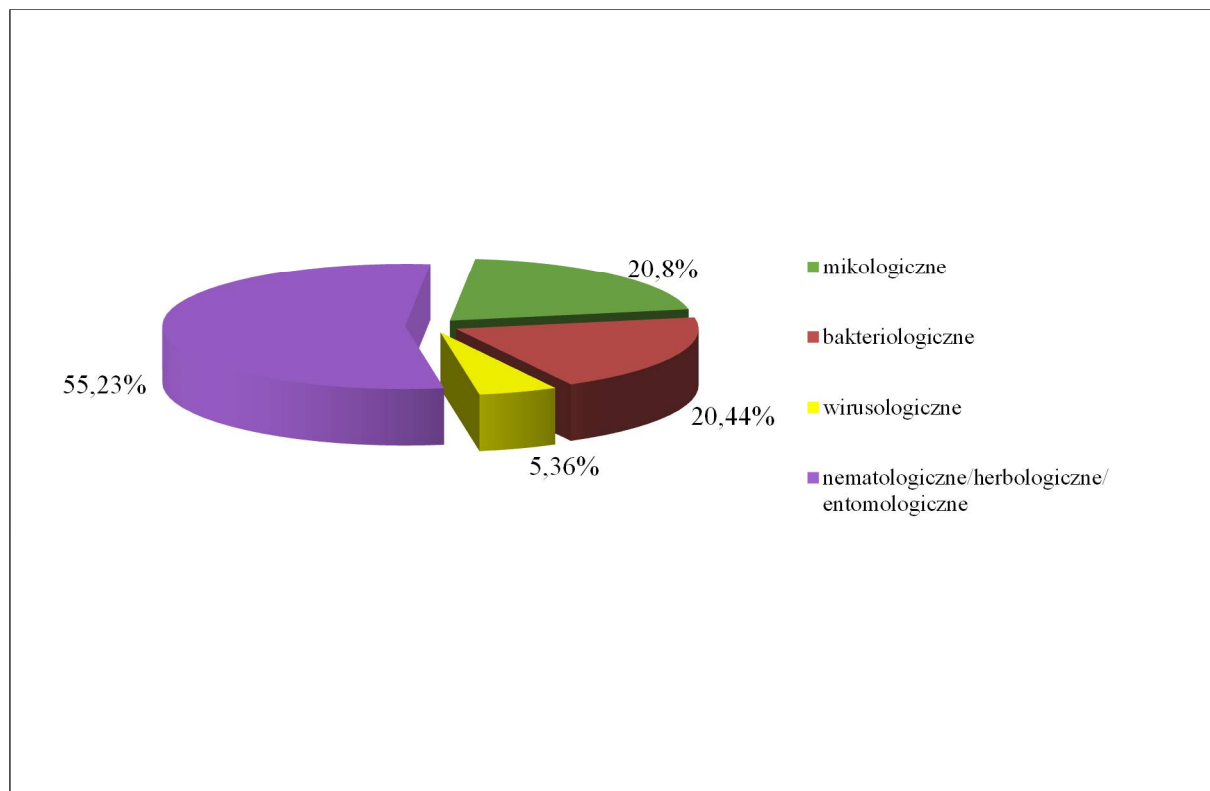
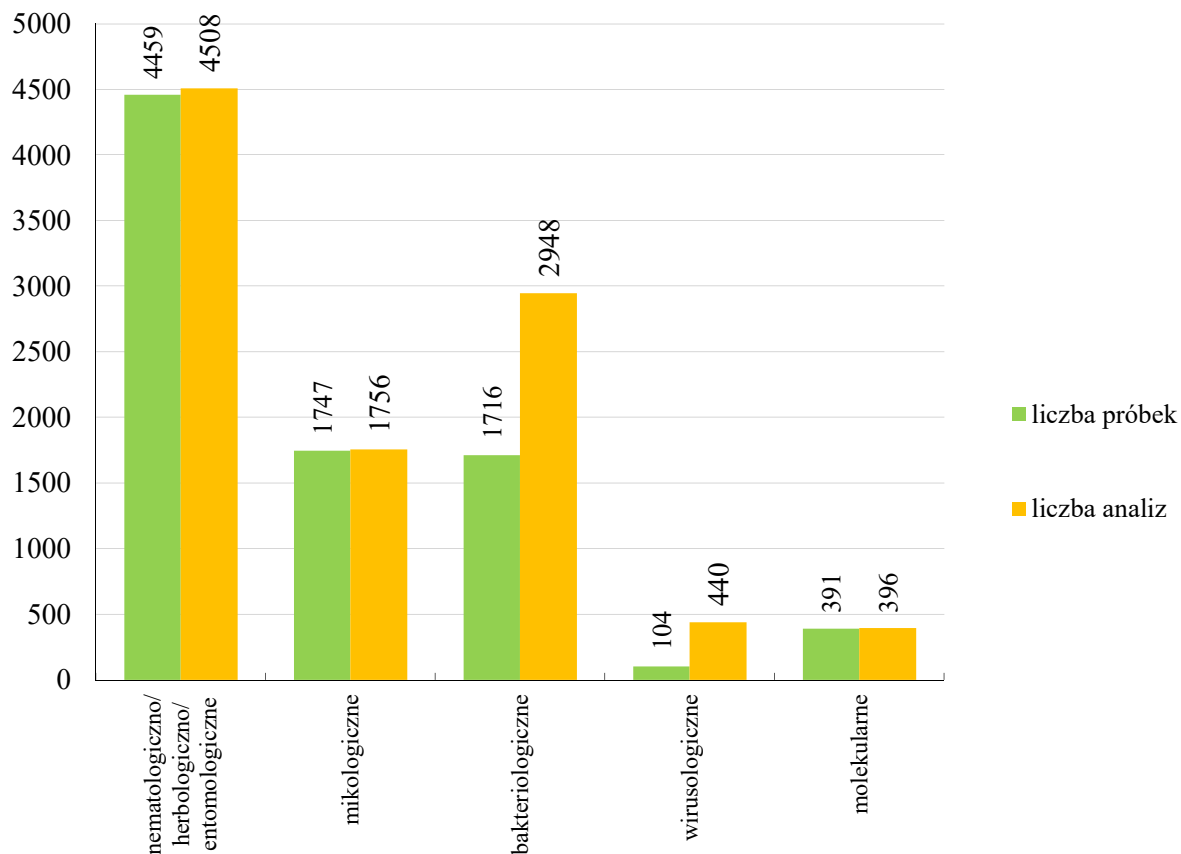

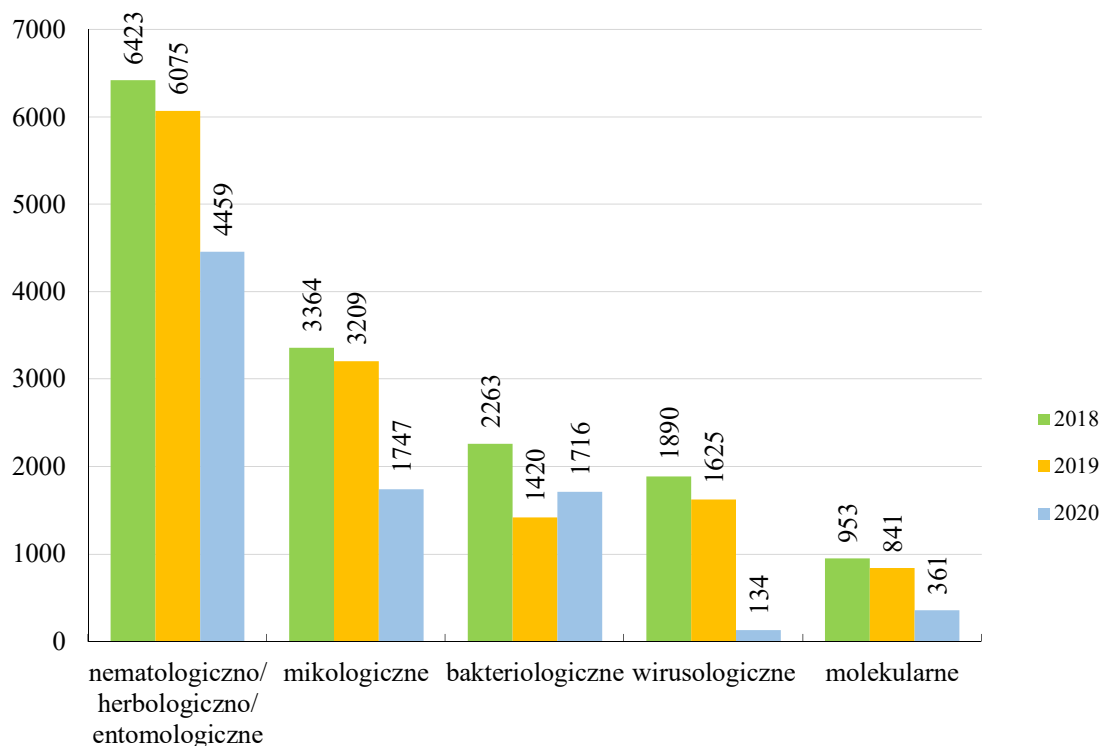
Tabela 4.1. Liczba przebadanych próbek w rozbiciu na typy badań w Laboratorium Wojewódzkim i pracowni laboratoryjnej Oddziału Granicznego w 2020r.

Nazwa jednostki	Typ badania	Liczba przebadanych próbek	Liczba wykryć
Laboratorium Wojewódzkie	Bakteriologiczne	1716	145
Laboratorium Wojewódzkie	Entomologiczno/ herbologiczne	22	0
Laboratorium Wojewódzkie	Entomologiczne	458	31
Laboratorium Wojewódzkie	Herbologiczne	55	0
Laboratorium Wojewódzkie	Mikologiczne	1747	3
Laboratorium Wojewódzkie	Nematologiczne	3924	18
Laboratorium Wojewódzkie	Wirusologiczne	494	4
Oddział Graniczny	Entomologiczne	143	0
Oddział Graniczny	Nematologiczne	35	0
Oddział Graniczny	Wirusologiczne	100	5

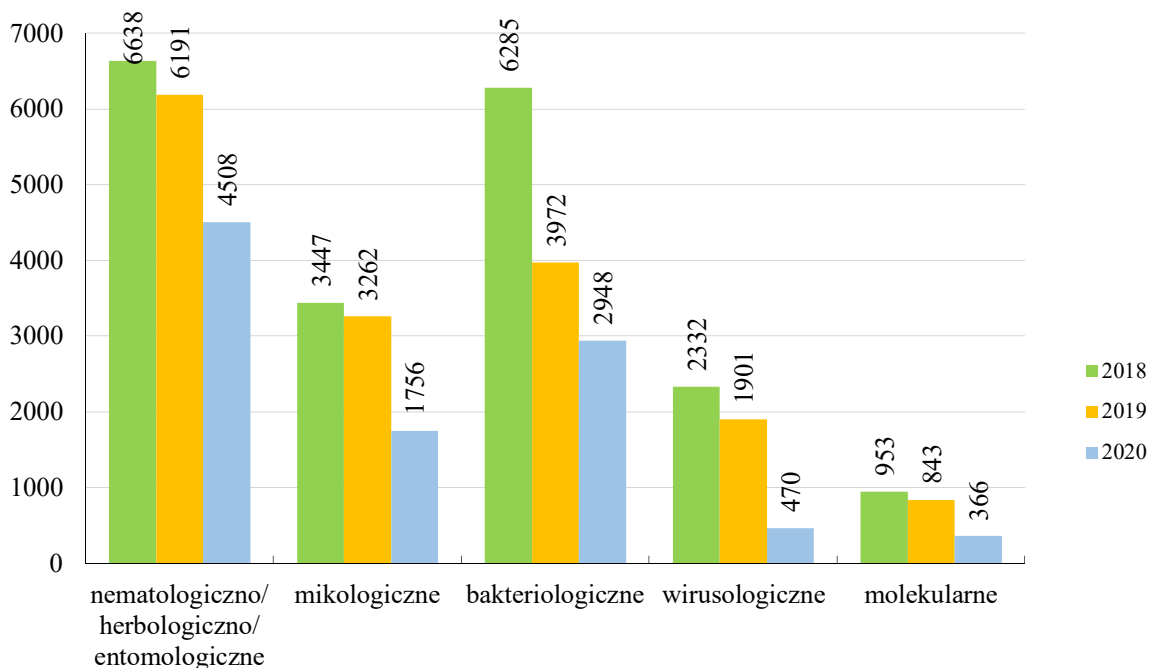
Wykres 4.2. Łączna liczba przebadanych próbek i wykonanych analiz w Laboratorium Wojewódzkim WIORiN w 2020 r. ze względu na typ badań:

Wykres 4.3 Liczba przebadanych próbek w poszczególnych pracowniach Laboratorium Wojewódzkiego w latach 2018-2020:

Wykres 4.4. Liczba wykonanych analiz laboratoryjnych w Laboratorium Wojewódzkim WIORiN w latach 2018-2020:

1.1.2 Zestawienie ilości prób i analiz dla poszczególnych typów badań

- Pracownia molekularna

Kierunek badania	Liczba próbek badanych	Liczba analiz	Liczba próbek porażonych	Uwagi
<i>Candidatus Phytoplasma mali</i>	53	53	-	
<i>Chrysanthemum stunt viroid</i> – CSVd	69	70	1	
<i>Potato spindle tuber viroid</i> – PSTVd	12	12	-	
<i>Pepino mosaic virus</i> – PepMV	14	14	-	

- Pracownia nematologii/entomologii/herbologii:

Kierunek badania	Liczba próbek badanych	Liczba analiz	Liczba próbek porażonych	Uwagi
NICIENIE				
<i>Globodera rostochiensis</i> i <i>Globodera pallida</i>	3277	3288	11	Wykryto <i>Globodera rostochiensis</i>
<i>Ditylenchus dipsaci</i>	69	69	-	
<i>Longidorus spp.</i> i <i>Xiphinema spp.</i>	50	50	-	
<i>Ditylenchus destructor</i>	45	45	-	
<i>Meloidogyne fallax</i> i <i>Meloidogyne chitwoodi</i>	227	227	-	
<i>Bursaphelenchus xylophilus</i>	259	266	7	Wykryto <i>Bursaphelenchus mocronatus</i> w 8 próbkach

OWADY I NASIONA CHWASTÓW				
Szkodniki owadzie/nasiona chwastów	319	319	-	
<i>Tuta absoluta</i>	96	98	2	
<i>Ceratitis capitata</i>	33	33	-	

- **Pracownia mikologii:**

Kierunek badania	Liczba próbek badanych	Liczba analiz	Liczba próbek porażonych	Uwagi
<i>Synchytrium endobioticum</i>	1717	1717	-	
<i>Neofabraea malicorticis</i>	16	38	-	
<i>Phytophthora ramorum</i>	9	18	-	

- **Pracownia bakteriologii:**

Kierunek badania	Liczba próbek badanych	Liczba analiz	Liczba próbek porażonych	Uwagi
<i>Clavibacter michiganensis ssp. sepedonicus</i>	1 712	2 948	145	
<i>Ralstonia solanacearum</i> (Smith) Yabuuchi et al.	1 715	1 715	-	

- **Pracownia wirusologii:**

Kierunek badania	Liczba próbek badanych	Liczba analiz	Liczba próbek porażonych	Uwagi
<i>Plum pox potyvirus - PPV</i>	30	30	-	
<i>Tomato spotted wilt virus</i>	30	30	-	

- **Laboratoryjna ocena zdrowotności sadzeniaków ziemniaka w 2020:**

W pracowni wirusologicznej badano również kwalifikowany materiał siewny sadzeniaków ziemniaka na obecność następujących wirusów jakościowych:

- Potato leafroll virus (PLRV) – liściozwój,
- Potato virus Y (PVY) – smugowatość,
- Potato mosaic virus (PVM) – wirus M ziemniaka,
- Potato virus A (PVA) – wirus A ziemniaka,
- Potato virus X (PVX) – wirus X ziemniaka,
- Potato virus S (PVS) – wirus S ziemniaka,

Laboratoryjna ocena zdrowotności sadzeniaków ziemniaka							
ocena	objęto oceną		zakwalifikowano		zdyskwalifikowano		
	plantacji	ha	plantacji	ha	plantacji	ha	%
W próbie oczkowej i teście ELISA	60	137,97	52	125,6	8	12,4	9,0

W ramach programu kontroli materiału siewnego sadzeniaków ziemniaka będącego w obrocie przebadano 14 prób.

4.2. Rozwój bazy diagnostycznej Inspekcji

4.2.1. Działania w kierunku poprawy warunków technicznych, w tym zapewnienia bezpieczeństwa fitosanitarnego

Działanie Laboratorium Wojewódzkiego opiera się na dobrze przeszkolonym personelu diagnostycznym oraz wyposażeniu pracowni laboratoryjnych w specjalistyczny, wysokiej klasy sprzęt laboratoryjny. Laboratorium Wojewódzkie spełnia zasady bezpieczeństwa fitosanitarnego poprzez wprowadzone w laboratorium różne rozwiązania organizacyjno-techniczne; podział laboratorium na strefy o różnych poziomach zabezpieczeń, stosowanie komór laminarnych II klasy bezpieczeństwa fitosanitarnego, stanowiących zabezpieczenie przed uwolnieniem organizmów szkodliwych do środowiska, zastosowanie systemu wentylacji powietrza z odpowiednimi filtrami, zastosowanie systemu dezynfekcji ścieków technologicznych.

4.2.2. Działania ukierunkowane na akredytację metod badawczych w Laboratorium Wojewódzkim

Laboratorium Wojewódzkie posiada Certyfikat Akredytacji Laboratorium Badawczego (Nr AB 1167) od 23 marca 2010 roku.

Dnia 23.10.2020r. w Laboratorium Wojewódzkim odbyła się ocena przeprowadzona przez auditorów PCA. Audit miał formę oceny zdalnej i obejmował planowany nadzór oraz rozszerzenie zakresu akredytacji o jedną metodę – mikroskopową (*Tuta absoluta*).

Podczas oceny pozyskane zostały dowody uzasadniające dostateczne zaufanie do kompetencji laboratorium w odniesieniu do wymagań akredytacyjnych określonych w normie PN-EN ISO/IEC 17025:2018-02 oraz w obszarze badań wnioskowanych do rozszerzenia zakresu.

Laboratorium Wojewódzkie otrzymało znowelizowane wydanie nr 12 dokumentu „Zakres Akredytacji Laboratorium Badawczego Nr AB 1167” z dnia 11.12.2020 r.

Aktualny zakres akredytacji obejmuje 11 metod badawczych.

Tabela 4.8. Metody badawcze objęte systemem akredytacji.

Badane obiekty / Grupa obiektów	Metody badawcze	Procedury badawcze/Dokumenty normatywne
Bulwy ziemniaka/material roślinny	<p>Obecność bakterii <i>Clacibacter michiganensis ssp. sepedonicus</i>.</p> <p>Metody jakościowe:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Test immunofluorescencji pośredniej (IF) - Test FISH (ang. Fluorescent In Situ Hybridisation) - Test biologiczny i test patogeniczności na roślinach oberżyny - metoda hodowlana 	<p>DK 2006/56/WE z dnia 12.06.2006 Załącznik I (z wyłączeniem pkt. 6, 9.1, 9.3, 9.5, 9.6) Załącznik II.</p>
	<p>Obecność bakterii <i>Ralstonia solanacearum</i></p> <p>Metoda jakościowa</p> <ul style="list-style-type: none"> - Test immunofluorescencji pośredniej (IF) 	<p>DK 2006/63/WE z dnia 14.07.2006 Załącznik II Sekcja VI.A.5</p>
Gleba i podłoża uprawowe	<p>Obecność zarodni przetrwalnikowych grzyba <i>Synchytrium endobioticum</i></p> <p>Metody jakościowe:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Metoda Jellema 	<p>Wykrywanie i identyfikacja zarodni przetrwalnikowych <i>Synchytrium endobioticum</i></p> <p>PB/M – 01.00.00 wyd. 6 z dn. 19.02.2016 r.</p>
	<p>Obecność nicieni <i>Globodera spp.</i></p> <p>Metody jakościowe:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Metoda ekstrakcji z zastosowaniem automatycznego ekstraktora cyst, - Metoda mikroskopowa (morfologiczno-metryczna) do identyfikacji nicieni 	<p>Wykrywanie i identyfikacja nicieni z rodzaju <i>Globodera</i>.</p> <p>PB/N – 01.00.00 wyd. 6 z dn. 28.11.2011 r.</p>

Badane obiekty / Grupa obiektów	Metody badawcze	Procedury badawcze/Dokumenty normatywne
Trociny, zrębki drewna, drewniane materiały opakowaniowe	<p>Obecność nicieni <i>Bursaphelenchus</i> grupa „<i>xylophilus</i>”.</p> <p>Metody jakościowe:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Metoda ekstrakcji nicieni z drewna, - Metoda mikroskopowa (morfologiczno-metryczna) do identyfikacji nicieni 	<p>Wykrywanie i identyfikacja nicieni z rodzaju <i>Bursaphelenchus</i>, grupa „<i>xylophilus</i>”.</p> <p>PB/N-04.00.00 wyd. 4 z dn. 28.11.2011 r.</p>
Gleba i podłoża uprawowe	<p>Obecność nicieni <i>Longidorus spp.</i> i <i>Xiphinema spp.</i></p> <p>Metody jakościowe:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Metoda z zastosowaniem aparatu Oostenbrinka, - Metoda mikroskopowa (morfologiczno-metryczna) do identyfikacji nicieni 	<p>Wykrywanie i identyfikacja nicieni z rodzaju <i>Longidorus</i> i <i>Xiphinema</i>.</p> <p>PB/N-03.00.00 wyd. 4 z dn. 28.11.2011 r.</p>
Materiał roślinny – rośliny <i>Prunus</i>	<p>Obecność <i>Plum pox potyvirus</i></p> <p>Metody jakościowe:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Test Elisa 	<p>Wykrywanie <i>Plum pox potyvirus</i> testem Elisa</p> <p>PB/W-01.00.00 wyd.6 z dn. 06.05.2015r.</p>
Rośliny, części roślin	<p>Obecność organizmu grzybopodobnego <i>Phytophthora ramorum</i></p> <p>Metoda hodowlana</p> <p>Metoda mikroskopowa</p>	<p>Wykrywanie i identyfikacja <i>Phytophthora ramorum</i></p> <p>PB/M-04.00.00 wyd. 1 z dn.12.02.2018 r.</p>
Materiał roślinny	<p>Obecność fitoplazm:</p> <p><i>Candidatus Phytoplasma mali</i>,</p> <p><i>Candidatus Phytoplasma pyri</i></p> <p><i>Candidatus Phytoplasma</i></p>	<p>PB/P-01.00.00 wydanie 2 z dnia 16.09.2019 r.</p> <p>„Wykrywanie i/lub identyfikacja fitoplazm z grupy</p>

Badane obiekty / Grupa obiektów	Metody badawcze	Procedury badawcze/Dokumenty normatywne
	prunorum fitoplazmy z grupy 16SrX - PCR/RFLP	16Srx”
Materiał roślinny	Obecność wiroida: <i>Chrysanthemum stunt viroid</i> – CSVd Obecność wiroida: <i>Potato spindle tuber viroid</i> – PSTVd - Metoda One-step RT-PCR	PB/P-02.00.00 wydanie 3 z dnia 16.09.2019 r. „Wykrywanie i/lub identyfikacja <i>Potato spindle tuber viroid</i> (PSTVd) oraz <i>Chrysanthemum stunt viroid</i> (CSVd) metodą One-step RT-PCR”
Rośliny, części roślin, owady	Obecność owada <i>Tuta absoluta</i> Metoda makroskopowa Metoda mikroskopowa	PB/E-02.00.00 wydanie 1 z dnia 11.09.2020 r. „Wykrywanie owadów i identyfikacja do gatunku <i>Tuta absoluta</i> ”

4.3. Nadzór merytoryczny nad działalnością diagnostyczną Inspekcji

4.3.1. Badania biegłości/porównania międzylaboratoryjne

Laboratorium w 2020 roku brało udział w 4 badaniach biegłości: 3 metody akredytowane, jedna metoda przygotowana do rozszerzenia zakresu akredytacji. Organizatorem badań było Centralne Laboratorium GIORiN. Ze wszystkich badań uzyskano zadowalający wynik.

Tabela 4.9. Udział Laboratorium Wojewódzkiego w badaniach biegłości w 2020 r.

Metoda badawcza	Organizator badań biegłości	Obiekty badań lub materiały	Wynik badań biegłości
Wykrywanie nicieni <i>Globodera spp.</i> i ich identyfikacja do gatunku.	Centralne Laboratorium GIORiN Nr AB 1205	3 próbki okazów cyst	ZADAWAJĄCY
Wykrywanie i identyfikacja bakterii <i>Ralstonia solanacearum</i> i <i>Clavibacter sepedonicus ssp.</i> w bulwach ziemniaka	Centralne Laboratorium GIORiN Nr AB 1205	5 próbek ekstraktu ziemniaka	ZADAWAJĄCY
Wykrywanie i identyfikacja owadów <i>Tuta absoluta</i>	Centralne Laboratorium GIORiN Nr AB 1205	3 próbki zakonserwowanych okazów gąsienic, trzy próbki trwałych preparatów	ZADAWAJĄCY

Badania biegłości są jednym z elementów, na którym Laboratorium Wojewódzkie buduje swoją wiarygodność i rzetelność do wyników wykonywanych badań.

Uzyskane wyniki z badań biegłości w 2020 r. oraz z ubiegłych lat świadczą o wysokich kompetencjach kadry diagnostycznej Laboratorium Wojewódzkiego oraz o tym, że udział pracowników w szkoleniach specjalistycznych daje oczekiwane rezultaty.

4.3.2. Sterowanie jakością badań

Wszystkie pracownice Laboratorium Wojewódzkiego stosują metody zapewnienia jakości badań takie jak: badania na próbkach archiwalnych, badania równoległe, sprawdzanie badań przy pomocy próbek fortyfikowanych, sprawdzanie wyników przy pomocy materiałów odniesienia. Metody te stosowane są alternatywnie, w miarę potrzeb i możliwości, zgodnie ze specyfiką danej pracowni.

Realizacja planu zapewnienia jakości w 2020 r. dla poszczególnych pracowni przedstawia się następująco:

Tabela 4.10. Ilość próbek w ramach zapewnienia jakości badań

Pracownia	Badanie w kierunku	Badania na próbkach archiwalnych	Badania równoległe	Sprawdzenie badań przy pomocy CRM/MO/ próbek fortyfikowanych	Weryfikacja wyników uzyskanych w LW w Warszawie przez Centralne Laboratorium	Badania biegłości
Bakteriologia	<i>Clavibacter ssp. sepedonicus</i>	52	71	242	1	1
	<i>Ralstonia solanacearum</i>	26	35	110	-	-
Nematologia/ entomologia/ herbologia	<i>Globodera spp.</i>	48	90	-	1	3
	<i>Longidorus i Xiphinema</i>	-	10	-	1	-
	<i>Bursaphelenchus, gr. „xylophilus”</i>	-	38	-	1	-
	<i>Tuta absoluta</i>	-	6	-	-	6
Mikologia	<i>Synchytrium endobioticum</i>	48	86	2	1	-
	<i>Phytophthora ramorum</i>	-	4	3	-	-
Wirusologia	<i>Plum pox potyvirus</i>		6		1	-
Badań molekularnych	<i>Fitoplazmy z grupy 16SrX</i>	15	2	3	-	-
	<i>Pospiviriod</i>	4	2	15	-	-

Prawidłowe wyniki badań potwierdzają wysokie kompetencje pracowników i wiarygodności wykonywanych badań.

4.3.3. Podnoszenie kwalifikacji zawodowych pracowników Laboratorium Wojewódzkiego.

Na 2020 r. zaplanowano 7 szkoleń merytorycznych, organizowanych przez CL. Odbyły się 2 szkolenia, pozostałe nie odbyły się z powodu stanu epidemiologicznego.

Dodatkowo:

- 1 pracownik brał udział w spotkaniu PCA z przedstawicielami laboratoriów badawczych
- 2 pracowników brało udział w szkoleniu on-line „Wykrywanie i identyfikacja wirusa brunatnej wyboistości owoców pomidora” – organizowane przez CL
- 1 pracownik brał udział w szkoleniu on-line „Projektowanie reakcji, analiza wyników, walidacja metody PCR i Real-time PCR” – szkolenie organizowane przez CE2

Wszyscy pracownicy laboratorium w ciągu całego roku biorą udział w szkoleniach wewnętrznych dotyczących metod badawczych, wytycznych przekazanych przez CL, zmian wprowadzanych do dokumentacji systemowej oraz zmian dokumentów PCA. Takich szkoleń odbyło się 26.

Szkolenia zewnętrzne, jak i wewnętrzne są jednym z najważniejszych narzędzi do podnoszenia kompetencji i umiejętności personelu, a co za tym idzie również do doskonalenia Systemu Zarządzania Laboratorium.

5. Ocena laboratoryjna materiału siewnego.

5.1. Ocena laboratoryjna.

Laboratorium Oceny Nasion w okresie sprawozdawczym wykonało ocenę laboratoryjną 3 584 prób materiału siewnego.

Tabela 1.1. Liczba ocenionych laboratoryjnie prób materiału siewnego wg typu oceny

Rodzaj oceny	Liczba prób	Udział [w %]
Ocena urzędowa - pierwotna	1 087	30,3
Ocena powtórna	166	4,6
Ocena okresowa (remanenty)	500	14,0
Zlecenia	1 044	29,1
Próby kontrolne	695	19,4
Świadectwa dla mieszanek	92	2,6
Razem	3 584	100,0

Tabela 1.2. Liczba przebadanych partii materiału siewnego kategorii elitarny i kwalifikowany roślin rolniczych oraz ich masa w ocenie laboratoryjnej w 2020 r.

Grupa roślin	Oceniono laboratoryjnie		Zakwalifikowano		Zdyskwalifikowano		
	partii	ton	partii	ton	partii	ton	%
Razem rośliny rolnicze:	1087	13846,5	969	12892,6	118	953,9	6,9
w tym:							
1. zbożowe, w tym:	284	7103,9	257	6497,7	27	606,2	8,5
- pszenica zwyczajna ozima	120	3255,5	110	3021,5	10	234	7,2
- pszenica zwyczajna jara	19	431,0	19	431,0	0	0,0	0,0
- pszenica twarda	1	27,0	0	0,0	1	27,0	100,0
- jęczmień ozimy	17	471,9	17	471,9	0	0,0	0,0
- jęczmień jary	30	762,2	29	753,4	1	8,8	1,2
- żyto ozime	3	57,0	0	0,0	3	57,0	100,0

Grupa roślin	Oceniono laboratoryjnie		Zakwalifikowano		Zdyskwalifikowano		
	partii	ton	partii	ton	partii	ton	%
- pszenżyto ozime	66	1514,6	59	1364	7	150,6	9,9
- pszenżyto jare	4	126,0	0	0,0	4	126,0	100,0
- owies zwyczajny	20	409,5	19	406,7	1	2,8	0,7
kukurydza	4	49,2	4	49,2	0	0	0,0
2. pastewne, w tym	434	4215,4	420	4072,6	14	142,8	3,4
- bobowate grubonasienne	12	216,0	10	187,3	2	28,8	13,3
- bobowate drobnonasienne	60	493,1	60	493,1	0	0,0	0,0
- trawy	144	1351,6	137	1281,6	7	70,0	5,2
- facelia błękitna	117	1170	114	1140	3	30,0	2,6
- rzodkiew oleista	101	984,7	99	970,7	2	14,0	1,4
3. buraki	11	210,0	10	200,0	1	10,0	4,8
4. oleiste i włókniste, w tym	358	2317,3	282	2122,3	76	194,9	8,4
- gorczyca biała	199	1952,0	199	1952,0	0	0,0	0,0
- soja	3	64,5	0	0,0	3	64,5	100,0
- konopie	156	300,8	83	170,3	73	130,4	43,4

Ogółem oceniono laboratoryjnie 1 087 partii materiału siewnego roślin rolniczych kategorii elitarny i kwalifikowany o łącznej masie 13 846,5 tony:

- zakwalifikowano 969 partii o masie 12 892,6 tony,
- zdyskwalifikowano 118 partii o masie 953,9 tony.

Najwięcej dyskwalifikacji (100%) zanotowano w przypadku: pszenicy twardej, żyta ozimego, pszenżyta jarego i soi

W 2020 r. zdyskwalifikowano 6,9% ocenianego materiału siewnego roślin rolniczych, podczas gdy w 2019 r. dyskwalifikacja była na poziomie 5,9%. Najczęstszym powodem dyskwalifikacji była niska zdolność kiełkowania nasion oraz zawartość nasion obcych gatunków.

5.1.1. Ogólne podsumowanie.

W stosunku do roku 2019 odnotowano wzrost liczby wszystkich prób materiału siewnego zgłoszonych do oceny laboratoryjnej o 4,1%.

W 2020 r. pod nadzorem Wojewódzkiego Inspektora Ochrony Roślin i Nasiennictwa w Warszawie znajdowały się 2 akredytowane laboratoria, oceniające materiał siewny roślin rolniczych kategorii kwalifikowany i elitarny: IHAR – PIB Radzików i CN Warszawa.

Państwowa Inspekcja Ochrony Roślin i Nasiennictwa zgodnie ze swymi właściwościami nałożonymi przez ustawę o nasiennictwie i ustawę o ochronie roślin pełni obowiązki urzędu kwalifikacyjnego oraz urzędu kontrolującego jakość materiału siewnego znajdującego się w obrocie na obszarze RP. Co roku w ramach urzędowej kontroli materiału siewnego pobierane są próby kontrolne z partii materiału siewnego roślin rolniczych i warzywnych wprowadzonych do obrotu lub partii ocenionych przez podmioty akredytowane. W 2020 r. liczba prób kontrolnych w stosunku do roku 2019 została utrzymana na podobnym poziomie.

W 2020 r. w Laboratorium Oceny Nasion wystawiono:

- 969 – świadectwa oceny laboratoryjnej
- 92 – świadectwa dla mieszanek nasiennych
- 2 523 – informacji o wynikach badania oraz informacji o dyskwalifikacji partii materiału siewnego
- 176 – międzynarodowych świadectw ISTA - „orange”.

W 2020 r. do oceny tożsamości odmianowej z materiału siewnego roślin rolniczych oraz roślin warzywnych zostało pobranych przez urzędowych próbobiorców 108 prób, co w stosunku do roku poprzedniego stanowi 78,3%.

5.1.2. Testy sprawdzające „Proficiency Test” organizowane przez Międzynarodowy Związek Oceny Nasion (ISTA) oraz krajowe testy porównawcze.

Laboratorium Oceny Nasion posiada akredytację Międzynarodowego Związku Oceny Nasion (ISTA) i zobowiązane jest do brania udziału w międzynarodowych testach sprawdzających tzw. „Proficiency Test”. W roku 2020 laboratorium wykonało analizy laboratoryjne 12 próbek testowych. Celem testów było sprawdzenie poprawności wykonania analizy czystości, określenia zawartości nasion innych gatunków, wilgotności, żywotności metodą tetrazolinową oraz zdolności kiełkowania dla gatunków *Hordeum vulgare*, *Phaseolus vulgaris*, *Allium porrum* i *Festuca pratensis*

Międzynarodowy Związek Oceny Nasion pozytywnie ocenił wszystkie wyniki wykonanych analiz przyznając najwyższe oceny „A”

Laboratorium uczestniczy w testach sprawdzających od samego początku ich wprowadzenia tj. od 1995 roku.

W ramach porównawczych testów między laboratoryjnych oceniono, przygotowane przez LON Poznań 12 prób: 3 próby *Brassica napus* (analiza zdolności kiełkowania), 3 próby *Triticum aestivum subsp. aestivum* (wykonano analizy czystości, zdolności kiełkowania, zawartości nasion innych gatunków oraz wilgotności) oraz 6 prób *Lupinus angustifolius* (wykonano oznaczanie obecności alkaloidów oraz analizy zdolności kiełkowania).

W 2020 r. Laboratorium Oceny Nasion w Warszawie przygotowało 6 prób testowych z nasion roślin zbożowych, które zostały przekazane do analizy dla laboratoriów akredytowanych, znajdujących się na terenie województwa mazowieckiego.

5.1.3. Nadzór i kontrola nad podmiotami akredytowanymi.

Zgodnie z przepisami ustawy o nasiennictwie wojewódzcy inspektorzy Ochrony Roślin i Nasiennictwa są zobowiązani do udzielania zainteresowanym przedsiębiorcom akredytacji w zakresie oceny laboratoryjnej, pobierania próbek materiału siewnego oraz przestrzegania przepisów w tym zakresie przez podmioty akredytowane.

5.1.3.1. Laboratoria akredytowane.

Wojewódzki Inspektorat Ochrony Roślin i Nasiennictwa w Warszawie prowadzi nadzór i kontrolę nad pracą 2 laboratoriów akredytowanych firm: Centralą Nasienną w Warszawie i IHAR - PIB Radzików. W 2020 r. z uwagi na panującą pandemię kontrola podległych laboratoriów polegała na sprawdzeniu poprawności wystawionych świadectw i informacji po ocenie laboratoryjnej oraz ocenieniu 107 duplikatów prób.

W wyniku kontroli stwierdzono, że w 7 przypadkach uzyskane wyniki istotnie odbiegały od wyników pierwotnych.

W 2020 r. laboratoria akredytowane były dodatkowo kontrolowane poprzez uczestniczenie w ocenie zdolności kiełkowania 6 specjalnie przygotowanych prób nasion roślin zbożowych.

W wyniku przeprowadzonych kontroli nie stwierdzono uchybień, które byłyby podstawą do uchylenia akredytacji.

5.1.3.2. Nadzór i kontrola nad próbobiorcami akredytowanymi i urzędowymi

W 2020 r. w ramach nadzoru nad akredytowanymi podmiotami skontrolowano 5 akredytowanych próbobiorców upoważnionych do pobierania prób materiału siewnego kategorii kwalifikowany i elitarny. Kontrola próbobiorców polegała na sprawdzeniu poprawności pobierania prób, sporządzania protokółów pobrania prób lub ponownym pobraniu prób z partii, z których wcześniej pobierał próby kontrolowany próbobiorca lub sprawdzeniu tzw. duplikatów pobranych przez niego prób. Pobrano i oceniono laboratoryjnie 38 prób oraz 107 duplikatów. Nieprawidłowości w sposobie pobierania prób nie stwierdzono.

Na terenie Wojewódzkiego Inspektoratu Ochrony Roślin i Nasiennictwa w Warszawie działa 24 urzędowych próbobiorców (dane na koniec 2020 r.)

Ze względu na panującą pandemię w 2020 r. skontrolowano 4 urzędowych próbobiorców z pierwotnie planowanych 9. Sprawdzano posiadany sprzęt, dostępność materiałów merytorycznych, sposób rejestrowania pobieranych prób, ilość prób pobranych w ostatnim sezonie oraz nazwy firm zlecających próbobranie. Przeprowadzono także audyt próbobrania..

Poza tym w ramach kontroli poprawności pobierania prób materiału siewnego przez wszystkich urzędowych próbobiorców w 2020 r. pobrano i oceniono laboratoryjnie 11 prób. W wyniku kontroli nie stwierdzono uchybień, które byłyby podstawą do cofnięcia upoważnień.

5.1.4. Nadzór nad upoważnieniami do wypełniania etykiet urzędowych materiału siewnego.

W 2020 r. na terenie województwa mazowieckiego działały trzy firmy upoważniona do wypełniania urzędowych etykiet materiału siewnego (DANKO Hodowla Roślin Oddział w Laskach, Centrala Nasienna w Warszawie Sp. z o.o. z siedzibą w Pułtusku oraz firma „PIETRZAK”). Ze względu na położenie siedziby firmy, upoważnienie dla DANKO zostało wydane przez Wojewódzki Inspektorat Ochrony Roślin i Nasiennictwa w Poznaniu.

WIORiN w Warszawie był odpowiedzialny za bezpośredni nadzór i przeprowadzenie kontroli sposobu postępowania przy wypełnianiu urzędowych etykiet (prowadzenie rejestru i rozliczenie etykiet zakupionych w WIORiN Warszawa, sprawdzenie prawidłowości wypełniania etykiet).

W wyniku przeprowadzonej w ciągu okresu sprawozdawczego kontroli nie stwierdzono uchybień, będących podstawą do uchylenia posiadanych upoważnień

5.1.5. Drukowanie etykiet i paszportów.

W 2020 r. do obowiązków LON należało wzorem lat ubiegłych drukowanie etykiet rolniczych oraz paszportów szkółkarskich i dla sadzeniaków ziemniaka. Ogółem wydrukowano **233 630 szt.** paszportów i etykiet nasiennych.

Tabela 1.3. Liczba wydrukowanych paszportów i etykiet nasiennych

Rodzaj etykiety/ paszportu	Ilość szt.	Udział [w %]
Etykiety nasienne	154 165	66,0
Paszporty szkółkarskie	30 012	12,8
Paszporty ziemniaczane	33 197	14,2
Etykiety eksportowe OECD	16 256	7,0
Razem	233 630	100,0

Tabela 1.4. Liczba wydrukowanych etykiet nasiennych

Rodzaj etykiety (kolor)	Ilość szt.	Udział [w %]
Etykiety białe z f. paskiem	3	ślad
Etykiety białe	1 150	0,7
Etykiety niebieskie	147 587	95,8
Etykiety czerwone	532	0,3
Etykiety zielone	4 785	3,1
Etykiety szare	108	0,1
Razem	154 165	100,0

Tabela 1.5. Liczba wydrukowanych paszportów

Rodzaj paszportu (etykiety)	Ilość szt.	Udział [w %]
Paszporty szkółkarskie niebieskie	25 933	41,0
Paszporty szkółkarskie białe	4 079	6,5
Paszporty ziemniaczane niebieskie	33 178	52,5
Paszporty ziemniaczane białe	19	ślad
Razem	63 209	100,0